

496.0186

๙๘๖๖๖

๕.๒

การศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3
เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวสุวรรณา ปัญจมหาศิริ

.12 ๒๕๕. 2549

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2549

สุวรรณา ปัญจมหาศิริ. (2549). การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระวีวรรณ พันธุ์พานิช.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนกตาม ระดับชั้น ระดับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน และเพศ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 742 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย คือแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน และแบบวัดความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .83 และ .90 ตามลำดับ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการประมาณค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (3-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้น
2. นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ ปานกลาง และสูง มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง และสูงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ แต่นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางและสูงมีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ไม่พบผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้น ระดับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน และเพศ ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน

A DEVELOPMENTAL STUDY ON READING ABILITY OF JUNIOR HIGH SCHOOL
STUDENTS WITH DIFFERENT METACOGNITIVE AWARENESS OF READING
STRATEGIES IN THE EDUCATIONAL AREA II, PRACHUAPKHIRIKHAN PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
SUWANNA PANJAMAHAKIRI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University
February 2006

Suwanna Panjamahakiri. (2006). *A developmental study on reading ability of junior high school students with different metacognitive awareness of reading strategies in the educational area II , Prachuapkhirikhan province*. Master thesis, M. Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana, Asst. Prof. Raweewan Panpanit.

The objectives of this research were to study the development in reading ability of junior high school students which are Matayom I , II and III in the educational area II , classified by their metacognitive awareness of reading strategies level and gender. Two key research instruments were developed to be used in data collection, namely reading ability test and metacognitive awareness of reading strategies inventory. The data gathered from the sample size of 742 respondents was analyzed by Three-way Analysis of Variance.

The findings were as follows :

1. Students in Matayom I , II and III had significantly difference developing ability of reading. Development in reading ability of junior high school increased from Matayom I to Matayom II and Matayom III.
2. Students who had difference metacognitive awareness of reading strategies level had significantly difference developing ability of reading. Students who had medium and high metacognitive awareness of reading strategies level had higher ability of reading than those having metacognitive awareness of reading strategies at the low level.
3. Female students had significantly higher developing ability of reading than male students did.
4. There was no interaction effect between education level, metacognitive awareness of reading strategies and gender.

ปริญญานิพนธ์นี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
ทุน “ทบวงมหาวิทยาลัย”
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2548
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3
เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

ปริญญาานิพนธ์

ของ

นางสาวสุวรรณา ปัญจมหาคีรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2549

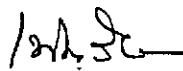
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3
เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

ของ
นางสาวสุวรรณา ปัญจมหาศิริ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

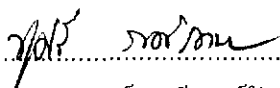

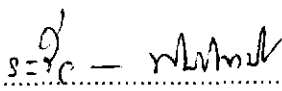
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

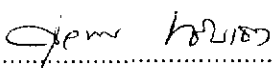
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

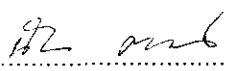
วันที่ 19 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชุติร์ วงศ์รัตนะ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระวีวรรณ พันธุ์พานิช)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. สุวพร เข้มเฮง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จด้วยดีได้จากความเมตตาอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระวีวรรณ พันธุ์พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำการวิจัยทุกขั้นตอน พร้อมทั้งพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ทำให้ปริญญาโทฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจากอาจารย์ ดร. สุพร เข้มเฮง และ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบปริญญาโทที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาติ ภูประดิษฐ์ คน. อารีพร อรรถวุฒิกุล อาจารย์ พรทิพย์ ธงไชย และอาจารย์ อธิยา ภาคานุพงศ์ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ของโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา รุ่น 5 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัย

คุณประโยชน์อันเกิดจากปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ – คุณแม่ และน้องๆ ที่เป็นกำลังใจ และรอคอยชื่นชมความสำเร็จของผู้วิจัยด้วยความรักและความหวังใฝ่เสมอมา

สุวรรณา ปัญจมหาศิริ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	12
ความหมายของการอ่าน.....	12
ความสำคัญของการอ่าน.....	14
องค์ประกอบของการอ่าน.....	16
จุดประสงค์ในการอ่าน.....	18
ปัญหาในการอ่าน.....	20
ปัจจัยในการส่งเสริมการอ่าน.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน.....	25
ความหมายของความสามารถในการอ่าน.....	25
ระดับความสามารถในการอ่าน.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน.....	29
ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดอภิมาน.....	29
ความหมายของการคิดอภิมาน.....	30
การคิดอภิมานกับการอ่าน.....	31
ความหมายของความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน.....	32
องค์ประกอบของความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน.....	33
การวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
งานวิจัยภายในประเทศ.....	36
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	77
สังเขปจุดประสงค์ สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	95
ภาคผนวก ค.....	110
ภาคผนวก ง.....	115
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	117

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากร.....	45
2	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน เพศ และระดับชั้น.....	48
3	แผนผังแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการวัด.....	51
4	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามระดับชั้น และการ ประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95.....	64
5	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามความตระหนักรู้ อภิमानในยุทธศาสตร์การอ่าน และการประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ95.....	66
6	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามเพศ และการประมาณ ค่าเฉลี่ยประชากร ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95	67
7	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามระดับชั้น และความตระหนักรู้ อภิमानในยุทธศาสตร์การอ่าน	68
8	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนหญิง นักเรียนชาย ที่มีระดับความตระหนักรู้อภิमानในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน.....	69
9	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนหญิง นักเรียนชาย ที่มีระดับชั้นต่างกัน.....	70
10	ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนหญิง นักเรียนชาย ที่ศึกษาในระดับชั้นต่างกัน มีระดับความตระหนักรู้อภิमानในยุทธศาสตร์ การอ่านต่างกัน.....	71
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่เรียน ในระดับชั้นต่างกัน มีระดับความตระหนักรู้อภิमानในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน.....	72
12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ เรียนในระดับชั้นต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบเซฟเฟ.....	73
13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ มีความตระหนักรู้อภิमानในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบเซฟเฟ.....	74
14	ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	93
15	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความตระหนักรู้อภิमानในยุทธศาสตร์การอ่าน.....	94

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของกระบวนการอ่าน.....	18
2 ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	50
3 กราฟพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3.....	65
4 กราฟปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับความตระหนักรู้ภูมิานใน ยุทธศาสตร์การอ่านที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน.....	75
5 กราฟปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับเพศที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน.....	76
6 กราฟปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน กับเพศที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการฝึกและเตรียมบุคคล เพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ความสามารถด้านทักษะพื้นฐานก็นับเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต การปฏิบัติงาน การอยู่ร่วมกันในสังคม และการเรียนรู้ในอนาคตเช่นกัน (คณิต นิจเจริญกุล. 2546: 296) การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องเน้นความสำคัญในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ อันได้แก่ ทักษะด้านคณิตศาสตร์และทักษะด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 16) ทักษะการอ่านนับเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานด้านภาษาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ จนมีคำกล่าวที่ว่า “ทักษะการอ่านเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญ” (อุทุมพร ตรังคสมบัติ. 2543: 99) ผนวกกับกรอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดภารกิจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ต้องดำเนินการ นอกเหนือจากการประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนแล้ว ยังมีภารกิจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนที่สำคัญตามระดับมาตรฐานช่วงชั้นอย่างแท้จริง การประเมินดังกล่าวเป็นมาตรการสำคัญในการพัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมาตรการการประเมินดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน อันเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในทุกด้านอย่างจริงจัง (กรมวิชาการ. 2545ก: 27)

การอ่านถือเป็นนิสัยสำคัญในวิถีชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากการอ่านทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การอ่านเป็นฐานรากสำคัญของการแสวงหาความรู้ เป็นกุญแจสำคัญที่จะไขสู่โลกกว้าง ซึ่งการอ่านมีบทบาทที่ชัดเจนในฐานะทักษะทางภาษาด้านการรับสาร เป็นช่องทางเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่สำคัญในการแสวงหาความรู้อันจะช่วยให้ผู้อ่านเติบโตเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เท่าทันต่อสภาพการณ์ ส่งผลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข (กรุงเทพมหานคร. 2539 : 35) การอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาการต่างๆ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้บุคคลเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่รักการเรียนรู้ บุคคลที่มีความสามารถในการอ่านจะเป็นผู้ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตสูงกว่าบุคคลที่ไร้ความสามารถในการอ่าน การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่นำบุคคลสู่ความสำเร็จ สักเกตได้จาก

เบื้องหลังความรู้ความสามารถอันปราดเปรื่องของนักปราชญ์และอัจฉริยบุคคลหลายท่าน ล้วนมีพื้นฐานมาจากการเป็นนักอ่านที่มีความสามารถทั้งสิ้น (เปลื้อง ณ นคร. 2538: คำนำ) ดังนั้นการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในลักษณะไม่รู้จบ ครอบคลุมเท่าที่มนุษย์ยังรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยผ่านการอ่าน มนุษย์จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะหรือความสามารถในการอ่านให้มีประสิทธิภาพ

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย เยาวชนจึงมักรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้วยการฟัง และการดูมากกว่าการอ่าน ทำให้ปริมาณการอ่านในแต่ละวันลดน้อยลง ส่งผลต่อความคิดและความสามารถเชิงวิเคราะห์ของเยาวชน (เยาวลักษณ์ สุวรรณแหง. 2546: 99) จากรายงานผลการสำรวจสภาวะเยาวชนไทย พุทธศักราช 2541 โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดลพบว่า เยาวชนอายุ 15 – 24 ปี ทั่วประเทศไทยใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์และวีดิทัศน์เป็นอันดับหนึ่ง การฟังวิทยุ ฟังเพลงเป็นอันดับสอง การเล่นเกมเป็นอันดับสาม การอ่านหนังสือพิมพ์เป็นอันดับสี่ การนอนหลับพักผ่อนเป็นอันดับห้า และการอ่านหนังสือการ์ตูนและหนังสืออื่นๆ เป็นอันดับสุดท้าย จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาด้านการอ่านของประชากรไทย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนรู้ของบุคคล เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง เมื่อประชากรไทยมีปริมาณการอ่านที่น้อยเสียแล้ว นั้นย่อมหมายถึงการฝึกฝนการอ่านที่น้อยตามไปด้วย กอปรกับการเรียนการสอนในปัจจุบันมีเนื้อหาวิชามากมาย ครูผู้สอนมีเวลาไม่เพียงพอที่จะฝึกทักษะหรือความสามารถในการอ่านให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่ ทำให้ทักษะหรือความสามารถในการอ่านของผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เต็มรูปแบบ ผู้เรียนจำนวนมากจึงขาดทักษะหรือความสามารถในการอ่าน ปัญหานี้เป็นปัญหาทางการศึกษาที่ทวีความรุนแรงขึ้น อาทิ จากผลการสำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า การอ่านเป็นปัญหาทางการศึกษาที่สำคัญมาก ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงร้อยละ 44 ไม่มีความสามารถในการอ่านได้ตามระดับชั้นที่ศึกษา (อุทุมพร ตรังคสมบัติ. 2543: 101) และจากผลการศึกษาในประเทศไทยที่พบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเท่านั้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 50.6 เมื่อพิจารณาตามระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับสูงคือการอ่านขั้นดีความ และการอ่านขั้นการประเมินค่านั้น ผู้เรียนมีความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (พิมพัชร พงษ์ตน. 2544: 81) จะเห็นได้ว่าระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นปัญหาที่น่าวิตก เมื่อความสามารถในการอ่านของบุคคลมีอยู่อย่างจำกัด ย่อมส่งผลทำให้ความสามารถด้านอื่นๆ พลอยจำกัดตามไปด้วย จากข้อมูลเบื้องต้นย่อมเป็นภาพสะท้อนให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงปัญหาการอ่านที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าการสอนโดยเน้นยุทธศาสตร์การอ่าน ความตระหนักภูมิาน และการส่งเสริมการฟังตนเองในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการใช้

ยุทธศาสตร์การอ่าน และมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น (สุเทียบ ละองทอง. 2545: 3 ; อ้างอิงจาก Nicaise. 1995) ผู้อ่านจะเป็นผู้อ่านที่มีทักษะหรือความสามารถในการอ่านได้นั้น จำเป็นที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดในระดับสูง การสอนอ่านโดยเน้นความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งจะช่วยพัฒนาความคิดระดับสูง และความสามารถในการอ่านของผู้อ่านให้ดีขึ้น เนื่องจากความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน คือ การรับรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับกระบวนการคิด และการควบคุมความคิด สถิติปัญญาและพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการอ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ยุทธศาสตร์การอ่านย่อยต่างๆ (Mokhtari; & Reichard. 2002: 252) ผนวกกับผลการศึกษาวิจัยในประเทศไทย ที่ได้นำแนวการสอนอ่านตามทฤษฎีการคิดอภิมานมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนแล้วพบว่าสัมฤทธิ์ผล และจากการศึกษาผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนหญิง และนักเรียนชายมีความสามารถในการดูแลตนเองทางด้านการศึกษาและด้านสุขภาพแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นความสามารถในการอ่านหนังสือ การจดบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ด้วยตนเอง รวมถึงนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านที่แตกต่างกัน (จิตภา เเนติบัณฑิต; และคนอื่นๆ. 2544: 43 – 44) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกันว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร เพื่อนำข้อค้นพบจากการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเติบโตเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพต่อไป

จุดประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) โดยจำแนกตาม ระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน และ เพศ โดยมีจุดประสงค์เฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน และเพศต่างกัน

2. เพื่อศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน ตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านกับตัวแปรเพศ และตัวแปรระดับชั้นกับตัวแปรเพศ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน

3. เพื่อศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้น ตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน และตัวแปรเพศ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน

4. เพื่อจัดทำกราฟเส้น แสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จากค่าเฉลี่ยที่ได้รับการประมาณค่าและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ตามจุดประสงค์ข้อ 1-3

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านแตกต่างกัน ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูและผู้ปกครอง ในอันที่จะส่งเสริม และพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทำให้ทราบถึงขีดความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงว่าเป็นอย่างไร เพื่อส่งเสริมการอ่านผ่านกิจกรรม สถานการณ์หรือเนื้อหาที่สนองต่อความต้องการและความสนใจของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการสอนอ่าน โดยการสร้างความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านให้เกิดแก่นักเรียนผ่านการนำยุทธศาสตร์การอ่านย่อยต่างๆ มาใช้ในการสอนอ่านควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน อันจะส่งผลให้นักเรียนกลายเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพซึ่งเป็นคนลักษณะพื้นฐานสำคัญของบุคคล มีนิสัยรักการอ่าน และเติบโตเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 24 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 2,465 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 852 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 874 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 739 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 12 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 742 คน จำแนกเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 247 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 250 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 245 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ระดับชั้น จำแนกเป็น

1.1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2

1.1.3 มัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2 ความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน จำแนกเป็น

1.2.1 สูง

1.2.2 กลาง

1.2.3 ต่ำ

1.3 เพศ จำแนกเป็น

1.3.1 เพศชาย

1.3.2 เพศหญิง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านบทร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง โดยสามารถแปลความ ตีความ สรุปความ วิเคราะห์รูปแบบ กลวิธีการประพันธ์เนื้อหา สำนวนภาษา และทัศนระของผู้แต่ง รวมถึงการประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ว่าข้อความส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง และส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น พิจารณาเหตุและผลของเรื่องราว และระบุคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องตรงตามเนื้อหา ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. พัฒนาการความสามารถในการอ่าน หมายถึง ระดับค่าเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้นตามลำดับ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่นำเสนอเป็นกราฟเส้นต่อเนื่อง ทำให้เห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงของระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน

3. ความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการคิด และการควบคุมตนเองในการอ่าน สามารถวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการอ่านของตนเองได้ โดยใช้ยุทธศาสตร์การอ่านย่อยต่างๆ อันประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรื้อรอบ (Global Reading Strategies) ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา (Problem - Solving Strategies) และยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน (Support Reading Strategies) ซึ่งสามารถวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียนได้จากแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านที่ผู้วิจัยแปลจากแบบวัดของมอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari and Reichard, 2002: 253) โดยแบ่งระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ นักเรียนที่มีคะแนนจากการตอบแบบวัดต่ำกว่า 75 คะแนนลงมา เป็นนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ นักเรียนที่มีคะแนนจากการตอบแบบวัดตั้งแต่ 75 - 102 คะแนน เป็นนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง และนักเรียนที่มีคะแนนจากการตอบแบบวัดมากกว่า 102 คะแนนขึ้นไป เป็น นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง

3.1 ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรื้อรอบ หมายถึง พฤติกรรมความสามารถในการคิด อ้างอิงหลักการทั่วไปในการอ่าน แสดงถึงความตั้งใจในการอ่าน และการจัดรูปแบบขั้นตอนในการปฏิบัติการอ่านได้อย่างเหมาะสม เช่น การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน การพิจารณาว่าเนื้อหาส่วนใดควรอ่านอย่างละเอียด เนื้อหาส่วนใดควรอ่านคร่าวๆ

3.2 ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมความสามารถในการแก้ปัญหา ในการอ่านของผู้อ่านเมื่อบทอ่านยากขึ้น และมุ่งพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหาหรือสารสนเทศที่อ่าน เช่น การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านสารสนเทศที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน การอ่านทบทวนเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้น

3.3 ยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน หมายถึง พฤติกรรมการใช้พื้นฐานในการ อ้างอิงเนื้อหาที่อ่านสู่เอกสารที่เกี่ยวข้อง การจดบันทึก และการฝึกปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมการอ่านอื่นๆ เช่น การขีดเส้นใต้ หรือวงกลมสาระสำคัญในบทอ่านเพื่อเตือนความจำ การเขียนสรุปสาระสำคัญจากการอ่าน

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยอย่างน้อย 5 ปี หรือบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านภาษาไทย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 ท่าน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน ระดับความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน และเพศต่างกัน มีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน ตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านกับตัวแปรเพศ และตัวแปรระดับชั้นกับตัวแปรเพศ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้น ตัวแปรความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน และตัวแปรเพศ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภิมานในการอ่านแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอในประเด็นตามลำดับดังนี้

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 องค์ประกอบของการอ่าน
 - 2.4 จุดประสงค์ในการอ่าน
 - 2.5 ปัญหาในการอ่าน
 - 2.6 ปัจจัยในการส่งเสริมการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน
 - 3.1 ความหมายของความสามารถในการอ่าน
 - 3.2 ระดับความสามารถในการอ่าน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน
 - 4.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดอภิมาน
 - 4.2 ความหมายของการคิดอภิมาน
 - 4.3 การคิดอภิมานกับการอ่าน
 - 4.4 ความหมายของความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน
 - 4.5 องค์ประกอบของความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน
 - 4.6 การวัดความตระหนักรู้ภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน
5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรภาษาไทย เป็นรายวิชาที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน โดยหลักสูตรภาษาไทยเป็นรายวิชาที่ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องเรียนรู้เป็นรายวิชาพื้นฐาน มีเนื้อหาสาระเชื่อมโยงและมีลำดับยากง่ายตามระดับชั้น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 (กรมวิชาการ. 2545ข : 21 – 30)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1. สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงคำศัพท์กว้างขวางขึ้น เข้าใจสำนวนและโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบาย อุปมา และสาธก สามารถใช้บริบทการอ่านสร้างความเข้าใจการอ่าน และใช้แหล่งความรู้พัฒนาประสบการณ์และความรู้กว้างขวาง

2. สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ประเมินค่า ทั้งข้อดีและข้อด้อยอย่างมีเหตุผล โดยใช้แผนภาพความคิด และกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างหลากหลาย พัฒนาการอ่านสามารถเล่าเรื่อง ย่อเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ความคิดจากการอ่าน ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และใช้การอ่านในการตรวจสอบความรู้

3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงตามลักษณะคำประพันธ์ที่หลากหลาย และวิเคราะห์คุณค่าด้านภาษา เนื้อหา และสังคม จำบทประพันธ์ที่มีคุณค่า นำไปอ้างอิงได้ เลือกอ่านหนังสือ และสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาด้านความรู้และการทำงาน มีมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

1. สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น แสดงการโต้แย้ง เขียนรายงาน และเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้กระบวนการเขียน พัฒนางานเขียน

2. มีมารยาทการเขียน นิสัยรักการเขียน และการศึกษาค้นคว้า รู้จักเลือกใช้ภาษา เรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต สนใจการศึกษาค้นคว้า รวบรวมบันทึกข้อมูล นำวิธีการของแผนภาพ

ความคิด จัดลำดับความคิดและพัฒนางานเขียนตามขั้นตอน ในการนำเสนอในรูปแบบของงานเขียนประเภทต่างๆ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

1. สามารถสรุปความ จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วินิจฉัยข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู สังเกตการใช้น้ำเสียง กิริยาท่าทาง การใช้อ้อยคำของผู้พูด และสามารถแสดงทรรศนะจากการฟัง และดูสื่อรูปแบบต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ

2. สามารถพูดนำเสนอความรู้ ความคิด การวิเคราะห์และการประเมินเรื่องราวต่างๆ พูดเชิญชวน อวยพร และพูดในโอกาสต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผล ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน นำฟังตามหลักการพูด มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักการใช้ภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

1. เข้าใจการสร้างคำไทยตามหลักเกณฑ์ของภาษา

2. สามารถใช้ประโยคสามัญ และประโยคซับซ้อนในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน และ

สละสลวย

3. สามารถใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ โน้มน้าวใจ ปฏิเสธ เกรงใจต่อรองด้วยภาษา และกิริยาท่าทางที่สุภาพ ใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องตามฐานะของบุคคล คิดไตร่ตรอง และลำดับความคิดก่อนพูดและเขียน

4. เข้าใจธรรมชาติของภาษา การนำคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย ทำให้ภาษาไทยมีวงคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น ตามความเจริญทางวิชาการและเทคโนโลยี

5. สามารถแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ กลอน และโคลง โดยแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์

6. สามารถร้องเล่น หรือถ่ายทอดเพลงพื้นบ้าน และบทกล่อมเด็กในท้องถิ่นอย่างเห็นคุณค่า

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

1. สามารถใช้ทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้ ระดมความคิด การประชุม การวิเคราะห์ การประเมิน การทำงาน และใช้เทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาความรู้ และใช้ในชีวิตประจำวัน

2. เข้าใจระดับของภาษาที่เป็นทางการและภาษาที่ไม่เป็นทางการ ใช้ภาษาพูด และภาษาเขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในการพัฒนาความรู้ เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย

3. ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาบุคลิกภาพสอดคล้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ยกย่องผู้ใช้ภาษาไทยอย่างมีคุณธรรมและวัฒนธรรม เข้าใจการใช้ภาษาของกลุ่มบุคคลในวงการต่างๆ ในสังคม

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1. สามารถอ่านบทกวีนิพนธ์ประเภทกลอน โคลง กาพย์ บทละคร บทกวีร่วมสมัย และวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บันทึก บทความ พงศาวดาร และสามารถเลือกอ่านได้ตรงจุดประสงค์ของการอ่านใช้หลักการพิจารณาคุณค่า และวรรณกรรม พิจารณาคุณค่า ทั้งด้านวรรณศิลป์ เนื้อหา และคุณค่าทางสังคม และนำไปใช้ในชีวิตจริง

เมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 นักเรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545: 11 - 12)

1. อ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น
2. เข้าใจวงศัพท์ที่กว้างขวางขึ้น สำนวนและโวหารที่ลึกซึ้ง แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
3. เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ได้กว้างขวางตามจุดประสงค์
4. เขียนเรียงความ ย่อความ และจดหมาย เขียนอธิบาย ชี้แจง รายงาน เขียนแสดงความคิดเห็น แสดงการโต้แย้ง และเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. สรุปความ จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วิจัยข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังหรือดู
6. รู้จักเลือกใช้ภาษาเรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต จัดลำดับความคิด ขั้นตอนในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทต่างๆ
7. พุดนำเสนอความรู้ ความคิด การวิเคราะห์และการประเมินเรื่องราวต่างๆ พุดเชิญชวน อวยพร และพูดในโอกาสต่างๆ อย่างเหมาะสม
8. เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการนำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย
9. ใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ โน้มน้าวใจ ปฏิเสธ เจรจาต่อรองด้วย

ภาษาและกิริยาท่าทางที่สุภาพ

10. ใช้ทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้ การทำงาน และใช้อย่างสร้างสรรค์
11. ใช้หลักการพิจารณาคุณค่าและวรรณกรรม พิจารณาคุณค่าและวรรณกรรมให้เห็นคุณค่า และนำประโยชน์ไปใช้ในชีวิต
12. แต่งภาพย์ กลอน และโคลง
13. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะ และนำไปใช้กล่าวอ้างในการพูดและการเขียน
14. ร้องเล่นหรือถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านและบทกล่อมเด็กในห้องถิ่น
15. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด
16. มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน

จากคุณภาพของผู้เรียนที่กำหนดในช่วงชั้นที่ 3 นั้น เป็นคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แต่ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นการฝึกทักษะต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐาน และมีพัฒนาการทางภาษาที่ดี ซึ่งเมื่อพิจารณาจากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยข้างต้นพบว่า การอ่านนับเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ด้านภาษา และการอ่านได้ถูกกำหนดไว้เป็นสาระแรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้เป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ โดยได้มีผู้อธิบายความหมายของการอ่าน ดังนี้

รูเมล ฮาร์ท (Leu; & Kinzey. 1995: 9; Citing Rumelhart. 1994: 864) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการความเข้าใจทางภาษา ซึ่งเริ่มต้นจากการรับข้อความด้วยการรับรู้ทางสายตา จากนั้นทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สังเคราะห์ ให้ความหมาย และแยกแยะข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจากการอ่าน ซึ่งมาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

กูดแมน และกูดแมน (Schickedanz; & et al. 1990: 208; Citing Goodman, K.; & Goodman, Y. 1977: 317) กล่าวว่า การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาเขียนกับการให้ความหมาย การอ่านเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อน มีการบูรณาการทักษะทั่วไปที่มีอยู่ในตัวผู้อ่านขณะอ่าน ผู้อ่านได้ใช้ความรู้ทางด้านภาษา ความรู้รอบตัว รวมถึงทักษะการอ่านและการเขียน

วอร์เน็ โสมประยูร (2537: 121) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึงกระบวนการทางสมอง ที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

พนิตนันทน์ บุญพามี (2542: 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ สัญลักษณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ซึ่งมนุษย์สามารถรับรู้ แล้วแปลความหมายออกมาได้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจ จะถือว่าเป็นการอ่านโดยแท้จริงไม่ได้ เนื่องจากการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านไม่บรรลุวัตถุประสงค์

สมุทรร เซ็นเซาวิช (2542: 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ และอาจจะตอบโต้กับผู้อื่นด้วย

เยาวลักษณ์ สุวรรณแห (2546: 43) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ จินตนาการ ผ่อนคลาย ความเครียด และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การอ่านเป็นการสร้างปัญญาที่ดีกว่าการสอนหรือการชี้แนะ เนื่องจากการอ่านด้วยตนเองนั้นผู้อ่านมีอิสระในการคัดเลือกสารนิเทศตามที่ตนเองต้องการ ชาญซึ่งในอรรถรสที่ได้จากตัวอักษรและเรื่องราว สามารถจินตนาการตามเรื่องที่ได้อ่านได้อย่างไม่มีขอบเขต และสร้างปัญญาให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านอย่างยั่งยืน

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง ทักษะที่สืบเนื่องมาจากการฟังและการพูด การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และต้องการความมีสมาธิสูง ผู้อ่านต้องมีความสามารถตีความหมายของสิ่งที่อ่านได้ ขณะเดียวกันจะต้องสามารถประเมินผลสิ่งที่อ่าน โดยนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาใช้เป็นเครื่องตัดสิน

สุรיתอง ศรีสะอาด (2546: 24) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การเปิดรับข่าวสาร รับความรู้ ภูมิปัญญา ทั้งที่เป็นเรื่องราวในท้องถิ่นและสากล ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ความเป็นไปในธุรกิจและการปฏิบัติงาน ตลอดจนจดติดตามความก้าวหน้าและทิศทางที่โลกจะก้าวไป

สุวดี ภูประดิษฐ์ (2546: 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการรับสารอย่างหนึ่งที่ผู้รับสารอาศัยการมองเห็น รับรู้ความหมายตามที่สังคมกำหนดใช้ แล้วตีความสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นเป็นความหมายจนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่พบเห็นนั้น

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่าน หมายถึง ทักษะพื้นฐานสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ โดยการใช้ความสามารถในการมองเห็นเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากนั้นผู้อ่านจะใช้ความสามารถทางภาษาและความสามารถในการคิดสร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ได้รับประสบการณ์ ตลอดจนความเพลิดเพลินจากสิ่งที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดผ่านตัวหนังสือสู่ผู้อ่าน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง และมี สุข การที่จะบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีทักษะ พื้นฐานในการเรียนรู้ที่ดี การอ่านนับเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมาก โดยได้มีผู้อธิบาย ถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

ภุริภัทร ทิศร (2543: 11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านทำให้ได้รับความบันเทิง ผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นมิตรยามว่างเมื่ออยู่คนเดียว ให้ความรู้ ช่วยปรับปรุงสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ ช่วยให้เข้าใจจิตใจ ความคิด ความเป็นไปต่างๆ ของคนอื่น ช่วยเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ ช่วยปรับปรุงนิสัยใจคอ เป็นคนกว้างขวาง ฝึกฝนวิธีตัดสินใจ ทำให้เป็นคนฉลาดรอบรู้ ทันคน และมีชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข

แมนมาส ชาวลิต (2544: 8 - 9) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญดังนี้

1. ความรู้ทางวิชาการทุกสาขา
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม สิ่งแวดล้อม และเหตุการณ์ประจำวัน ซึ่งทุกคนต้องรู้
3. ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มรดกทางศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ และของโลก รู้จักวิธือนุรักษ์และพัฒนาในทางที่ถูกต้อง
4. ความเข้าใจในวิถีชีวิต จิตใจ อารมณ์ของตนเองและผู้อื่นทำให้มีชีวิตที่เป็นสุขด้วยความสงบและเอื้ออาทรต่อกันอย่างยั่งยืน
5. ความสามารถในการประกอบอาชีพการงานให้ได้ผลดี
6. ความจรรโลงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยบูรณาการสิ่งที่ได้จากการอ่านมาสร้างสรรค์ผลงาน และมุ่งมั่นในการทำชีวิตให้มีคุณภาพ จริยธรรม และมีความเป็นผู้นำ
7. ความรู้ความสามารถในด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตศึกษาซึ่งจะช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเองให้เป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีความสุข สามารถพึ่งตนเองและสามารถเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้
8. พัฒนาการของสมอง การอ่านมากอยู่เป็นนิจ ช่วยให้สมองสามารถทำงานได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546: 1) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต การอ่านมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการพัฒนาประเทศ การจะพัฒนา

ประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้นั้นจะต้องอาศัยประชาชนที่มีการศึกษา มีความรู้ที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นพื้นฐานของการสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญทุกอย่าง

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 7 - 9) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่านเป็นเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน องค์การสหประชาชาติได้เสนอให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศช่วยกันรณรงค์ให้ทุกคนในโลกนี้อ่านหนังสือให้ออกทั้งหมดในปี พ.ศ.2543 เพราะตระหนักในความสำคัญของการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบ กลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ อาจจะถูกหลอก เสียรู้ได้ง่าย และไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความสุขในการเข้าสังคม “ยิ่งอ่านน้อย ก็เข้าใจน้อย” ดังนั้นการอ่านจึงเป็นทักษะเบื้องต้นที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นที่จะต้องใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาเพราะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรมในสถานศึกษาร้อยละ 80 - 90 จะต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม การพัฒนาสังคมที่ดีนั้นอุปการณสำคัญ คือ “การอ่าน” การอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศิลธรรม และเขาวินปัญญาได้เป็นอย่างดี และรู้จักนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา และจิตใจ ผลที่ตามมาคือ ทำให้สามารถกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม แก่ส่วนรวม สามารถวินิจฉัยความถูกต้อง เรื่องราวต่างๆ ได้อย่างฉับไว ประสบการณ์จากการอ่านทำให้เป็นผู้ที่เข้าใจสถานการณ์ที่เผชิญได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้อย่างทันที

ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2540: 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นช่องทางของการรับรู้ที่สามารถเลือกรับและแสวงหาได้ตามโอกาสที่ต้องการเป็นทางที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ได้อย่างไม่จำกัดขอบเขต

พนิตนันท์ บุญพามี (2542: 3) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุ วิทยาการและความนึกคิด การอ่านช่วยให้เราสามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าได้ทันการ การอ่านจะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิดและวิจรณ์ญาณให้คนเรามีความมอกงามทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถมากยิ่งขึ้น การอ่านส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดีงามได้โดยตนเอง รวมทั้งสามารถพัฒนาคนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างดี การอ่านเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาให้ถึงกัน ให้ประจักษ์ในความจริงอย่างเดียวกันและให้สามารถประกอบกิจต่างๆ อันเป็นคุณประโยชน์ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ทำให้บุคคลได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา ความสามารถ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมต่างๆ เมื่อบุคคลเห็นความสำคัญของการอ่าน รักการอ่าน จะส่งผลให้สังคมพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว และกลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในที่สุด

2.3 องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่านที่ดีนั้น จำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ โดยได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการอ่านไว้ ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2537: 122) กล่าวถึง องค์ประกอบในการอ่านของเด็กว่าประกอบด้วย

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย
 - 1.1 สายตา
 - 1.2 ปาก
 - 1.3 หู
2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ
 - 2.1 ความต้องการ
 - 2.2 ความสนใจ
 - 2.3 ความศรัทธา
3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา
 - 3.1 ความสามารถในการรับรู้
 - 3.2 ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้
 - 3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
 - 3.4 ความสามารถในการเรียน
4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน
5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ
6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 5 - 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่าประกอบด้วย

1. องค์ประกอบทางสังคม หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวนักเรียน ในการสอนครูจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพทางสังคมพื้นฐานและที่มาเกี่ยวกับทางครอบครัวของนักเรียน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนาที่นับถือ การจัดอุปกรณ์การสอนและวิธีสอนที่สอดคล้องกับพื้นฐานทางสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นช่วยนักเรียนให้เข้าใจและพัฒนาการอ่านอย่างรวดเร็ว

2. องค์ประกอบทางด้านความพร้อม หมายถึง ความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาที่สามารถเริ่มต้นอ่านได้ ความพร้อมในการอ่านมิได้อยู่ที่การฝึกหัด แต่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ได้แก่ ตา หู ปาก และสมอง ส่วนความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่อ่านก็จะเป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การอ่านในเรื่องอื่นๆ เพื่อให้ผู้อ่านมีประสบการณ์ทางภาษาที่กว้างขวางออกไป

3. องค์ประกอบทางด้านโรงเรียน โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการจัดบรรยากาศ หรือกิจกรรมให้ตอบสนองกับความต้องการของนักเรียน โดยเฉพาะการปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และการรักการอ่านนั้น ย่อมต้องให้เห็นความสำคัญของการอ่านให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนที่อ่านเรื่องต่างๆ ให้นักเรียนได้เห็นพัฒนาการในการอ่านของตนเอง การจัดบรรยากาศการอ่านให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน

พินิตนันท์ บุญพามี (2542: 3) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการอ่าน และกระบวนการอ่านไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องดุจลูกโซ่ที่จะนำไปสู่กระบวนการรับรู้ การเรียนรู้อย่างมีความเข้าใจในสารที่ส่งจากผู้เขียน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ

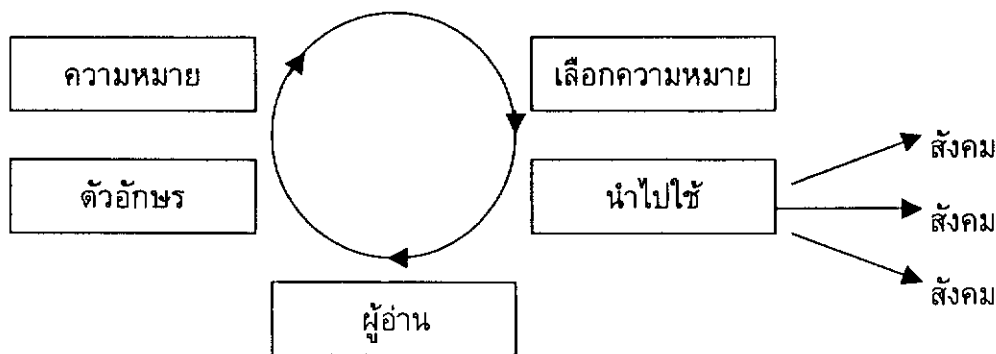
1. ผู้อ่าน คือ ผู้ที่มีความพร้อมที่จะรับรู้เรื่องราวต่างๆ จากการอ่าน
2. หนังสือหรือตัวอักษร หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้ขีดเขียนแทนคำพูด หรือที่เรียกกันว่า อักษร หรือ อักขร ผู้อ่านต้องสามารถอ่านหนังสือได้ เข้าใจความคิดจากหนังสือนั้น ถ้าอ่านไม่ออกไม่เข้าใจก็เป็นอันยุติ

3. ความหมาย คือ เรื่องราว หรือ "สาร" ที่ผู้เขียนต้องการส่งให้ผู้อ่านได้รับ อาจมีทั้งความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการอ่านทำความเข้าใจความหมายให้ได้

4. การเลือกความหมาย ความหมายที่ปรากฏในหนังสือที่อ่านอาจมีหลายนัย ผู้อ่านจะต้องพิจารณาให้ถูกต้องว่า ผู้แต่งมีความประสงค์จะเข้าใจในแง่ใด เลือกใช้ความหมายตามนัยใด

5. การนำไปใช้ เมื่อผู้อ่านได้อ่านและเข้าใจความหมายได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง รู้จักเลือกความหมายที่ดี ถูกต้องเหมาะสม ผู้อ่านจะต้องพิจารณาเลือกคุณค่าจากสารนั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม

จากองค์ประกอบทั้ง 5 มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกับกระบวนการอ่านหรือขั้นตอนการอ่าน ดังจะเห็นได้จากแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงองค์ประกอบของกระบวนการอ่าน

2.4 จุดประสงค์ในการอ่าน

การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจำเป็นจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนั้นๆ เป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถดำเนินการอ่านจนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ไม่สูญเปล่า โดยได้มีผู้อธิบายเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการอ่านไว้ดังนี้

วรรณี โสมประยูร (2537: 127) กล่าวว่า จุดประสงค์ในการอ่าน จากประสบการณ์ที่ได้ทดลองปฏิบัติและทดลองสอนมาแล้ว จุดประสงค์ในการอ่านประกอบด้วย

1. การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การอ่านตำรา อ่านบทความ อ่านสารคดี
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี
3. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือประเภทชวนหัวต่างๆ
4. การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
5. การอ่านเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
6. การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จ ส่วนใดเป็นข้อจริง เช่น การอ่านคำ

โฆษณาต่างๆ

7. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร
8. การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ อ่านคู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า
9. การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะกับเนื้อเรื่องและเหมือนกับพูด

เช่น อ่านบทละครต่างๆ

ภุริภัทร ทิศร (2543: 11) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการอ่านหนังสือ ไว้ว่า

1. อ่านเพื่อแสวงหาความบันเทิง นักอ่านจำนวนมากที่สุด มุ่งแสวงหาความสนุกสนาน เบิกบาน การพักผ่อนหย่อนใจจากการอ่านหนังสือ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือการ์ตูน
2. อ่านเพื่อแสวงหาความรู้ นักเรียน นักศึกษา มีภาระหน้าที่จะต้องค้นคว้าศึกษาหาความรู้

ซึ่งส่วนใหญ่มักจะได้จากการอ่านหนังสือ

3. อ่านเพื่อแสวงหาความคิด มีหนังสือจำนวนมากช่วยให้คนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถคิดสิ่งที่ยากๆได้ และช่วยส่งเสริมความคิดให้กระจางขึ้น

4. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ เช่น บางคนมีนิสัยขี้อายเก็บตัว พบปะผู้อื่นจะรู้สึกอึดอัด ไม่มีความสุข เคอะเขิน วางตัวไม่ถูก วางสีหน้าไม่ถูก พูดคุยไม่เป็น บุคคลเช่นนี้จะมีบุคลิกภาพที่ดีขึ้นถ้าได้อ่านหนังสือที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546: 2) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านส่วนมากแล้วผู้อ่านมักจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน ได้แก่ อ่านเพื่อความรู้ อันเป็นการสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ เช่น อ่านข่าวสารต่างๆ อ่านเพื่อตอบปัญหาข้อข้องใจต่างๆ อ่านเพื่อความรู้ในขณะเล่าเรียน อ่านเพื่อการเขียนรายงานต่างๆ อ่านเพื่อเพิ่มความรู้เนื้อหาในบทเรียน อ่านเพื่อฝึกปฏิบัติ เช่น อ่านระเบียบต่างๆ การอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาต่างๆ ซึ่งการอ่านลักษณะนี้เรียกได้ว่าเป็นการอ่านจริงนอกจากนั้นการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อคลายเหงา คลายเครียด หรือคลายทุกข์ หรือการอ่านเพื่อฆ่าเวลาเรียกว่าการอ่านเล่นนั่นเอง

พนิดนันท์ บุญพามี (2542: 11) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการอ่าน ไว้ว่า จุดประสงค์ของการอ่านมี 4 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อความรู้

1.1 เพื่อหาคำตอบในเรื่องที่ต้องการหรือเรื่องที่ยังมีข้อสงสัย และเป็นปัญหาข้องใจอยู่ เช่น การอ่านคำแนะนำต่างๆ

1.2 เพื่อศึกษาหาความรู้โดยละเอียดหรือโดยย่อ ในบางครั้งผู้อ่านก็ต้องการทราบเรื่องราวบางเรื่อง โดยละเอียดหลังจากที่ได้ยิน หรือได้ฟังจากผู้อื่นโดยย่อ จึงจำเป็นต้องไปศึกษาหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติม หรือในบางครั้ง ผู้อ่านมีเวลาจำกัด และไม่ต้องการทราบเรื่องละเอียดมากนัก ก็จะต้องค้นหาหนังสือที่สรุปย่อเรื่องราวนั้นๆ มาอ่าน เช่น พจนานุกรม สารานุกรม หรือหนังสือ คู่มือต่างๆ

1.3 เพื่อรับรู้ข่าวสาร ข้อเท็จจริง เพื่อให้ทราบและเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบัน

1.4 เพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป และสาขาวิชาชีพต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ หรือเพื่อเขียนตำราวิชาการ

1.5 เพื่อรวบรวมข้อมูลมาทำรายงาน หรือทำวิจัยเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด

การอ่านเพื่อเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ พิจารณาหาเหตุผล และแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้นๆ ขึ้นมา ขณะเดียวกันก็เป็นชนวนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้อ่านด้วย

3. อ่านเพื่อความบันเทิง

การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อการพักผ่อนคลายความเคร่งเครียดจากงานประจำ ในบางครั้งก็อ่านเพื่อฆ่าเวลาหรือใช้เวลาให้หมดไป มักเป็นจุดมุ่งหมายของการอ่านหนังสือประเภท ร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน นิยาย บทละคร และวรรณคดี ซึ่งงานเขียนเหล่านี้มีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้สึก พัฒนาอารมณ์ ตลอดจนความสนใจในระดับต่างๆ

4. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

เนื่องจากการอ่านช่วยพัฒนาความรู้ สติปัญญา ความคิดและทัศนคติได้ดี โดยเฉพาะการอ่านเพื่อวิพากษ์วิจารณ์ เนื่องจากผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณสามารถวิเคราะห์สิ่งที่อ่านได้ ผู้รักการอ่านจะเป็นคนทันสมัย มีความรู้กว้างขวาง น่าคบหาสมาคม สามารถเข้าร่วมวงสนทนาได้ทุกชั้นทุกคน เพราะมีข่าวสารแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน การอ่านมาก รู้มากย่อมทำให้บุคคลเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีผู้นิยมอ่านโดยมีเป้าหมายเพื่อนำความรู้หรือสาระต่างๆ มาปรับปรุงบุคลิกภาพของตัวเอง

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการอ่านนั้น เป็นไปใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1) การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ การอ่านเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ 2) การอ่านเพื่อความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด เช่น การอ่านหนังสือการ์ตูน เรื่องสั้น นวนิยาย และ 3) การอ่านเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากผู้คนในสังคม การอ่านทำให้มีความรู้กว้างขวางสามารถสื่อสารกับคนในสังคมได้ มีทัศนคติทันสมัย แสดงความคิดเห็นได้นำเชื่อถือ พูดคุยกับบุคคลอื่นได้รู้เรื่อง

2.5 ปัญหาในการอ่าน

ปัจจุบันการอ่านนับเป็นปัญหาสำคัญที่น่าวิตก ได้มีผู้อธิบายเกี่ยวกับปัญหาในการอ่านไว้ ดังนี้ ฎุริฎัฎร ทิศร (2543: 11) กล่าวถึงปัญหาการอ่านที่พบมากที่สุดในปัจจุบันนี้ คือ เด็กสมัยนี้ไม่ค่อยชอบอ่านหนังสือ ซึ่งสิ่งที่เป็นสาเหตุให้เด็กไม่ชอบอ่านหนังสืออาจเป็นเพราะสื่อมวลชนด้านต่างๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์ เหล่านี้ล้วนแต่อำนวยความสะดวกให้เด็กเรียนรู้และทราบข้อมูลข่าวสารได้เร็ว จึงทำให้เด็กๆ สูญเสียเวลาที่จะควรจะได้อ่านหนังสือบ้าง เด็กที่ไม่ชอบอ่านหนังสือจะทำให้มีผลต่อการพัฒนาสติปัญญาไปด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ที่เป็นปัญหาอีกอย่าง คือ เด็กไม่รักการอ่าน การรักการอ่านเป็นค่านิยมในการสร้างนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนของเด็ก และอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ เด็กขาดวิจารณญาณในการอ่าน เป็นปัญหาที่เด็กๆ ไม่รู้จักเลือกหาหนังสือที่มีประโยชน์ บางคนจึงไปหลงมัวเมาอ่านแต่การ์ตูนญี่ปุ่นที่มุ่งแต่การต่อสู้และแก้แค้นกัน รวมทั้งการ์ตูนหรือหนังสือดลกที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

เยาวยลักษณ์ สุวรรณแห (2546: 43) กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการอ่านในปัจจุบันไว้ว่าปัจจุบันโลกเต็มไปด้วยเทคโนโลยีโทรคมนาคมและการสื่อสาร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทำให้เกิดช่องทางในการแสวงหาความรู้มากมายและสะดวกรวดเร็ว ทำให้เด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันนี้รับรู้ สารนิเทศด้วยการฟัง และดูมากกว่าการอ่าน และส่งผลกระทบต่อเป็นผู้ที่ขาดการรับรู้ในเรื่องของสุนทรียภาพหรือเรื่องความงามในเชิงวรรณกรรม การใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ที่สามารถสังเกตได้จากบทเพลงของวัยรุ่นในปัจจุบันที่ขาดความไพเราะ ขาดความละเอียดละไม หรือภาษาพูดที่มีศัพท์แสลงเกิดขึ้นมากมายจนไม่สามารถสื่อสารกับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในวัยเดียวกันได้ นอกจากนี้การอ่านน้อยนั้นยังส่งผลกระทบต่อความคิดและความสามารถในการเชิงวิเคราะห์ การเรียบเรียงภาษาในเชิงวิชาการ และความสามารถในการแสดงวิสัยทัศน์ต่อประเด็นทางสังคมต่างๆ

นันทิยา ดันศรีเจริญ (2546: 26) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้คนไทยส่วนใหญ่ขาดความสามารถด้านการอ่าน ดังนี้

1. ขาดการกระตุ้นและส่งเสริมให้รักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์
2. ถูกเร่งรัดให้อ่านอย่างผิดวิธี เช่น เริ่มอ่านพยัญชนะ ก ข ค ผสมสระ อะ อา เป็นวิธีสอนอ่านคำที่ไม่มี ความหมาย ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กคุ้นเคย ทำให้เด็กไม่สนุกที่จะอ่าน
3. ต้องอ่านสิ่งที่ไม่ชอบ
4. สอนให้อ่านแบบขาดเทคนิคสนใจ และชอบลงโทษเด็กเวลาอ่านผิด
5. ถูกบังคับให้อ่านโดยขาดความพร้อม
6. เด็กใช้เวลาทำกับสิ่งอื่นๆ มากเกินไป เช่น โทรทัศน์ วีดิโอ หรือเกมคอมพิวเตอร์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 8 - 9) ได้กล่าวถึงปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่านในปัจจุบัน การสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพราะมีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการคือ

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่อง โดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูสอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียนครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ สิ่งเหล่านี้ควรได้มีการสอดแทรกความรู้ในหลักสูตรปริญญาตรีและโท สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนทางการศึกษา ด้วยการให้เรียนวิธีการสอนภาษาสำเร็จมาเพื่อการสอนภาษาและสอนการอ่านโดยเฉพาะ

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ซึ่งมาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัว ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ในทางตรงกันข้ามก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดามารดาและผู้ปกครองเอาใจใส่มาก เมื่อ

มาอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อมแตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะกับลักษณะและความสามารถของแต่ละคน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมิใช่จะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น บางคนยังมีปัญหาทางด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจซึ่งมีผลทำให้การอ่านไม่พัฒนาเท่าที่ควร

3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน เช่น วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านไม่เพียงพอ รัฐไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้พอกับความต้องการ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ควรจะคิดริเริ่มหาสื่อในทางอื่นมาช่วยพัฒนาการอ่านให้มากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ปัญหาในการอ่านเกิดขึ้นจาก 1) ตัวนักเรียนขาดความพร้อมในการอ่าน ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ไม่ฝึกฝนตนเองด้านการอ่าน ความสามารถในการอ่านจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนไม่ใช่สิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ ดังนั้นเมื่อผู้เรียนขาดการฝึกฝนตนเองด้านการอ่าน ย่อมทำให้เกิดปัญหาด้านความสามารถในการอ่านตามมา เช่น อ่านไม่ออก ขาดวิจารณญาณในการอ่าน 2) ผู้ปกครองขาดการกระตุ้น การส่งเสริมที่ถูกต้องเหมาะสม ขาดการนำหลักจิตวิทยาเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการอ่าน และ 3) ครูและสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการสอนอ่าน ขาดการส่งเสริมการอ่านที่จริงจังต่อเนื่อง

2.6 ปัจจัยในการส่งเสริมการอ่าน

ปัจจัยในการส่งเสริมการอ่านมีบทบาทสำคัญในการสร้างนักอ่านที่ดี โดยได้มีผู้อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยในการส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

เยาวลักษณ์ สุวรรณแห (2546: 46) ได้กล่าวถึง ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การเรียนรู้ถึงความแตกต่างของเด็กในวัยต่างกัน ก็จะทำให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบ และวิธีการในการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมกับเด็ก กิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก ดังนี้

เด็กตอนต้นอายุ 2-6 ปี

อายุ 2-3 ปี สายตามองเห็นชัดเจน สามารถแยกสีได้ แต่ยังไม่พร้อมเรื่องการอ่าน ดังนั้น เด็กในวัยนี้จึงชอบหนังสือที่มีภาพขนาดใหญ่ สวยงาม มีสีสันสดใส มีชีวิตชีวา วัสดุที่จัดทำหนังสือ อาจทำมาจากกระดาษแข็ง ผ้า หรือพลาสติก

อายุ 3-4 ปี เริ่มอ่านตัวอักษรทั้งไทยและอังกฤษได้ และมีความเข้าใจเรื่องราวได้ มักจะชอบหนังสือการ์ตูน หนังสือที่ฝึกสติปัญญา โดยให้กากบาท โยงเส้น และเขียนตามรอยประ เด็กวัยนี้จะชื่นชอบการเล่านิทานมากกว่าวัยอื่นๆ

อายุ 5-6 ปี อ่านหนังสือได้มากขึ้น สามารถผสมคำได้ มีความสนใจหนังสือนิทานเกี่ยวกับ

สัตว์ประเภทต่างๆ นิทานสอนใจ นิทานอีสป และเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ แต่เนื้อหาจะต้องไม่ยาวนัก เพราะเด็กวัยนี้มีความสนใจระยะสั้น

เด็กตอนกลาง อายุ 7-11 ปี เด็กในวัยนี้มีความพร้อมในการอ่าน มีความอยากรู้อยากเห็น เป็นวัยค้นหา เด็กผู้หญิงจะชอบอ่านเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในบ้าน เด็กผู้ชายชอบเรื่องราวของการผจญภัย นอกจากนี้เด็กในวัยนี้จะชื่นชอบหนังสือการ์ตูนมากเป็นพิเศษ

เด็กตอนปลาย สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ

อายุ 12-13 ปี มีความสนใจในการอ่านหนังสือหลายประเภท มีความสามารถในการอ่านคำ ประพันธ์ ชอบหนังสือเนื้อหาเชิงวิทยาศาสตร์ การเดินทาง ประวัติบุคคล และเรื่องราวของความรัก

อายุ 14 -16 ปี เป็นช่วงเวลาที่วัยรุ่นเริ่มค้นหาตนเอง เด็กในวัยนี้เริ่มอ่านหนังสือตามความสนใจของตน เช่น เด็กผู้ชายจะเลือกอ่านเรื่องเครื่องยนตร์กลไก กีฬา การเดินทาง ดนตรี เรื่องราวของความรัก

เด็กอายุ 17-18 ปี เริ่มมีความสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิต ความเป็นไปของโลกและสังคม เริ่มอ่านเรื่องสั้น นวนิยาย

แฮริส และสมิธ (จิราพร สุจริต. 2543:16; อ้างอิงจาก Harri and Smith. 1980 : 210)

กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน ดังนี้

1. ประสบการณ์เดิม จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์และความรู้สึกของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านที่มีประสบการณ์มากจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น แต่ผู้อ่านแต่ละคนอาจเข้าใจเรื่องที่อ่านเรื่องเดียวกันไม่ เป็นไปในทางเดียวกัน เนื่องจากประสบการณ์เดิมแตกต่างกัน

2. ความสามารถทางภาษา ผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ก็เพราะความบกพร่องทางภาษาใน เรื่องของการใช้ความหมายของคำในสถานการณ์ต่างๆ หรือการตีความหมายจากโครงสร้างลึกลงของ ประโยคต่างๆ

3. ความสามารถด้านการใช้ความคิด ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากขึ้นหรือน้อยลงขึ้นอยู่กับ การพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่านและการได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยใช้ประสบการณ์ใน อดีต

4. เจตคติ เป็นความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านตามอารมณ์ของผู้อ่าน ความสนใจและ ความเชื่อของผู้อ่าน ซึ่งมีผลต่อความเข้าใจดีขึ้นด้วย

5. จุดประสงค์ในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องตั้งจุดประสงค์ก่อนอ่าน และดำเนินไปตามจุดประสงค์ แต่ถ้าไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ จะทำให้เกิดปัญหาต่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และมีผลทำให้ ระลึกเรื่องที่อ่านได้น้อยลงด้วย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546: 13) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความสามารถในการ อ่านไว้ว่า ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของการอ่าน เช่น เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อแก้เหงา คลายเครียด หรือเพื่อการศึกษาค้นคว้าเขียนรายงาน อ่านในชีวิตประจำวัน อ่านบทโทรทัศน์ ฯลฯ ความเร็วในการอ่านจะแตกต่างกัน

2. พื้นความรู้ทางการศึกษา และสาขาวิชาที่เรียน เช่น วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วรรณคดี ฯลฯ จะทำให้เข้าใจเนื้อหาที่มีพื้นความรู้ได้ดี และอ่านได้เร็วขึ้น การอ่านออกเสียงถูกต้องเป็นต้น

3. ประสบการณ์หรือภูมิหลังของผู้อ่าน เช่น การเคยไปที่ยวสถานที่ต่าง ๆ เมื่ออ่านแล้วจะเข้าใจดียิ่งขึ้น หรือมีความรู้ มีประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์จะทำให้เข้าใจเร็วขึ้น และอ่านได้รวดเร็ว

4. ความยากง่ายของเนื้อหา มีศัพท์เฉพาะมาก หรือเกินความรู้ของผู้อ่านจะทำให้อ่านได้ช้า

5. ขนาดของตัวหนังสือเล็กเกินไป ผู้สูงอายุและเด็กอ่านไม่ออกเพราะมองไม่เห็น

6. ความสามารถทางภาษา จะให้อ่านได้เร็ว เข้าใจง่าย เช่น การอ่านภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นๆ ที่มีความสามารถ

7. การมีสมาธิ มีความสำคัญกับการอ่านให้อ่านได้เร็ว และเข้าใจได้เร็ว จดจำได้ดี

8. ความพิการทางสายตา เช่น สายตาสั้น / ยาว / เอียง / ตาบอดสี จะมีผลต่อการอ่านมาก

9. ความพิการทางร่างกาย ทำให้หิบบจับวัสดุในการอ่านไม่สะดวก

10. สุขภาพร่างกายไม่ดี ไม่แข็งแรง เจ็บป่วยเป็นโรคต่างๆ จึงทำให้หดหู่ เป็นอุปสรรคต่อการอ่านเร็ว ทำให้เกิดความจำเสื่อม และเป็นโรคทางสมองที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่าน เช่น โรคออทิสติกและโรคดิสเล็กเซีย เป็นต้น

11. แรงจูงใจในการทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน อันเกิดจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ส่งเสริมการอ่าน เอาใจใส่ดูแลหาหนังสือให้อ่านและช่วยปรับปรุงการอ่าน

ครู มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมการอ่าน ให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าด้วยตนเองตามความสนใจและความถนัดมีกิจกรรมฝึกฝนการอ่านรู้จักคิด วิเคราะห์ด้วยตนเองมากขึ้นได้พัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอนให้แข่งขันกับตนเอง รู้จักทำงานเป็นทีมและแข่งขันทำสิ่งที่ดีมีประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

บรรณารักษ์ ทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สร้างความสามารถในการอ่านจัดกิจกรรมแข่งขันการอ่าน จัดหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจและความต้องการเข้าห้องสมุดให้เพียงพอกับจำนวนผู้อ่าน โรงเรียน จัดทำและพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งบริการการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ และครูในโรงเรียนมุ่งส่งเสริมการอ่าน

12. มีแวว "อัจฉริยภาพ" เด็ก ซึ่งมีแววอยู่ 10 แววดด้วยกัน ได้แก่ แววนักคิด แววนักวิชาการ แววสร้างสรรค์ แววนักวิทยาศาสตร์ แววนักคณิตศาสตร์ แววผู้นำ แววนักภาษา แววนักกีฬา แววนักดนตรี แววศิลปิน โดยเฉพาะแววนักวิชาการ เป็นเด็กสมาธิดีเรียนรู้ได้รวดเร็ว ภาษา

ดี อ่านหนังสือยากๆ ได้เร็วกว่าเด็กวัยเดียวกัน ส่วน นักภาษา เป็นเด็กที่มีสมาธิดีเรียนรู้ภาษาดีเรียนรู้ได้รวดเร็ว มีภาษาก้าวหน้ากว่าเด็กวัยเดียวกัน ชอบท่องจำ อ่านโคลงกลอน พกหนังสือติดตัวไปทุกที่ ชอบแต่งเรื่อง เขียนเรื่อง เข้าใจเรื่องที้อ่านอย่างถ่องแท้วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์จากเรื่องที้อ่านได้

13. มีความสามารถพิเศษ หรือมีความถนัดเป็นพิเศษอันเนื่องมาจากความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ หมั่นศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและความรู้เพิ่มเติมจะทำให้อ่านและเข้าใจได้อย่างรวดเร็วถึงแม้ความรู้จะไม่สูงนักก็ตาม เช่น สนใจกีฬา ดนตรี ฟุตบอล ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว

3. เอกสารเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน

3.1 ความหมายของความสามารถในการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะในการรับสารที่สำคัญ โดยการอ่านจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อผู้อ่านเกิดทักษะหรือมีความสามารถในการอ่าน ขณะเดียวกันถ้าการอ่านซึ่งผู้อ่านปราศจากความสามารถในการอ่านนั้นย่อมไม่ใช่การอ่านที่แท้จริง โดยได้มีผู้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ ดังนี้

แฮริส (Harris, 1969: 59) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถที่สะท้อนถึงความสามารถในด้านภาษา ตัวหนังสือ ความสามารถทางการคิดของผู้อ่าน และความสามารถในการตีความจากเนื้อหาที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้

ฟิลลิปส์ และคนอื่นๆ (Phillips; et al. 2002: 4) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการเรียนรู้คำศัพท์ที้อ่านและความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาที้อ่านจากการแปลความ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546: 3) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่นอกจากจะอ่านออกเขียนได้แล้ว จะต้องอ่านถูกต้องตามอักขระวิธี และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน มีสมาธิในการอ่าน เข้าใจเนื้อเรื่องจับใจความสำคัญได้ เมื่ออ่านจบมีวิจารณ์ญาณในการอ่าน สามารถแสดงความคิดเห็น และประเมินค่าได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักวิชาการ อ่านแล้วสามารถแยกข้อคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริงได้ อ่านแล้วสามารถเข้าใจแนวคิด / ปรัชญาหรืออุดมคติที่ผู้เขียนแทรกไว้ ตลอดจนเข้าใจความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของผู้เขียนที่แฝงไว้หรือซ่อนเร้นไว้ระหว่างบรรทัด นอกจากนั้นผู้อ่านสามารถตีความได้ถูกต้องอ่านแล้วรู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ สังเคราะห์เรื่องที้อ่านได้ และอ่านแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

พิมพ์พา วิทโยพารโกวิท (2539: 10 -11) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถทำการอ่านโดยยึดหลักเกณฑ์ดังนี้ กล่าวคือ การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ และการอ่านเพื่อนำไปใช้

พิมพ์ซร พงษ์ตน (2544:) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านภาษาไทยซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจข้อเท็จจริง การตีความ และการประเมินค่า

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2540: 5) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนในการอ่านร้อยแก้ว หรือร้อยกรองที่กำหนดให้ได้ อย่างถูกต้อง โดยสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และจับเลศนัยใจความเรื่องที่อ่านได้

จากความหมายของความสามารถในการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านอันประกอบด้วยความสามารถทางด้านภาษา และความสามารถทางด้านความคิด โดยอาศัยกระบวนการในการอ่านและประสบการณ์ของผู้อ่าน

3.2 ระดับความสามารถในการอ่าน

ระดับความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะภายในตน บริบท และการฝึกฝนของแต่ละบุคคล โดยได้มีนักการศึกษาแบ่งระดับความสามารถในการอ่านไว้ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 4 - 6) ได้แบ่งความสามารถในการอ่านไว้ว่าประกอบด้วย

1. ชั้นความเข้าใจตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Textually Explicit Comprehension) ความสามารถด้านการอ่านประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 1.1 สามารถบอกความสำคัญของแต่ละย่อหน้าได้
- 1.2 สามารถบอกรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญในแต่ละย่อหน้าได้
- 1.3 สามารถลำดับเหตุการณ์ได้
- 1.4 สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำจากการอ่านได้

2. ชั้นความเข้าใจแบบตีความหรือสรุปความ (Textually Implicit Comprehension) ความสามารถด้านการอ่านในระดับนี้ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 2.1 สามารถตอบคำถามจากการอ่านโดยการตีความได้
- 2.2 สามารถสรุปความและอ้างอิงในขณะที่อ่านได้
- 2.3 สามารถทำนายผลที่เกิดขึ้นได้
- 2.4 สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์และอารมณ์ของผู้เขียนได้
- 2.5 สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้

2.6 สามารถเข้าใจเหตุผล และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ความแตกต่างได้

2.7 สามารถระบุความสำคัญโดยนัยได้

3. ชั้นการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) ความสามารถด้านการอ่านในระดับนี้ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

3.1 สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นได้

3.2 สามารถประเมินคำสิ่งที่อ่านได้

3.3 สามารถเปรียบเทียบสิ่งที่อ่านได้

3.4 สามารถแปลความได้

3.5 สามารถบอกความโน้มเอียงในการเขียนของผู้เขียนได้

3.6 สามารถบอกเทคนิคที่ผู้เขียนใช้ในงานเขียนได้

4. ชั้นการอ่านเชิงสร้างสรรค์ (Creative Reading) หรือ อาจเรียกว่าการอ่านเชิงประยุกต์ (Applied Reading) หรือ การอ่านเชิงบูรณาการ (Integrative Reading) ความสามารถในการอ่านในระดับนี้ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

4.1 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาใช้แก้ปัญหาได้

4.2 สามารถนำกิจกรรมที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้

4.3 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้

เปลื้อง ณ นคร (2538: 37 - 48) ได้กล่าวถึงระดับความสามารถในการอ่านไว้ และได้แบ่งระดับความสามารถในการอ่านออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. การอ่านขั้นพื้นฐาน คือ การอ่านออก และอ่านแตก หมายถึง เมื่อเห็นตัวหนังสือก็อ่านออกเสียงหรืออ่านในใจได้ ต้องสะกดตัวได้คล่องแคล่ว และต้องรู้ความหมายของคำที่อ่าน การรู้ความหมายของคำนั้นจะต้องรู้จริง

2. การอ่านขั้นตรวจตรา คือ ทำความรู้จักกับหนังสือที่อ่าน ในชีวิตการทำงานหรือการเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือมากมายหลายสิบเล่ม หรืออาจเป็นจำนวนร้อยเล่ม คงไม่มีเวลาอ่านให้ละเอียดได้ทุกเล่ม จึงจำเป็นต้องตรวจหรือทำความรู้จักกับหนังสือเสียก่อน เพื่อไม่ต้องเสียเวลาอ่านตลอดเล่ม

3. การอ่านชั้นการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจหนังสือที่อ่านได้เป็นอย่างดี เป็นการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ และให้เกิดสติปัญญา

4. การอ่านขั้นค้นคว้า เป็นการอ่านเพื่อความรอบรู้ เปรียบเทียบว่า ในเรื่องนั้นๆ มีผู้เขียนไว้เป็นอย่างไร แตกต่างกันอย่างไร ของผู้ใดควรเชื่อถือได้เพียงใด ผู้ที่อ่านถึงระดับนี้นับได้ว่าเป็นผู้คงแก่เรียน ต้องเป็นคนอ่านหนังสือมาก อ่านหนังสือเร็ว ทั้งยังพิจารณาหาข้อเท็จจริงจากหนังสือได้

สุวดี ภูประติษฐ์ (2546: 63 - 131) ได้กล่าวถึงระดับความสามารถในการอ่านไว้ และได้แบ่งระดับความสามารถในการอ่านออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ระดับความเข้าใจความหมายตัวอักษร หรือระดับหาข้อเท็จจริง เป็นความสามารถด้านการอ่านระดับพื้นฐาน การอ่านในระดับนี้ผู้อ่านมีหน้าที่ทำความเข้าใจและจดจำข้อมูลที่สำคัญที่ผู้เขียนส่งมา เป็นการเชื่อมโยงความคิดของตนเองให้สัมพันธ์กับความคิดของผู้เขียน การอ่านเพื่อเข้าใจตามอักษรที่สามารถช่วยหาความคิดสำคัญ ความคิดหลัก ตลอดจนรายละเอียดที่สนับสนุน ดังนี้

1.1 ค้นหาความคิดสำคัญจากชื่อเรื่อง และเนื้อเรื่องโดยรวม

1.2 ค้นหาความคิดหลักที่ผู้เขียนเสนอไว้ในแต่ละย่อหน้า

1.3 ค้นหาสาระสำคัญ หรือรายละเอียดที่ผู้เขียนใช้สนับสนุนความคิดหลัก

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ เป็นความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจถึงสารที่ผู้เขียนมีได้บอกไว้โดยตรง หรือผู้เขียนอาจละไว้ในฐานที่เข้าใจ ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจแนวคิดและเจตนาที่แท้จริงของผู้เขียนที่แฝงไว้ในเรื่อง พฤติกรรมการอ่านที่บ่งบอกว่าผู้อ่านสามารถตีความได้มีลักษณะดังนี้

2.1 สรุปความคิดเห็นได้ (Arriving at Generalization)

2.2 คาดการณ์หรือทำนายผลได้ (Predicting Outcomes)

3. ระดับการประเมินผล เป็นการอ่านในระดับสูงสุด เป็นการแสดงความคิดเห็น หรือทัศนะของผู้อ่านที่เกิดขึ้นได้ภายหลังจากที่ทำความเข้าใจเจตนาของผู้เขียน ทั้งนี้เป็นการแสดงทัศนะเพื่อค้นหาความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้อ่านต้องคิดใคร่ครวญอย่างรอบคอบเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน อันจะมีผลให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนสามารถประเมินข้อมูลหรือความคิดของผู้เขียนได้ และสามารถสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านได้ การอ่านให้เกิดทัศนะลักษณะนี้ต้องใช้กระบวนการอ่าน 3 ขั้นตอน ได้แก่

3.1 ทำความเข้าใจข้อมูล

3.2 ประเมินคุณค่าข้อมูล

3.3 แสดงทัศนะให้ประจักษ์

จากระดับความสามารถในการอ่านตามทัศนะของนักการศึกษาที่นำเสนอข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านมีหลากหลาย ผู้อ่านจะมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านการคิด และประสบการณ์การฝึกฝนของผู้อ่านเป็นสำคัญ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน

4.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดอภิมาน

การคิดอภิมานเป็นสิ่งที่ได้รับการกล่าวถึงในหมู่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาในกลุ่มการคิด (Cognition) มากขึ้นในปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของผู้เรียน ซึ่งตัวแปรนั้นก็คือ ความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน ดังนั้นเพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอทฤษฎีทางการคิดที่มีความเกี่ยวข้องกับการคิดอภิมานไว้ดังนี้

ทฤษฎีของไวกอตสกี

ทฤษฎีนี้ เป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของวัฒนธรรม สังคมและการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนาทางปัญญา ไวกอตสกีอธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคล คือ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ ประสบการณ์ 5 ประเภทร่วมกัน คือ 1) การตอบสนองตามกรรมพันธุ์ 2) การตอบสนองอันเป็นผลจากการวางเงื่อนไขที่บุคคลนั้นเคยได้รับ 3) ประสบการณ์ที่ตกทอดมาจากประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม 4) ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมเดียวกัน และ 5) จิตสำนึกหรือประสบการณ์ที่ปรุงแต่งขึ้นในจิตใจ จากประสบการณ์จริงต่างๆ ที่บุคคลได้รับมาในชีวิต เช่น การพูดกับตนเองในขณะที่กำลังคิดวิธีแก้ปัญหา พื้นฐานที่สำคัญของความสามารถในการคิดและพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ ได้แก่ ภาษา ไวกอตสกีได้กล่าวว่า ปรากฏการณ์การพูดกับตนเองของเด็กเป็นวิธีการกำกับความคิดและการกระทำของตนเอง เชื่อมโยงสู่ความสามารถในการกำกับควบคุมตนเองต่อไป (ชินะพัฒน์ ชื่นแฉะชุ่ม. 2542: 29; อ้างอิงจาก Vygotsky. 1997.)

ไวกอตสกี ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของภาษาในการพัฒนาเชาวน์ปัญญา โดยแบ่งพัฒนาการของภาษาออกเป็น 3 ชั้น คือ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2544: 62 - 63)

1. ภาษาที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือภาษาสังคม เป็นชั้นแรกของพัฒนาการทางภาษา อยู่ในช่วงอายุ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 3 ขวบ เด็กจะใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิด หรืออารมณ์ และการควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น

2. ภาษาที่พูดกับตนเอง อยู่ในช่วงอายุ 3-7 ขวบ เด็กจะใช้ภาษาพูดกับตนเองคล้ายกับเป็นสิ่งที่สั่งให้ทำงาน เป็นการพูดคนเดียวโดยไม่ต้องเกี่ยวข้องกับใคร พัฒนาการขั้นนี้มีบทบาทสำคัญในการประสานความคิดและพฤติกรรม

3. ภาษาที่ใช้พูดเฉพาะตน อยู่ในช่วงอายุ 7 ขวบขึ้นไป ภาษาที่ใช้พูดในใจเป็นตัวแปรสำคัญในการพัฒนาเชาวน์ปัญญาขั้นสูง ไวกอตสกีกล่าวว่า การคิดทุกอย่างใช้ภาษาที่พูดในใจเงียบๆ จากการวิจัยพบว่าเด็กจะใช้ภาษาพูดในใจน้อยขึ้นตามอายุ และเมื่อพบปัญหาที่ซับซ้อน เด็กที่สามารถเรียนรู้การแก้ปัญหาซับซ้อนได้เร็ว จะใช้ภาษาในใจเฉพาะตนมากกว่าเด็กที่แก้ปัญหา ทั้งนี้เพราะเด็กใช้ภาษาช่วยในการคิดวางแผนหรือขั้นตอนที่จะแก้ปัญหา

ทฤษฎีประมวลผลความรู้

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่มีแนวความคิดทางการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาพุทธิปัญญานิยมที่เปรียบเทียบความคิดของมนุษย์กับกระบวนการประมวลผลข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ โดยเน้นการศึกษาโครงสร้าง และหน้าที่ของกระบวนการทางสมอง ภายใต้กรอบบริบท สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศน์ที่เจาะจง ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การคิดอภิมานเริ่มต้นที่ความตั้งใจของผู้เรียน มีบทบาทในการควบคุมการรับรู้ มีการกำกับ และตรวจสอบตนเอง การคิดอภิมานยังช่วยเกี่ยวกับความจำในระยะสั้น การคิดอภิมานเกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้และการควบคุมความจำระยะยาว เช่น รู้ตัวว่าถ้าจำสิ่งต่างๆ ในลักษณะของการโยงความสัมพันธ์ จะทำให้ระลึกได้ง่ายขึ้น (สมจิตร์ ทรัพย์อัประไมย. 2540: 15)

แนวคิดของฟลาเวล

ฟลาเวล เป็นนักจิตวิทยา เขาได้พยายามแสวงหาคำตอบว่า สารสนเทศจะถูกเก็บและเรียกกลับคืนจากระบบโครงสร้างทางสมองได้อย่างไร โครงสร้างดังกล่าวจะพัฒนาตามระดับอายุในลักษณะอย่างไร การเก็บและเรียกข้อมูลกลับคืนจะถูกควบคุมอย่างไร (ศุภลักษณ์ สินธนา. 2545: 25-26 ; อ้างอิงจาก Hacker. 1999: 4) เขาได้เสนอโมเดลที่มีชื่อว่า โมเดลการกำกับติดตามความรู้และความคิด (A Model of Cognitive Monitoring) ซึ่งกล่าวถึงกิจกรรมทางความคิดหลากหลายชนิดที่ปรากฏโดยผ่านการกระทำและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ (Phenomena) 4 กลุ่ม คือ 1) ความรู้เกี่ยวกับการคิดอภิมาน (Metacognitive Knowledge) 2) ประสบการณ์ในการคิดอภิมาน (Metacognitive Experience) 3) เป้าหมายหรืองาน (Goals or Task) และ 4) การกระทำหรือยุทธวิธี (Action or Strategies) ฟลาเวลได้อธิบายถึงเหตุการณ์สองกลุ่มแรกค่อนข้างละเอียด ทำให้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมกันอย่างกว้างขวางในเวลาต่อมา มโนคติที่สำคัญของการคิดอภิมานประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการคิดอภิมาน และประสบการณ์ในการคิดอภิมาน กล่าวคือ ความรู้เกี่ยวกับการคิดอภิมาน เป็นตัวแปรที่กระทำหรือมีปฏิกริยา ในลักษณะใด ลักษณะหนึ่ง ต่อกระบวนการและผลสำเร็จของงานด้านการคิด องค์ประกอบหรือตัวแปรนี้ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ตัวแปรด้านบุคคล ตัวแปรด้านงาน และตัวแปรด้านยุทธวิธี ส่วนประสบการณ์ในการคิดอภิมานเป็นประสบการณ์ที่แสดงถึงการรับรู้ทางด้านความรู้ ความคิด หรือความรู้สึก ประสบการณ์ในการคิดอภิมานมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นสิ่งที่สามารถส่งผลต่อเป้าหมายของงาน และความรู้เกี่ยวกับการคิดอภิมาน

4.2 ความหมายของการคิดอภิมาน

การคิดอภิมานถือเป็นการคิดที่สำคัญและเป็นการคิดระดับสูง ได้มีผู้อธิบายความหมายของการคิดอภิมานไว้ ดังนี้

ฟลาวเวลล์ (Flavell. 1979: 906 – 911) ได้อธิบายความหมายของการคิดอภิมานว่า การคิดอภิมานเป็นความรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิด และผลผลิตของการคิด หรือสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดของบุคคล

บราวน์ และสไมเลย์ (Brown. 1980; citing Brown; & Smiley. 1978.) ได้อธิบายความหมายของการคิดอภิมานว่า การคิดอภิมานเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด และความตระหนักในการควบคุมกระบวนการคิดของบุคคล

เอเรียล (Ariel. 1992: 123) ได้อธิบายความหมายของการคิดอภิมานว่า การคิดอภิมานเป็นความรู้เกี่ยวกับความรู้ และเป็นความรู้ในการควบคุมกระบวนการคิด ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์และกิจกรรม การคิดอภิมานประกอบด้วย 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) ความรู้ที่เกี่ยวกับความรู้ คือการนำความรู้ตัวและความรู้สึกมาใช้ควบคุมกระบวนการคิดของตนเองได้ 2) การตระหนักหรือเชื่อในสิ่งที่ตนเองได้นำมาใช้ในกระบวนการทางความคิด กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการแก้ปัญหา 3) การนำยุทธศาสตร์ทางความคิดมาใช้และนำมาซึ่งผลผลิตแห่งการใช้ยุทธศาสตร์นั้นๆ และ 4) การกำกับทางความคิด โดยใช้กลไกต่างๆ มาใช้ในการควบคุมกระบวนการวางแผน การบูรณาการ การตรวจสอบกระบวนการ และตรวจสอบผลลัพธ์

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544: 157) ได้อธิบายความหมายของการคิดอภิมานว่า การคิดอภิมานเป็นสิ่งที่ช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถควบคุมกำกับกระบวนการทางปัญญาของตนเองได้

ศุภลักษณ์ สินธนา (2545: 21) ได้ให้ความหมายของการคิดอภิมานไว้ว่า การคิดอภิมานหมายถึง ความสามารถในการรู้ความคิดของตนเองเกี่ยวกับกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นในสมอง ในขณะที่ทำงานที่ต้องใช้ความคิดมีหน้าที่กำกับควบคุมการทำงานเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่างานที่ทำนั้นสัมฤทธิ์ผล มีองค์ประกอบที่สำคัญสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ ความรู้เกี่ยวกับการคิดอภิมาน และประสบการณ์ในการคิดอภิมาน

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การคิดอภิมาน หมายถึง ความสามารถในการรู้คิดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความรู้และประสบการณ์ ในการวางแผน ยุทธศาสตร์การคิด ความตระหนักรู้ และการตรวจสอบตนเอง โดยนำสิ่งเหล่านี้มาช่วยในการกำกับกระบวนการคิดให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 การคิดอกิemanกับการอ่าน

นักอ่านที่ประสบความสำเร็จ มักมีความรู้เกี่ยวกับการคิดอกิeman และยุทธศาสตร์การอ่าน ว่ากิจกรรมการอ่านที่กำลังดำเนินอยู่ และยุทธศาสตร์ที่จะต้องใช้ เพื่อให้การอ่านดำเนินไปได้อย่างประสบความสำเร็จสามารถกระทำได้อย่างไร ความตระหนกอย่างมีสติเกี่ยวกับความเข้าใจของตนเอง ขณะกำลังอ่าน และความสามารถใช้ยุทธศาสตร์ซ่อมเสริมที่ได้ผลเมื่อประสบปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการคิดอกิemanและยุทธศาสตร์การอ่าน เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญมากสำหรับการเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ หากว่าชาติทักษะดังกล่าว ถือว่าเป็นคุณลักษณะจำเพาะของนักอ่านที่ไร้ความสามารถ เป้าหมายของการสอนอ่านจึงขึ้นอยู่กับทำให้ผู้เรียนจำนวนมากที่สุดก้าวไปสู่จุด ที่พวกเขามีความสามารถ หรือมีความพยายามที่จะใช้การคิดอกิeman และยุทธศาสตร์การอ่านเท่าที่มีความเป็นไปได้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอ่านทุกฝ่ายต่างเห็นด้วยว่า การเป็นนักอ่านที่มีการตระหนกรู้อกิemanมีความสำคัญมากที่จะผลักดันให้นักอ่านกลายเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ (สมจิตร์ ทรัพย์อัประไมย. 2540: 16; อ้างอิงจาก Garner. 1987.)

การคิดอกิeman และการใช้ยุทธศาสตร์การอ่าน สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ เนื่องจากในการอ่านที่มีประสิทธิภาพผู้อ่านต้องใช้ความคิดระดับสูง การคิดอกิemanเป็นแนวคิดในการใช้ความคิดระดับสูงแนวคิดหนึ่ง กระบวนการคิดอกิemanที่ใช้ในการสอนอ่านที่สำคัญ ประกอบด้วย การใช้ความรู้เดิม การเดาความหมายจากบริบท การตั้งคำถามและตอบคำถาม การระบุข้อมูลสำคัญ การกำกับตรวจสอบความเข้าใจ การสรุปโดยนัย การเขียนสรุปย่อข้อมูลจากบทอ่าน และการประเมินผลกรอ่าน (สุเทียบ ละอองทอง. 2545: 16)

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การนำการคิดอกิemanและยุทธศาสตร์การอ่านมาใช้ในการอ่าน ทำให้การอ่านสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการสร้างความตระหนกรู้อกิemanในยุทธศาสตร์การอ่านของผู้เรียนให้เกิดขึ้น จึงเป็นอีกวิถีทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านของผู้เรียน

4.4 ความหมายของความตระหนกรู้อกิemanในยุทธศาสตร์การอ่าน

ความตระหนกรู้อกิemanในยุทธศาสตร์การอ่านเป็นประเด็นที่มีผู้สนใจทำการศึกษา โดยได้อธิบายความหมายไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอความหมายโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ความหมายของความตระหนกรู้อกิemanในการอ่าน และความหมายของความตระหนกรู้อกิemanในยุทธศาสตร์การอ่าน ซึ่งส่วนที่ 2 เป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นภายหลังโดยเน้นที่ใช้ยุทธศาสตร์ในการอ่านเป็นสำคัญ ดังนี้

ออสแมน และแฮนนาฟิน (สมจิตร์ ทรัพย์อัประไมย. 2540: 30; อ้างอิงจาก Osman; & Hannafin. 1992.) กล่าวว่า ความตระหนกรู้อกิemanในการอ่าน หมายถึง กระบวนการซึ่งอยู่ภายในจิตสำนึกของบุคคล ในด้านความรู้เกี่ยวกับการทำความเข้าใจ และรู้ว่าจะทำความเข้าใจได้อย่างไร

โดยกระบวนการนี้ครอบคลุมถึงการมีสติรู้ตัวเมื่อไม่เข้าใจ และใช้กลวิธีเพื่อปรับปรุงแก้ไขความไม่เข้าใจที่เกิดขึ้น ความสามารถที่จะตรวจพบความบกพร่องที่เกิดขึ้น และการเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่อง เป็นสองสิ่งที่มีอำนาจประโยชน์ต่อกัน การเน้นหนักไปที่ด้านใดด้านหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว เป็นสิ่งที่ไม่เพียงพอที่จะทำให้การทำความเข้าใจเกิดประสิทธิภาพ

แมคเลน บริดลีย์ และแมคอินทอช (McLain; Bridley; & McIntoch. 1991: 81 - 87) กล่าวว่า ความตระหนักรู้ภูมิานในการอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความตระหนักรู้ถึงเป้าหมายในการอ่านของตนเอง รู้วิธีที่จะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว และรู้ถึงวิธีที่จะกำกับควบคุมการอ่าน โดยอาศัยการตรวจสอบตนเองทั้งในด้านภาษา และความเข้าใจ

ฟอร์ทูนาโด แฮชท์ และแอลวาเรซ (Fortunato; Hecht; & Alvarez. 1991: 38) กล่าวว่า ความตระหนักรู้ภูมิานในการอ่าน หมายถึง การรู้ตนเองคิดว่าตนเองจะทำการอ่านอย่างไร ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย จนถึงการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย และทบทวนความคิดเกี่ยวกับแผนที่ยังวางไว้ว่า มีความเป็นไปได้เพียงใด ความเหมาะสมของลำดับขั้นตอน วิธีการที่เลือกใช้ ตลอดจนการคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการอ่านและผลลัพธ์ที่ได้

อารีร์กซ์ สิบถีน (2535: 8) กล่าวว่า ความตระหนักรู้ภูมิานในการอ่าน หมายถึง ความเข้าใจ หรือมโนทัศน์ของผู้อ่านที่จะทำให้สามารถวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการอ่านของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแบ่งความตระหนักรู้ภูมิานในการอ่านออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ความตระหนักเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน 2) ความตระหนักเกี่ยวกับวิธีที่ผู้อ่านใช้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน 3) ความตระหนักเกี่ยวกับวิธีที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมทั้งวิธีที่ตนเองใช้ และผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านใช้ 4) ความตระหนักเกี่ยวกับความยุ่งยากในการอ่าน

มอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002: 251) กล่าวว่า ความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน หมายถึง ความเข้าใจด้านกระบวนการอ่านของตัวผู้อ่านในอันที่จะนำยุทธศาสตร์การอ่านต่างๆ มาใช้ประกอบการอ่านในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจ

จากความหมายของความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า ความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการอ่าน และการควบคุมตนเองในการอ่าน สามารถวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการอ่านของตนเองได้ โดยใช้ยุทธศาสตร์การอ่านย่อยต่างๆ

4.5 องค์ประกอบของความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน

คาร์เรล (อาร์ริกซ์ สิบถิ่น. 2535: 32; อ้างอิงจาก Carrell. 1989: 130 – 132) ได้กล่าวถึงความตระหนักรู้ภูมิานในการอ่านว่า ประกอบไปด้วยความตระหนักในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความตระหนักเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน ได้แก่ การคาดคะเนเหตุการณ์ในบทอ่าน การเห็นความแตกต่างระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียด การเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ปรากฏก่อนและหลัง การรู้ว่าใจความใดสำคัญและเป็นข้อเท็จจริง การใช้ประสบการณ์เดิมสร้างความเข้าใจในการอ่าน การรู้ว่าตนเองเข้าใจเนื้อหาที่อ่านหรือไม่

2. ความตระหนักเกี่ยวกับวิธีที่ใช้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ได้แก่ การคงอ่านต่อไป การย้อนกลับมาอ่านซ้ำ การเปิดพจนานุกรม การเลิกอ่านไปโดยสิ้นเชิง

3. ความตระหนักเกี่ยวกับวิธีที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การอ่านออกเสียงในใจ การรู้ความหมายของคำศัพท์ การอ่านออกเสียงคำศัพท์แต่ละคำ ความเข้าใจโครงสร้างทางไวยากรณ์ การเชื่อมโยงเนื้อหาที่อ่านกับความรู้หรือประสบการณ์เดิม การใช้พจนานุกรมช่วยหาความหมายของคำศัพท์ การอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด และความเข้าใจการจัดโครงสร้างของบทอ่าน

4. ความตระหนักเกี่ยวกับความยุ่งยากในการอ่าน ได้แก่ การที่ผู้อ่านไม่สามารถอ่านออกเสียงคำต่างๆ ได้ ไม่สามารถจำความหมายของคำศัพท์ ไม่เข้าใจโครงสร้างของไวยากรณ์ ไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่อ่านกับความรู้หรือประสบการณ์เดิม ไม่เข้าใจความหมายโดยรวมของข้อความที่อ่าน และไม่เข้าใจโครงสร้างของบทอ่าน

มอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari & Reichard. 2002: 251 - 252) ได้กล่าวถึงความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน โดยเน้นที่องค์ประกอบด้านยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการอ่านว่า ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรื้อรอบ (Global Reading Strategies) ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา (Problem - Solving Strategies) และยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน (Support Reading Strategies) ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละยุทธศาสตร์การอ่าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรื้อรอบ (Global Reading Strategies) เป็นยุทธศาสตร์การอ่านที่ผู้อ่านสามารถอ้างอิง หรือเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการทั่วไปในการอ่านมาใช้ในขั้นตอนการปฏิบัติการอ่านได้ เช่น การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน การพิจารณาว่าเนื้อหาส่วนใดควรอ่านอย่างละเอียด เนื้อหาส่วนใดควรอ่านคร่าวๆ

2. ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา (Problem - Solving Strategies) เป็นยุทธศาสตร์การอ่านที่เน้นการใช้ความสามารถด้านการแก้ปัญหาในการอ่านของผู้อ่าน โดยมุ่งพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหาหรือสารสนเทศที่อ่าน เช่น การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านสารสนเทศที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน การอ่านทบทวนเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้น

3. ยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน (Support Reading Strategies) เป็น ยุทธศาสตร์การอ่านที่เน้นพื้นฐานในการอ้างอิงเนื้อหาที่อ่านสู่เอกสารที่เกี่ยวข้อง การจดบันทึก และการฝึกปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมการอ่านอื่นๆ เช่น การขีดเส้นใต้ หรือวงกลมสาระสำคัญในบทอ่านเพื่อเตือนความจำ การเขียนสรุปสาระสำคัญจากการอ่าน

ทั้งนี้จากองค์ประกอบของความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านตามแนวคิดของมอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002.) ซึ่งได้บรรยายละเอียดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ อันจะเป็นหลักในการพัฒนาแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่อไป

4.6 การวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน

การคิดอภิมานเป็นเรื่องของการคิดเกี่ยวกับการคิด ดังนั้นในการวัดการคิดอภิมานของบุคคล จำเป็นต้องอาศัยสิ่งเร้าหรืองานเข้าไปกระตุ้นให้สมองได้ปฏิบัติการคิดเสียก่อน แล้วจึงจะทำการวัดการคิดอภิมานได้ (ศุภลักษณ์ สินธนา. 2545: 35) ความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านก็เช่นกัน การวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านนั้น ก็จำเป็นต้องอาศัยสิ่งเร้าหรืองานไปกระตุ้นให้สมองได้ปฏิบัติการคิดเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านของตนในขณะที่อ่าน ซึ่งการวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ คือ แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้แปลมาจากแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของมอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002: 253) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ครอบคลุม ยุทธศาสตร์การอ่าน 3 แบบ คือ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบแก้ปัญหา และยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน โดยมอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002: 254-255) มีเกณฑ์การแปลความหมายของระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน แบ่งตามเกณฑ์ระดับการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ทางภาษาของออกซ์ฟอร์ด (Oxford. 1990) ดังนี้ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบวัดต่ำกว่า 2.5 แสดงว่านักเรียนมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบวัดตั้งแต่ 2.5 – 3.4 แสดงว่านักเรียนมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบวัดสูงกว่า 3.4 แสดงว่านักเรียนมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านอยู่ในระดับสูง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

กรมวิชาการ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับความสนใจและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนของครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูบรรณารักษ์ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 107 คน จำนวน 2,499 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 1,418 คน ผลการศึกษาพบว่า อุปสรรคในการอ่านหนังสือของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ นักเรียนมีการบ้านมาก ต้องช่วยทำงานบ้าน และ อ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านหนังสือของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษา คือ การบริการของห้องสมุดไม่มีหนังสือที่ต้องการ และห้องสมุดเปิดในเวลาที่ย่ำแย่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่น่าสนใจ และช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม กิจกรรมการส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนมัธยมศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ และการจัดนิทรรศการหนังสือ

ธวัชพร หอมวงษ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้เทคนิคเมตาคอกนิชัน มีจุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนที่ใช้เทคนิคเมตาคอกนิชันในการอ่าน และที่เรียนด้วยวิธีปกติ และเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นหลังการทดลองระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สูง ปานกลาง ต่ำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 90 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ใช้เทคนิค เมตาคอกนิชันในการอ่านมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ใช้เทคนิคเมตาคอกนิชันในการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมจิตร ทรัพย์อัประไมย (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชันที่มีต่อเมตาคอกนิชัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชันที่มีต่อเมตาคอกนิชัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการศึกษานำร่องเพื่อปรับปรุงรูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชัน ส่วนระยะที่สองเป็นการทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชัน แบบแผนการทดลองเป็นแบบสุ่มในบล็อก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมารีสวรรค์ เขตดอนเมือง จำนวน 46 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีสุ่มในบล็อก กลุ่มละ 23 คน กลุ่มทดลองฝึกด้วยรูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชัน

และทำแบบฝึกหัด กลุ่มควบคุมทำแบบฝึกหัดเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองแต่ไม่ได้ฝึกเมตาคอกนิชัน และไม่ได้รับผลป้อนกลับ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเมตาคอกนิชันทั้งในงานด้านการอ่านตำรา และในงานด้านการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในระยะหลังการทดลองและในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีการทำนายผลสำเร็จในงาน และการทำนายความมั่นใจในคำตอบสำหรับงานด้านการอ่านตำราสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลางภาคเรียนที่ 2/2540 นั้น กลุ่มทดลองมีผลรวมเชิงเส้นตรงของคะแนนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขนาดเฉลี่ยของอิทธิพลสำหรับตัวแปรเมตาคอกนิชัน มีค่าเท่ากับ .82 และสำหรับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ มีค่าเท่ากับ .43

นิลวรรณ สิทธิอาษา (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา กับการสอนอ่านตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา และตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา และตามคู่มือครู มีเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุเทียบ ละอองทอง (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ (2) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน และด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาบริบท ศึกษากรอบแนวคิด และสังเคราะห์รูปแบบการสอน ระยะที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนโดยการวิจัยปฏิบัติการ และระยะที่ 3 การขยายผลรูปแบบการสอน โดยนำไปใช้กับรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี 2 ห้อง และประเมินรูปแบบการสอนโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดหมาย สารและกระบวนการ กิจกรรม

การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งมีขั้นตอนของรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมต้าคอกนิชัน เรียกว่า PRIME Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผนการอ่าน (P) ขั้นการอ่านเพื่อสร้างสรรค์ความหมาย (R) ขั้นระบุข้อมูลสำคัญ (I) ขั้นตรวจสอบความเข้าใจ (M) และขั้นการประเมินผลการอ่าน (E) ส่วนผลการประเมินรูปแบบการสอนนี้ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมต้าคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 1) มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมต้าคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างสอนและหลังสอนอย่างน้อย ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม 2) มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมต้าคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างน้อยร้อยละ 15 ของคะแนนเต็ม และ 3) มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมต้าคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิงเพชร ป้องแก้ว (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญาโดยใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนตามคู่มือครู มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่ได้รับฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญาโดยใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพิน โภณฑา (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางปัญญากับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และศึกษานำหนักความสำคัญของกระบวนการทางปัญญาที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาพบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกระบวนการทางปัญญาทั้ง 5 กระบวนการ คือ กระบวนการทางเสียง กระบวนการทางอักษร กระบวนการเข้าใจความหมาย การปฏิบัติการจำ และเมต้าคอกนิชันกับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีน้ำหนักความสำคัญด้านเมต้าคอกนิชัน ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงที่สุดในทุกกลุ่ม คือ น้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ (b) มีค่าเท่ากับ .475 .407 และ .457 ตามลำดับ

พิมพ์พร พงษ์ตน (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการอ่าน ความ

สามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการอ่านรวมทุกองค์ประกอบกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า มี 7 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ความคาดหวังในตนเอง ความท้าทาย ประสบการณ์ ความสำคัญในการอ่าน การตระหนักรู้ การแข่งขัน และความกระตือรือร้น เมื่อพิจารณาความสามารถในการอ่านพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดของกรมวิชาการ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจขั้นความเข้าใจข้อเท็จจริง อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ความสามารถในการอ่านขั้นตีความ และความสามารถในการอ่านขั้นการประเมินค่าอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

กนกรัตน์ หมั่นวาจา (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางสมองด้านการรู้และเข้าใจทางภาษาตามทฤษฎีโครงสร้างทางสมองของกิลฟอร์ดกับความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางสมองด้านการรู้และเข้าใจทางภาษาในผลการคิด 6 แบบ คือ แบบหน่วย แบบจำพวก แบบความสัมพันธ์ แบบระบบ แบบการแปลงรูป และแบบการประยุกต์กับความเข้าใจในการอ่าน และศึกษาคำนำหนักความสำคัญของสมรรถภาพทางสมองด้านการรู้และเข้าใจทางภาษา ในแต่ละผลการคิดที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างสมรรถภาพทางสมองด้านการรู้และเข้าใจทางภาษาในผลการคิด 6 แบบ กับความเข้าใจในการอ่าน มีค่าเท่ากับ .657 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คำนำหนักความสำคัญของสมรรถภาพสมองด้านการรู้และเข้าใจทางภาษาในผลการคิดแบบหน่วย แบบจำพวก แบบระบบ และแบบการประยุกต์ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สมรรถภาพสมองด้านการรู้และเข้าใจทางภาษาในผลการคิดแบบความสัมพันธ์และแบบการแปลงรูป ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จรรยา ฉินศิริเศรษฐ (2546: 60 – 66) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้นทัศนคติต่อการเรียน นิสัยทางการเรียน ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 440 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการ

อ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เพศหญิง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทักษะคิดต่อการเรียนภาษาอังกฤษ นิสัยทางการเรียน ปัจจัยการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เพศชาย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

พรรัตน์ สุวรรณรัตน์ (2542: 144 - 157) ได้ศึกษาทักษะการคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการคิดพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 660 คน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการคิดเพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.22 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ทักษะการคิดเพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ได้ค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.12 25.24 และ 25.48 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำและระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ตามลำดับ

จิตามา เนติบัณฑิต และคนอื่นๆ (2544: 43 - 49) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการอ่านและยุทธวิธีที่ใช้ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวัดแรงจูงใจในการอ่านครอบคลุมแรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2543 มีแรงจูงใจในการอ่านในระดับปานกลางถึงสูง แรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจทางสังคมในการอ่านของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย และยุทธวิธีที่ใช้ในการอ่านของ นักเรียนหญิงต่างจากนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพดล บัวสาย (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการรู้ตัวกับการสอนตามคู่มือครู มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการรู้ตัวกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัคริภรณ์ จิวสกุล (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหาและความตระหนักในเมตาดอกนิชันที่มีผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน

ที่ได้รับการสอนจากครูที่มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหาสูง มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหาปานกลาง และต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนที่มีความตระหนักในเมตาคอกนิชันสูง มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีความตระหนักในเมตาคอกนิชันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันเพ็ญ ชัยกิตมงคล และสรนัย วงศ์พิเศษ (Tickoo, 1995: 102 – 117; อ้างอิงจาก วันเพ็ญ ชัยกิตมงคล และสรนัย วงศ์พิเศษ. ม.ป.ป.) ได้ศึกษาการเลือกใช้และประสิทธิภาพของการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา โดยมีคำถามการวิจัยดังนี้ 1) นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษามีการใช้ยุทธศาสตร์ในการอ่านและการจดจำคำศัพท์หรือไม่ ถ้ามียุทธศาสตร์ที่พวกเขาใช้คืออะไร 2) มีความแตกต่างในการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มหรือไม่ ถ้ามีได้แก่อะไรบ้าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบของแคมบริดจ์สูงที่สุดจำนวน 12 คน และ 2) กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบของแคมบริดจ์ต่ำที่สุดจำนวน 12 คน โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา และกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา ตามลำดับ แบบแผนของการวิจัยอาศัยระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาในส่วนของยุทธศาสตร์การคิดอภิमानพบว่า 1) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้พบว่า นักศึกษากลุ่มที่ประสบความสำเร็จแสดงให้เห็นว่าพวกเขา มีการพิจารณา และมีความชัดเจนในการเลือกเรื่องที่จะอ่านซ้ำ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริง โดยพวกเขา มีความคิดว่าพวกเขาจะอ่านได้ดีขึ้นถ้าเลือกเรื่องที่เขาสนใจ สิ่งหนึ่งที่เป็นความแตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จจะมีความสามารถในการเรียนรู้แบบองค์รวม และสามารถเชื่อมโยงสู่ความเข้าใจโดยอาศัยประสบการณ์หรือความรู้รอบตัวเข้ามาช่วย แต่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จกลับมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้แบบแยกส่วน ขาดการเชื่อมโยงสู่ความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มี 2) ยุทธศาสตร์การจัดการและการวางแผน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันในส่วนของการจัดการ ความแตกต่างที่พบของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จมีความกระตือรือร้นที่จะหาโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ และพร้อมที่จะเสี่ยงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจในตนเอง ทำให้ขาดความพยายามในการฝึกฝนนอกห้องเรียน และ 3) ยุทธศาสตร์การประเมินค่า กลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จมีการใช้ทั้งการประเมินภายนอก และการประเมินภายใน เช่น การใช้สารสนเทศย้อนกลับจากตนเองและสารสนเทศย้อนกลับจากผู้ฟัง

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ฟิลลิปส์ และคนอื่นๆ (Phillips; et al. 2002: 1-13) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการ (A Longitudinal Study) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยติดตามศึกษากับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 คำถามการวิจัยประกอบด้วยคำถามหลัก คือ ความสัมพันธ์ของสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียน จำแนกตามเพศ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 เป็นอย่างไร รูปแบบขอบเขตความสัมพันธ์ของความสำเร็จในการอ่านของนักเรียน เป็นอย่างไร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 187 คน ประกอบด้วย นักเรียนชายจำนวน 87 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 100 คน จากโรงเรียนในชนบทบริเวณแคนาดาตะวันออก ผลศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบระหว่างเพศและระดับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยพบว่า นักเรียนชายมีอัตราส่วนสูงกว่านักเรียนหญิงในระดับการอ่านที่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย และนักเรียนชายมีอัตราส่วนต่ำกว่านักเรียนหญิงในระดับการอ่านที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เคยมีระดับการอ่านต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเป็นไปได้ที่พวกเขาจะมีระดับการอ่านต่ำกว่าหรือเท่ากับคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนหญิงมีอัตราส่วนในการปรับปรุงระดับการอ่านที่สูงกว่านักเรียนชาย สำหรับนักเรียนที่มีระดับการอ่านเท่ากับคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเป็นไปได้ที่พวกเขาจะมีระดับการอ่านเท่ากับคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนนักเรียนที่เคยมีระดับการอ่านสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีความเป็นไปได้ที่พวกเขาจะมีระดับการอ่านต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเป็นไปได้ที่พวกเขาจะมีระดับการอ่านเท่ากับคะแนนเฉลี่ยหรือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002: 249 - 259) ได้ทำการศึกษาพัฒนาแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน (Metacognitive Awareness of Reading Strategies) เพื่อมาใช้ในการประเมินความตระหนักรู้ภูมิาน และการรับรู้เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การอ่าน ในการอ่านงานด้านวิชาการหรือสื่อที่เกี่ยวข้องกับการเรียน โดยในการศึกษาครั้งนี้ยุทธศาสตร์การอ่านประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ย่อย คือ 1) ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรื้อรอบ 2) ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา และ 3) ยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์หลักเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินระดับความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้น ป.6 - ม.6 จำนวน 825 คน จากโรงเรียนในเขตเมืองและในเขตชนบทที่มีภูมิหลังด้านภาษา วัฒนธรรม และสังคมใกล้เคียงกัน ประกอบด้วยนักเรียนชายร้อยละ 47.2 นักเรียนหญิงร้อยละ 52.8 แบบวัดที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นการเขียนตอบสั้นๆ โดยถามเกี่ยวกับ อายุ เพศ เชื้อชาติ และการประเมินตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านและความสนใจในการอ่าน ตอนที่ 2 เป็นแบบวัด

ความตระหนักหรือปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน จำนวน 60 ข้อ มีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากแบบวัดที่ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างนำมาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า ข้อคำถามหลายข้อที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความตระหนักหรือปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านได้ไม่ชัดเจนนัก ข้อคำถามที่สามารถวัดได้ชัดเจนมีจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบจำนวน 13 ข้อ ข้อคำถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาจำนวน 8 ข้อ และข้อคำถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุนจำนวน 9 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบวัดนี้มาใช้ในการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน จากการรายงานการอ่านด้วยตนเองของนักเรียน และยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่างกัน มีการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบและแบบแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุนนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า นักเรียนที่ระบุว่าตนเองมีความสามารถด้านการอ่านสูง ใช้ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบสูงกว่า นักเรียนที่ระบุมีความสามารถในการอ่านปานกลางและต่ำ และนักเรียนที่ระบุว่ามีความสามารถในการอ่านปานกลางมีการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรอบรู้สูงกว่านักเรียนที่ระบุมีความสามารถในการอ่านต่ำ เช่นเดียวกันนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงมีการใช้ยุทธศาสตร์แบบแก้ปัญหาสูงกว่า นักเรียนที่ระบุว่ามีความสามารถในการอ่านปานกลางและต่ำ

วอง (สมจิตร์ ทรัพย์อัประไมย. 2540: 31; อ้างอิงจาก Wong. 1986: 9 - 29) ได้เปรียบเทียบเมตาคอกนิชันในการอ่านระหว่างผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง และผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ผลการศึกษาพบว่า เด็กเล็กหรือผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำมีความตระหนักในเป้าหมายของการอ่านเพื่อการอ่านออก อ่านถูก ไม่ใช่การอ่านเพื่อความเข้าใจ ส่วนความรู้เกี่ยวกับการอ่านและยุทธศาสตร์ในการอ่าน เด็กเล็กหรือผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำไม่ค่อยใช้ยุทธศาสตร์ในการอ่านและไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับการถอดรหัส มีความคล่องแคล่วในการอ่านน้อยกว่าเด็กโต หรือเด็กที่มีความสามารถในการอ่านสูง เด็กเล็กและคนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำขาดความไวต่อการแก้ปัญหา เช่น มองไม่เห็นปัญหาที่ทำให้ตนไม่เข้าใจ และไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้นำเสนอข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการอ่านเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน โดยมีตัวแปรต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยศึกษาตามตัวแปรระดับชั้น ความตระหนักหรือปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน และเพศ

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research) เพื่ออธิบายลักษณะพัฒนาการของระดับค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยอาศัยวิธีการวิจัยเชิงพัฒนาการลักษณะภาคตัดขวาง (Cross – Sectional Study) เพื่อให้ได้สารสนเทศของการวิจัยที่สามารถสรุปอ้างอิงสู่ประชากรได้ ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบการวิจัยให้มีการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของผลหลัก(Main Effects) และผลปฏิสัมพันธ์ (Interaction Effects) ตามลักษณะแบบการวิจัยที่กำหนด ซึ่งได้นำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขอบเขตประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 24 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 2,465 คน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 852 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 874 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 739 คน

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่เป็นประชากรในช่วงชั้นที่ 3 (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามอำเภอ และขนาดโรงเรียน

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	ขนาด โรง เรียน	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน						รวม
			ม.1		ม.2		ม.3		
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. หัวหิน	กลาง	บ้านห้วยไคร้	13	11	19	14	17	16	90
		บ้านทับใต้	16	11	10	10	14	15	76
		บ้านเนินพยอม	8	4	12	7	6	10	47
		บ้านหนองพรานพุก	16	15	14	3	12	3	63
	ใหญ่	โรตารีกรุงเทพ	16	16	21	22	12	14	101
		บ้านหนองตะเภา	16	9	20	21	15	17	98
		บ้านห้วยมงคล	26	26	19	16	17	19	123
		อานันท์	18	14	22	21	7	12	94
2. ปราณบุรี	ใหญ่	บ้านตำหุ (วังประชาสงเคราะห์)	21	30	31	29	23	29	163
		บ้านหนองตาแต้ม	15	19	19	12	17	13	95
		บ้านหนองยิงหมี่	31	29	39	34	25	21	179
		บ้านหนองหอย	13	16	20	21	20	22	112
3. สามร้อยยอด	กลาง	บ้านลาดวิถี	11	8	11	9	17	9	65
		บ้านพุน้อย	4	11	15	9	8	9	56
		บ้านหนองหญ้าปล้อง	10	22	12	13	12	16	85
		บ้านหนองจิก	17	10	9	9	13	5	63
	ใหญ่	บ้านหนองคาง	25	22	24	29	14	16	130
		บ้านศาลาลัย	22	14	14	17	13	15	95
		บ้านหนองขาม	28	24	29	28	26	19	154
	ใหญ่ พิเศษ	บ้านสามร้อยยอด (บุญรักษ์อุทิศ)	36	26	26	17	25	33	163

ตาราง 1 (ต่อ)

อำเภอ / กิ่งอำเภอ	ขนาด โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน						รวม
			ม.1		ม.2		ม.3		
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
4. กุยบุรี	กลาง	วัดดอนยายหนู	16	18	14	9	7	5	69
		บ้านหนองเกด	37	18	22	21	23	18	139
	ใหญ่	บ้านดอนกลาง	11	9	35	8	16	11	90
	ใหญ่พิเศษ	อนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว)	21	23	29	9	23	10	115
รวม		24	447	405	486	388	382	357	2,465

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 (พุทธศักราช 2548)

✕ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

✕ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 12 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 742 คน จำแนกเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 247 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 129 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 250 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 129 คน นักเรียนหญิง 121 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 245 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 127 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Random Sampling)

โดยมีขั้นตอนการสุ่มตามลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจข้อมูลหน่วยสมาชิกของประชากรจากแหล่งทุติยภูมิ คือ กลุ่มงานสารสนเทศนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จากนั้นจัดทำกรอบการสุ่ม (Sampling Frame) ดังปรากฏในตาราง 1

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยทำการสุ่มโรงเรียนมาร้อยละ 50 ตามขนาด ได้โรงเรียนจำนวน 12 โรง เป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 1 โรงเรียน (ขนาดโรงเรียนแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม)

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) โดยมีระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) และมีนักเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากการกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 178 คน จำแนกเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 62 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 63 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 53 คน

ขั้นที่ 4 การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น แล้วดำเนินการสุ่มโดยอาศัยหลักการสุ่มด้วยการกำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อน (limit of error) และระดับความเชื่อมั่น (level of Confidence : $1 - \alpha$) ที่ .95 ในการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร โดยอาศัยการประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.1 ขนาดของความคลาดเคลื่อน ($e = Z_{.05/2} S_{\bar{x}}$) เท่ากับ 1.25 คะแนน จากคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่ได้ทดลองใช้ (Try out) พบว่า มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการประมาณค่า ($S_{\bar{x}}$) ในภาพรวมเท่ากับ .62 และผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้มีขนาดของความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 1.22 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับ 1.25 ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นขนาดที่เพียงพอที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจในกรณีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้

4.2 ค่าประมาณความแปรปรวนของประชากร ผู้วิจัยได้ประมาณจากการทดลองใช้ (Try out) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 218 คน แบ่งเป็น 65, 86 และ 67 คน ตามลำดับ พบว่า มีค่าความแปรปรวน เท่ากับ 70.56, 68.34 และ 97.17 ตามลำดับ

4.3 จากข้อมูลจำนวนประชากร และข้อมูลในข้อ 4.1 และ 4.2 ผู้วิจัยได้นำไปคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างการสุ่มแบบแบ่งชั้นของมยุรี ศรีชัย (2538: 105) ได้จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 178 คน แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three ways Analysis of Variance) จึงจำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่พอสมควร เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าที่คำนวณได้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ และป้องกันความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ความไม่ตั้งใจในการตอบ รวมถึงการทับซ้อนกันระหว่างอายุกับระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,008 คน โดยภายหลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบและแบบวัดแล้ว ปรากฏว่าได้ข้อมูลที่สมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 742 คน จำแนกเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 247 คน เป็น

ชาย 118 คน เป็นหญิง 129 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 250 คน เป็นชาย 129 คน เป็นหญิง 121 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 245 คน เป็นชาย 118 คน เป็นหญิง 127 คน ดังรายละเอียดปรากฏในตาราง 2 โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบกลุ่มตัวอย่างให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีอายุระหว่าง 12 ปี 6 เดือน ถึง 13 ปี 5 เดือน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีอายุระหว่าง 13 ปี 6 เดือน ถึง 14 ปี 5 เดือน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอายุระหว่าง 14 ปี 6 เดือน ถึง 15 ปี 5 เดือน

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และระดับชั้น

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กลาง	44	38	37	44	38	43
ใหญ่	57	73	73	68	63	74
ใหญ่พิเศษ	17	18	19	9	17	10
รวม	118	129	129	121	118	127
	247		250		245	
	742					

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง

ภายหลังการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 742 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 247 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 250 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 245 คน ได้ค่าความแปรปรวนความสามารถในการอ่าน (S^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 54.61, 60.22 และ 66.10 ตามลำดับ พบว่า ค่าความแปรปรวนที่ใช้ในการประมาณค่าดังกล่าว มีค่าน้อยกว่าค่าความแปรปรวนที่ใช้ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อพิจารณาระดับความคลาดเคลื่อนที่กำหนดในการประมาณค่าที่ยอมรับได้ ด้วยระดับความเชื่อมั่นของการประมาณค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 95 ในการวางแผนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 1.25 คะแนนนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประมาณค่าเฉลี่ยประชากรของตัวแปรความสามารถในการอ่าน พบว่ามีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการประมาณค่า ($S_{\bar{x}}$) ในภาพรวมเท่ากับ .29 และผู้วิจัยกำหนดระดับความ

เชื่อมั่นในการประมาณค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า ($Z_{.05/2} S_{\bar{x}}$) เท่ากับ .57 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่วางแผนในเบื้องต้น คือ 1.25 จึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขนาดเพียงพอที่ทำให้การประมาณค่ามีความแม่นยำมากขึ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่มุ่งวัดความสามารถในการอ่านของผู้เรียน อันประกอบด้วย ความสามารถในการแปลความ ตีความ สรุปความ การวิเคราะห์รูปแบบ กลวิธีการประพันธ์ เนื้อหา สำนวนภาษา และทัศนะของผู้แต่ง รวมถึงการประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

ฉบับที่ 2 แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน

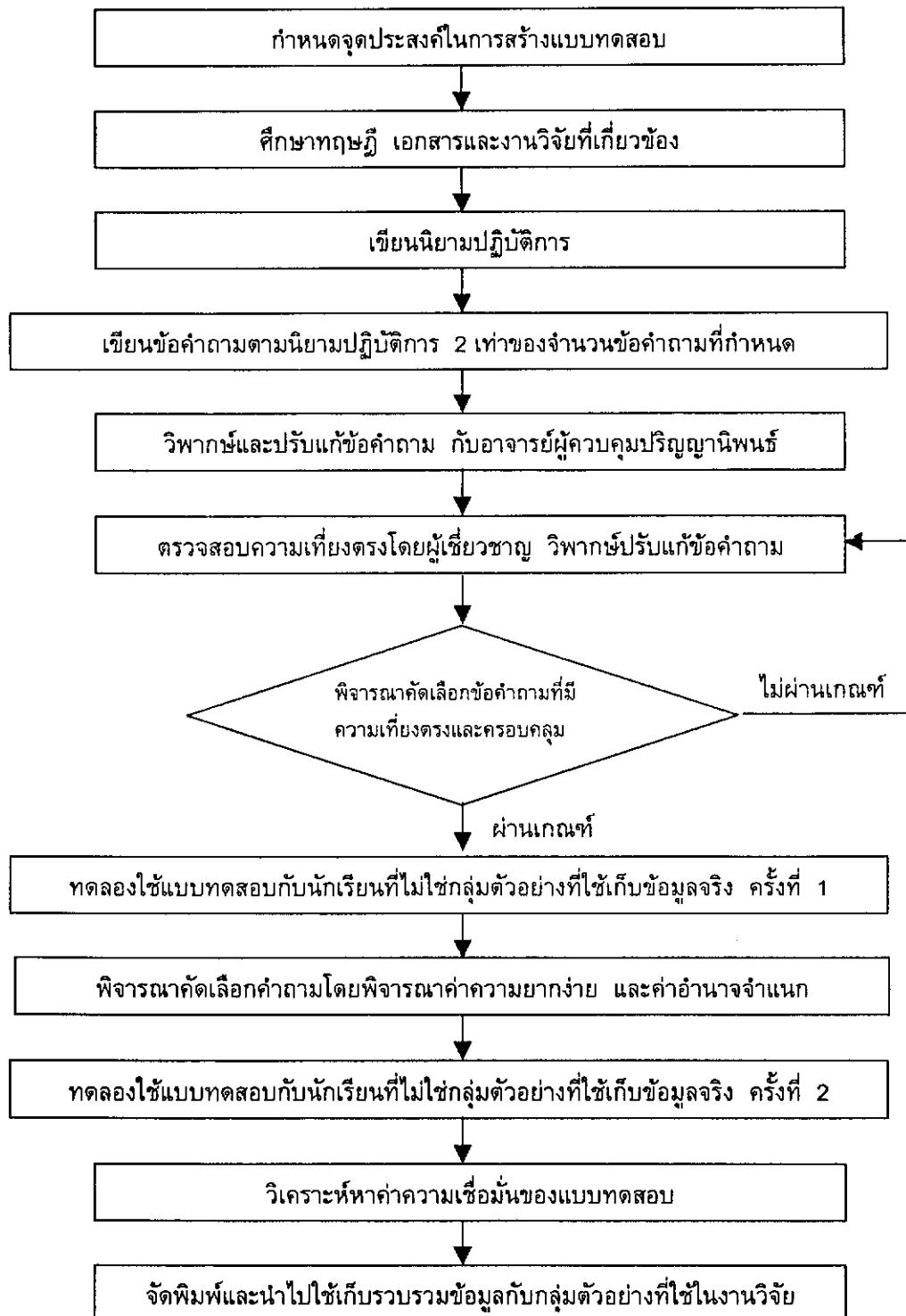
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบทดสอบ เช่น เพศ ระดับชั้น

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน

แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยแปลจากแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านของมอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002: 253) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงลำดับขั้นในการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน เนื้อหาที่จะนำมาให้นักเรียนอ่านในแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้คัดเลือกและตัดตอนเนื้อหาจากหนังสืออ่านนอกเวลา ซึ่งเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา วรรณกรรมสำหรับเด็ก นิยายสารและวารสารต่างๆ โดยนำเสนอในรูปแบบคำประพันธ์ เรื่องสั้น บทความ เนื้อหาที่มีทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งนี้คำถามส่วนหนึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านของกัลยาณี อินทรศักดิ์ (2548) โดยพิจารณาเลือกเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

จากภาพประกอบ 2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้าง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามคุณลักษณะที่ต้องการวัดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และวางแผนการออกข้อสอบ

4. เขียนข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน โดยให้ครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยาม และเหมาะสมกับลักษณะสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมทั้งพิจารณาคัดเลือกสถานการณ์ และข้อคำถามส่วนหนึ่งจากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านของกัลยาณี อินทรศักดิ์ (2548) มาพัฒนา ซึ่งขั้นนี้ผู้วิจัยได้เขียนข้อคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ ดังรายละเอียดตามตาราง 4

ตาราง 3 แผนผังแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการวัด

สถานการณ์หรือข้อความของเนื้อหา	พฤติกรรม		
	แปลความ	ตีความ	ประเมินค่า
บทความ สารคดี	18	15	13
นิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น	6	17	8
บทประพันธ์ สำนวน โวหาร เพลง	6	9	8
รวม	30	41	29
จำนวนข้อที่ใช้จริง	8	23	19

5. วิพากษ์และปรับแก้ข้อคำถามกับอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อให้ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงและครอบคลุมตามนิยาม คัดเลือกข้อคำถามและจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

6. นำแบบทดสอบที่สร้างและปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวดี ภูประดิษฐ์ อาจารย์ อารีย์พร อรรถวุฒิกุล และอาจารย์ พรทิพย์ ชงไชย เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ตลอดจนการใช้ภาษาในการสร้างข้อคำถาม ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับข้อคำถามให้วัดได้ตรงตามนิยามมากยิ่งขึ้น และปรับข้อความหรือสถานการณ์ รวมถึงตัวเลือกให้มีความเหมาะสม ตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัด ไม่ยากเกินไปสำหรับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .5 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .5 – 1 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

7. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 100 ข้อ มาจัดแบ่งเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบฉบับ ก และแบบทดสอบฉบับ ข ฉบับละ 50 ข้อ เพื่อความสะดวกในการนำไปทดลองใช้ เนื่องจากข้อสอบมีลักษณะเป็นสถานการณ์ให้อ่านและตอบคำถามจากการอ่าน ดังนั้นข้อสอบจำนวน 100 ข้อ จึงมีความยาวมากเกินไปสำหรับการนำไปใช้ ผนวกกับข้อจำกัดด้านเวลาในการสอบ จึงทำให้ต้องแบ่งข้อสอบออกเป็น 2 ฉบับ โดยมีเกณฑ์ในการแบ่งซึ่งพิจารณาจากลักษณะของสถานการณ์ และความยากของข้อคำถามให้แบบทดสอบทั้งสองฉบับมีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน

8. นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ไปทดลองใช้ (Try Out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนโรงเรียนบ้านสามร้อยยอด โรงเรียนบ้านตำหรุ และโรงเรียนบ้านหนองขาม โดยแบ่งเป็นนักเรียนที่ทำแบบทดสอบฉบับ ก จำนวน 138 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 56 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 46 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 36 คน และนักเรียนที่ทำแบบทดสอบฉบับ ข จำนวน 145 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 52 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 53 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือตอบเกินมากกว่า 1 คำตอบ หรือไม่ตอบเลย ให้ 0 คะแนน และวิเคราะห์หาค่าความยากของข้อสอบโดยพิจารณาค่าสัดส่วนของคนที่ทำถูก และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์ – ไบซีเรียล (Point biserial correlation)

9. ผู้วิจัยทำการพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณา จำนวน 46 ข้อ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามไว้จำนวน 50 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากอยู่ระหว่าง .16 - .80 และค่าอำนาจ

จำแนกอยู่ระหว่าง .17 - .48 โดยผู้วิจัยได้วิพากษ์และปรับแก้ข้อคำถามที่คัดเลือกไว้ซึ่งมีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่า .20 กับอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท ก่อนนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 ซึ่งได้แก่ ข้อ 24 มีค่าความยาก เท่ากับ .23 มีค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .17 , ข้อ 32 มีค่าความยาก เท่ากับ .16 มีค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .21, ข้อ 41 มีค่าความยาก เท่ากับ .50 มีค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .17 และข้อ 42 มีค่าความยาก เท่ากับ .19 มีค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .21

10. นำข้อคำถามที่ได้จากการคัดเลือกและปรับปรุงจากข้อ 9 ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนโรงเรียนบ้านลาดวิถี และโรงเรียนบ้านหนองยิงหมี่ จำนวน 218 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 65 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 86 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 67 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรของคูเดอร์ (Kuder Richardson) สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .83

11. จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย

3.2 การพัฒนาแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน

ผู้วิจัยใช้แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน ซึ่งแปลจากแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของมอคทารีและรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard. 2002: 253) ซึ่งมอคทารี และรีชาร์ด ได้พัฒนาแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน 3 แบบ คือ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบ จำนวน 13 ข้อ ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา จำนวน 8 ข้อ และยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน จำนวน 9 ข้อ แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของมอคทารีและรีชาร์ดมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) เท่ากับ .89 และมีค่าความเชื่อมั่นของความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านแต่ละแบบ เท่ากับ .92, .71 และ .87 ตามลำดับ

แบบวัดที่ผู้วิจัยได้แปลนี้ ผู้วิจัยได้ปรับสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและได้นำแบบวัดที่แปลเสนอให้ อาจารย์ อธิยา ภาคานุพงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการแปล และความสละสลวยของภาษา ผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบวัดนี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านสามร้อยยอด โรงเรียนบ้านตำหรุ และโรงเรียนบ้านหนองขาม จำนวน 192 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดอยู่ระหว่าง .36 - .66 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่า

ความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .90 และมีค่าความเชื่อมั่นของความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านแต่ละแบบ ดังนี้

แบบวัดความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน	α
1. ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบ	.84
2. ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา	.82
3. ยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน	.87

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาเลือกข้อที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องมากที่สุด

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

" คนเรานั้นต้องเติบโตปีนป่ายด้วยลำแข้งของตัวเอง ค่อยเป็นค่อยไป โดยอาศัยแบบอย่างหรือแนวทางของผู้ที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว จงเติบโตแบบมะพร้าว คือมีทั้งน้ำและเนื้อพร้อม พอหล่นจากต้นก็ไม่แตก อยาโตแบบลูกโป่ง คือโตเร็วก็แตกเร็ว อยาอาศัยบารมีของพ่อแม่ทำให้ตัวเองเติบโต "

0. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนกล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. ความกตัญญูรู้คุณ
- ข. การรู้จักพึ่งพาตนเอง
- ค. แนวทางสู่ความสำเร็จ
- ง. การดำเนินรอยตามผู้ใหญ่

เฉลย ข

00. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ให้กำลังใจ
- ข. ชี้แจงให้เข้าใจ
- ค. แนะนำให้ปฏิบัติ
- ง. เตือนใจให้คิดตาม

เฉลย ค

“อยากถูกหวยรวยสตาจค์ยังไม่ชื่อ อยากมีชื่อนักประพันธ์ยังไม่เขียน
 อยากเป็นยอดนักขายไม่พากเพียร จวบจนผมเปลี่ยนเป็นชาวเราเหมือนเดิม”

000. จากบทประพันธ์ข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านตระหนักถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การลงมือทำ
- ข. ความขยันหมั่นเพียร
- ค. การฝึกฝนจนเกิดประสบการณ์
- ง. การดำรงชีวิตอย่างมีความหวัง

เฉลย ก

ฉบับที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
 ตามความเป็นจริง เกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1
 มัธยมศึกษาปีที่ 2
 มัธยมศึกษาปีที่ 3
3. วัน เดือน ปีเกิด
4. อายุ ต่ำกว่า 12 ปี 6 เดือน
 12 ปี 6 เดือน - 13 ปี 5 เดือน
 13 ปี 6 เดือน - 14 ปี 5 เดือน
 14 ปี 6 เดือน - 15 ปี 5 เดือน
 มากกว่า 15 ปี 5 เดือน
5. โรงเรียน.....

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ และพิจารณาว่านักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความนั้นๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ของข้อความเพียงช่องเดียว

ข้อที่	ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
000	ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรอบรู้ ข้าพเจ้าตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านทุกครั้ง ข้าพเจ้าคิดถึงสิ่งที่ตนรู้ เพื่อช่วยเพิ่มความ เข้าใจในเรื่องที่อ่าน					
000	ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา ข้าพเจ้าพยายามนำตนเองกลับสู่การอ่าน เมื่อสูญเสียสมาธิ ข้าพเจ้าตั้งใจอ่านมากขึ้น เมื่อเรื่องที่อ่านเริ่ม ยากขึ้น					
000	ยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน ข้าพเจ้าจดบันทึกขณะอ่าน เพื่อช่วยเพิ่มความ เข้าใจในเรื่องที่อ่าน ข้าพเจ้าอภิปรายเรื่องที่อ่านกับผู้อื่น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบช่องทำเป็นประจำ	ให้น้ำหนักคะแนน	5	คะแนน
ทำบ่อยๆ	ให้น้ำหนักคะแนน	4	คะแนน
ทำค่อนข้างบ่อย	ให้น้ำหนักคะแนน	3	คะแนน
นานๆ ครั้ง	ให้น้ำหนักคะแนน	2	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	ให้น้ำหนักคะแนน	1	คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

การแปลความหมายคะแนน มอคทารีและรีชาร์ด (Mokhtari; & Reichard, 2002: 254-255) ใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่าน โดยยึดตามเกณฑ์ระดับการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ทางภาษาของออกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990) คือ ถ้าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.5 หมายถึง มีระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.5 – 3.4 หมายถึง มีระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง และคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.4 หมายถึง มีระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนจากคะแนนเฉลี่ยเป็นคะแนนดิบที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถแปลความหมายคะแนนได้ดังนี้

คะแนนต่ำกว่า 75	หมายถึง	ระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ
คะแนนตั้งแต่ 75 – 102	หมายถึง	ระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง
คะแนนมากกว่า 102	หมายถึง	ระดับความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด
2. ติดต่อโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา สถานที่ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. จัดเตรียมเครื่องมือการวิจัย ให้มีจำนวนมากกว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่วางแผนไว้ เพื่อเป็นการป้องกันการไม่ตอบกลับ หรือการตอบข้อมูลไม่สมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนกันระหว่างช่วงอายุกับระดับชั้น ผู้วิจัยนำไปเก็บ รวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามกำหนดเวลาที่นัดหมายกับโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 โรงเรียน โดยเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15–29 สิงหาคม พ.ศ. 2548

4. นำเครื่องมือการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และ คัดเลือกตามกรอบอายุของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ได้ข้อมูลที่ สมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 742 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบ สมมติฐาน และรายงานผลการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐานเพื่อประมาณค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษา
2. วิเคราะห์ค่าความแปรปรวน แบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three - Way Analysis of Variance) และทดสอบภายหลังด้วยสถิติทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe's Method) ด้วยโปรแกรม SPSS

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ การสุ่มแบบสองขั้นตอน โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ในระดับความเชื่อมั่นที่ .95 (มยุรี ศรีชัย. 2538: 105)

$$n = \frac{N \sum_{g=1}^k N_g S_g^2}{\frac{N^2 e^2}{Z_{\alpha/2}^2} + \sum_{g=1}^k N_g S_g^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N_g	แทน	จำนวนสมาชิกจากประชากรในแต่ละชั้น
	S_g^2	แทน	ความแปรปรวนของประชากรในแต่ละชั้น
	N	แทน	จำนวนสมาชิกทุกชั้นรวมกัน
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า
	k	แทน	จำนวนชั้นที่ประชากรถูกแบ่งออก

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 248)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 209 - 210)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์-ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 212)

$$r_{p.bis} = \frac{\bar{X}_p - \bar{X}_f}{S_t} \cdot \sqrt{pq}$$

เมื่อ $r_{p.bis}$ แทน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

\bar{X}_p แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ทำข้อสอบนั้นได้

\bar{X}_f แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ทำข้อสอบนั้นไม่ได้

S_t แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบฉบับนั้น

p แทน สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นได้

q แทน สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นไม่ได้

2.4 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านโดยใช้วิธี
คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) สูตรที่ 20 (KR – 20) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ.
2538: 19 -198)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่งๆ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่งๆ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

2.5 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน จาก
การหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม โดยใช้ Item – Total Correlation (Pedhazur. 1997 : 39)

$$r_{xy} = \frac{S_{xy}}{S_x S_y}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	S_{xy}	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือ
	S_x	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรายข้อ
	S_y	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือ

2.6 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบร็ค (Cronbach) (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538: 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย (Standard Error of Estimate)

3.1.1 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2546: 237)

$$S_{\bar{x}} = \frac{S}{\sqrt{n}}$$

เมื่อ	$S_{\bar{x}}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546: 231)

$$\bar{X} - z_{\alpha/2} \frac{S}{\sqrt{n}} < \mu < \bar{X} + z_{\alpha/2} \frac{S}{\sqrt{n}}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$S_{\bar{X}}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย
	$Z_{\alpha/2}$	แทน	ค่าสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ $(1 - \alpha)$

3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three-way Analysis of Variance) และทดสอบนัยสำคัญระหว่างค่าเฉลี่ยโดยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe's Method) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 - 3 ด้วยโปรแกรม SPSS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบ
S	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S_x	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของค่าความแตกต่างระหว่างข้อมูลและค่าเฉลี่ยของกลุ่มข้อมูล (Sums of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean Squares)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F- distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานและการประมาณค่าเฉลี่ยประชากรของคะแนนความสามารถในการอ่าน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขอบเขตของค่าเฉลี่ยประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของความสามารถในการอ่านในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง และจำแนกตามระดับชั้น ระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน และเพศ

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นต่างกัน ระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน เพศต่างกัน และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน ด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three-ways Analysis of Variance) และทดสอบภายหลังด้วยสถิติทดสอบเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ยสถิติพื้นฐานและการประมาณค่าเฉลี่ยประชากรของคะแนนความสามารถในการอ่าน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขอบเขตค่าเฉลี่ยของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของความสามารถในการอ่านในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น ระดับความตระหนักภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน และเพศ

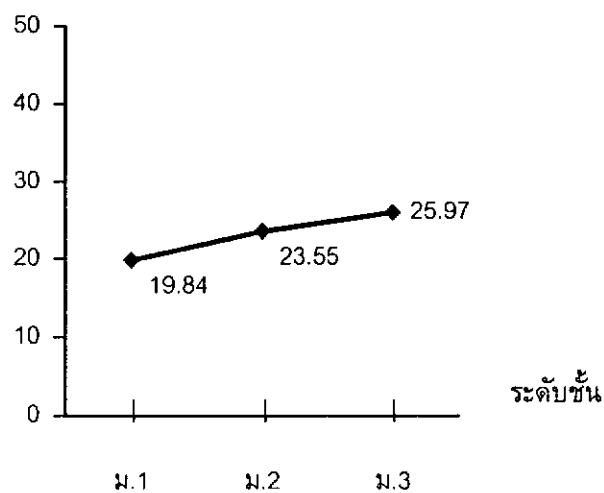
ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามระดับชั้น และการประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ระดับชั้น	ความสามารถในการอ่าน				ผลการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร
	n	\bar{x}	S	$S_{\bar{x}}$	
1	247	19.84	7.39	.49	18.88 – 20.80
2	250	23.55	7.76	.49	22.59 – 24.51
3	245	25.97	8.13	.52	24.95 – 26.99
รวม	742	23.11	8.15	.29	22.54 – 23.68

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยเท่ากับ 23.11 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 22.54 – 23.68 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 19.84 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 18.88 – 20.80 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 23.55 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 22.59 – 24.51 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 25.97 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 24.95 – 26.99 ซึ่งพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 2 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน

เมื่อนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาจัดทำเป็นกราฟเส้น เพื่อแสดงถึงพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ผลปรากฏดังภาพประกอบ 3

ค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน

ภาพประกอบ 3 กราฟพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

จากภาพประกอบ 3 จะเห็นได้ว่า พัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้น ซึ่งจะได้มีการทดสอบทางสถิติต่อไป

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามระดับความตระหนักภูมิานใน
ยุทธศาสตร์การอ่าน และการประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ระดับความตระหนักภูมิาน ในยุทธศาสตร์การอ่าน	ความสามารถในการอ่าน				ผลการประมาณค่า เฉลี่ยของประชากร
	n	\bar{x}	S	$S_{\bar{x}}$	
สูง	167	24.59	8.40	.56	23.49 – 25.69
ปานกลาง	380	23.58	8.33	.37	22.85 – 24.31
ต่ำ	195	20.95	7.12	.54	19.89 – 22.01
รวม	742	23.11	8.15	.29	22.54 – 23.68

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนที่มีระดับความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูงมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 24.59 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 23.49 – 25.69 นักเรียนที่มีระดับความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 23.58 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 22.85 – 24.31 และนักเรียนที่มีระดับความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 20.95 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 19.89 – 22.01 ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีระดับความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ทุกกลุ่มมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน เมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ส่วนใหญ่มีระดับความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง รองลงมาคือมีระดับความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ และสูง ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถในการอ่าน จำแนกตามเพศ และการประมาณค่าเฉลี่ย ประชากร ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เพศ	ความสามารถในการอ่าน				ผลการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร
	n	\bar{x}	S	$S_{\bar{x}}$	
ชาย	365	20.05	7.03	.40	19.27 – 20.83
หญิง	377	26.08	8.07	.41	25.28 – 26.88
รวม	742	23.11	8.15	.29	22.54 – 23.68

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนชายมีคะแนนความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 20.05 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 19.27 – 20.83 และนักเรียนหญิงมีคะแนนความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 26.08 คะแนน ซึ่งอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยประชากร 25.28 – 26.88 ซึ่งพบว่า นักเรียนชายมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน ส่วนนักเรียนหญิงมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนต่างระดับชั้น ต่างระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน และต่างเพศกัน ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three – way Analysis of Variance)

2.1 ค่าสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนต่างระดับชั้น ต่างระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน และต่างเพศกัน

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน และมีระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

ระดับชั้น	ระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน					
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ม.1	21.09	7.35	19.74	7.54	18.89	7.07
ม.2	24.25	7.61	24.49	8.13	21.17	6.71
ม.3	29.25	8.50	26.41	7.91	22.70	7.16
รวม	24.59	8.40	23.58	8.33	20.95	7.12

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 21.09, 19.74 และ 18.89 คะแนน ตามลำดับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 24.25, 24.49 และ 21.17 คะแนน ตามลำดับ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 29.25, 26.41 และ 22.70 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ที่มีระดับความตระหนักรู้ อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและหญิงที่มีระดับความตระหนักรู้
อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

ระดับความตระหนักรู้อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน	ความสามารถในการอ่าน			
	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S
สูง	20.45	7.21	27.36	8.02
ปานกลาง	20.71	7.42	25.90	8.33
ต่ำ	18.97	6.29	24.73	7.12
รวม	20.05	7.03	26.08	8.07

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชายที่มีระดับความตระหนักรู้อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 20.45, 20.71 และ 18.97 คะแนน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงที่มีระดับความตระหนักรู้อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 27.36, 25.90 และ 24.73 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งพบว่านักเรียนชายที่มีระดับความตระหนักรู้อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ทุกกลุ่มมีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน และนักเรียนหญิงมีแนวโน้มมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชาย ตามระดับความตระหนักรู้อภิมานในยุทธศาสตร์การอ่านที่สูงขึ้น ซึ่งจะได้มีการทดสอบทางสถิติต่อไป

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและหญิงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ระดับชั้น	ความสามารถในการอ่าน			
	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ม.1	16.83	5.90	22.59	7.56
ม.2	21.22	6.91	26.04	7.86
ม.3	22.00	7.13	29.65	7.22
รวม	20.05	7.03	26.08	8.07

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 16.83, 21.22 และ 22.00 คะแนน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ย เท่ากับ 22.59, 26.04 และ 29.65 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งพบว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีแนวโน้มมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ตามระดับชั้นที่สูงขึ้นซึ่งจะได้มีการทดสอบทางสถิติต่อไป

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและหญิงที่ศึกษาในระดับชั้นต่างกัน และมีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

ระดับความตระหนักรู้ ภูมิานในยุทธศาสตร์ การอ่าน	ความสามารถในการอ่าน											
	ชาย						หญิง					
	ม.1		ม.2		ม.3		ม.1		ม.2		ม.3	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
สูง	17.44	4.92	20.63	6.95	24.39	8.51	23.85	7.73	26.59	7.16	32.17	7.15
ปานกลาง	16.96	6.67	22.11	7.02	22.94	7.24	21.89	7.51	26.82	8.53	28.84	7.49
ต่ำ	16.24	5.36	20.30	6.73	19.96	5.97	22.92	7.53	22.91	6.47	29.00	5.54
รวม	16.83	5.90	21.22	6.91	22.00	7.13	22.59	7.56	26.04	7.86	29.65	7.22

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 17.44, 16.96 และ 16.24 คะแนน ตามลำดับ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 20.63, 22.11 และ 20.30 คะแนน ตามลำดับ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 24.39, 22.94 และ 19.96 คะแนน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 23.85, 21.89 และ 22.92 คะแนน ตามลำดับ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 26.59, 26.82 และ 22.91 คะแนน ตามลำดับ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เท่ากับ 32.17, 28.84 และ 29.00 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งพบว่าระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ ในทุกระดับชั้นต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนนทั้งสิ้น

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ต่างระดับชั้น ต่างระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน และต่างเพศกัน ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three – way Analysis of Variance)

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นต่างกัน มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน และมีเพศต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระดับชั้น (A)	2	4020.88	2010.44	40.01**
ความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน (B)	2	449.85	224.92	4.48*
เพศ (C)	1	5503.14	5503.14	109.52**
ปฏิสัมพันธ์ (A X B)	4	336.43	84.11	1.67
ปฏิสัมพันธ์ (A X C)	2	246.32	123.16	2.45
ปฏิสัมพันธ์ (B X C)	2	73.49	36.75	.73
ปฏิสัมพันธ์ (A X B X C)	4	152.79	38.20	.76
ความคลาดเคลื่อน	724	36378.22	50.25	-
รวม	741	49216.49	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน และนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบผลปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากตัวแปรระดับชั้นกับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน ตัวแปรระดับชั้นกับเพศ ตัวแปรความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ และตัวแปรระดับชั้น ความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ นั่นคือ ตัวแปรระดับชั้นกับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน ตัวแปรความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ ตัวแปรระดับชั้นกับเพศ และตัวแปรระดับชั้น ความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน กับเพศ ไม่ส่งผลร่วมกันต่อความสามารถในการอ่าน

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาประกอบกับตาราง 7 พบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชาย

2.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบเชฟเฟ (Scheffe')

ตาราง 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบเชฟเฟ (Scheffe')

ระดับชั้น	\bar{X}	ม. 1	ม. 2	ม. 3
ม. 1	19.84	-	3.71**	6.13**
ม. 2	23.55	-	-	2.42**
ม. 3	25.97	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้น

2.4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบเชฟเฟ (Scheffe)

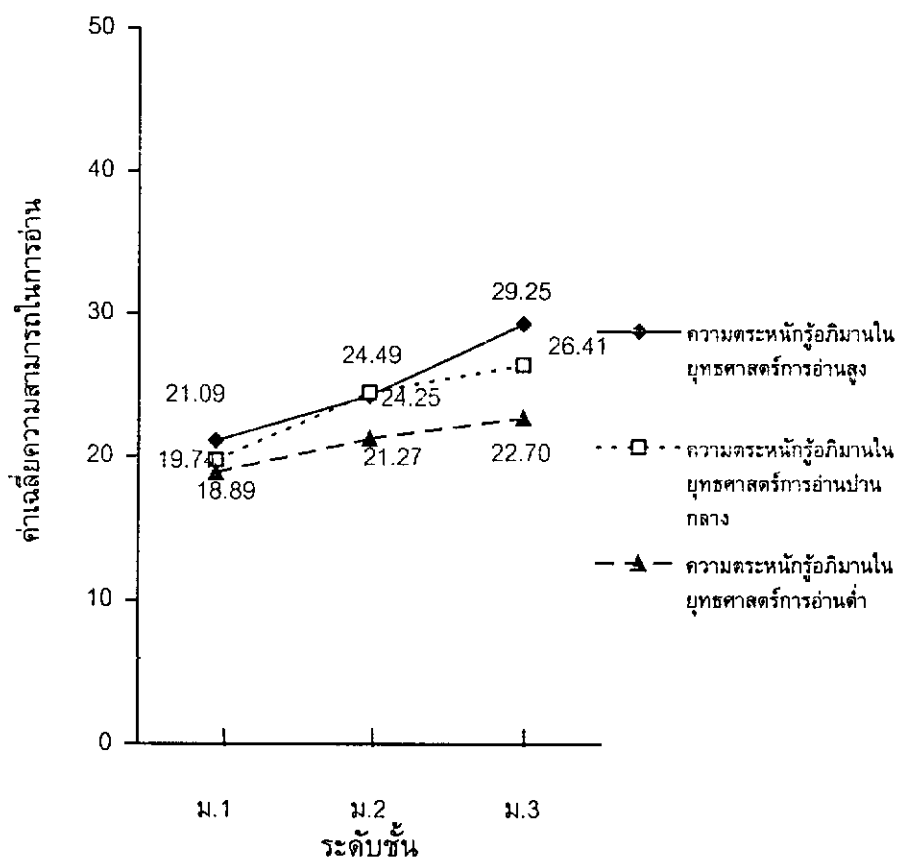
ระดับความตระหนักรู้ปริมาณ ในยุทธศาสตร์การอ่าน	\bar{X}	ต่ำ	กลาง	สูง
ต่ำ	20.95	-	2.63*	3.65*
ปานกลาง	23.58	-	-	1.02
สูง	24.60	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านสูงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ และนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านสูงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางและสูง มีความสามารถในการอ่านใกล้เคียงกัน

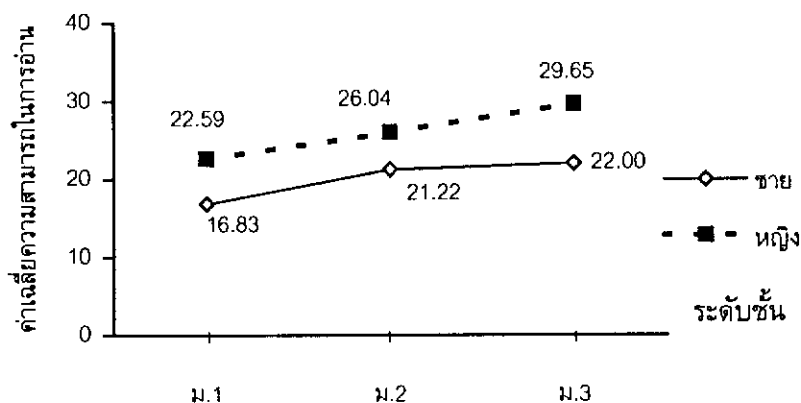
2.5 นำค่าเฉลี่ยมาจัดทำกราฟเส้น เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.5.1 เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับระดับความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านที่ส่งผลร่วมกันต่อความสามารถในการอ่าน พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับระดับความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน แม้ว่าเส้นกราฟแสดงระดับความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางและสูงจะตัดกันเล็กน้อย(กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2546: 278) นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่านในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีรูปแบบของพัฒนาการตามระดับชั้นไม่แตกต่างกัน ดังภาพประกอบ 4

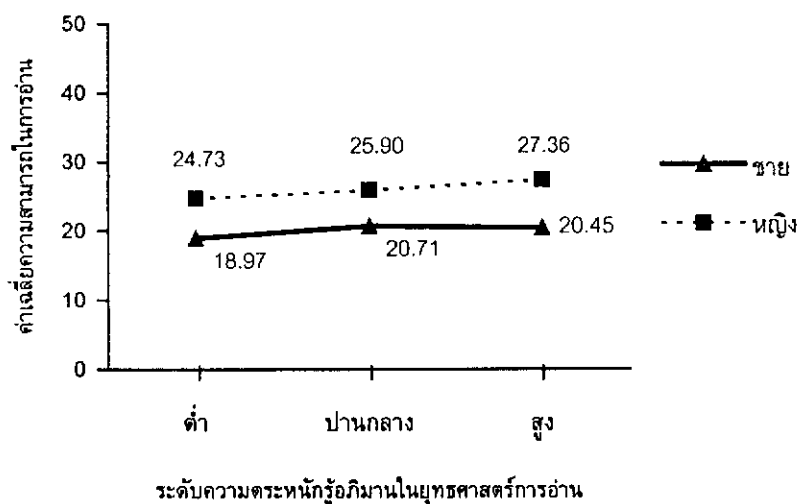
ภาพประกอบ 4 กราฟปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้น กับความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน

2.5.2 เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับเพศ ที่ส่งผลร่วมกันต่อความสามารถในการอ่าน พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับเพศ นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีรูปแบบพัฒนาการตามระดับชั้นไม่แตกต่างกัน ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 กราฟปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้น กับเพศ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน

2.5.3 เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ ที่ส่งผลร่วมกันต่อความสามารถในการอ่าน พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ไม่แตกต่างกัน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 กราฟปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน กับเพศ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพัฒนาการ ในลักษณะภาคตัดขวาง (Cross – Sectional Study) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 742 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 247 คน จำแนกเป็น นักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 129 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 250 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 129 คน นักเรียนหญิง 121 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 245 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 127 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Random Samping) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .83 และแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90 ซึ่งแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านนั้นได้แบ่ง ยุทธศาสตร์การอ่านออกเป็น 3 แบบ คือ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบ จำนวน 13 ข้อ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบแก้ปัญหา จำนวน 8 ข้อ และยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน จำนวน 9 ข้อ ซึ่งแต่ละยุทธศาสตร์การอ่านมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .84, .82 และ .87 ตามลำดับ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบและแบบวัดทั้งสองฉบับไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,008 คน ซึ่งมากกว่าที่ได้วางแผนไว้เล็กน้อยเมื่อได้แบบทดสอบและแบบวัดคืน ผู้วิจัยได้ตรวจคัดแยกแบบทดสอบ และแบบวัดที่ไม่สมบูรณ์ หรือมีร่องรอยที่บ่งบอกถึงการไม่ตั้งใจทำ และพิจารณาตามกรอบที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำแบบทดสอบและแบบวัดที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้น ระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน และเพศ จากนั้นเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน และศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นกับระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวประกอบ (Three – ways Analysis of Variance) และทดสอบภายหลังด้วยสถิติทดสอบเชฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลตามจุดประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั่นคือ นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้น
2. นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านสูง และปานกลางมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านสูงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านสูง และปานกลางมีความสามารถในการอ่าน ใกล้เคียงกัน
3. นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้น ตัวแปรระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน และตัวแปรเพศ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน พบว่า ไม่ปรากฏผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่าน ระหว่างตัวแปรระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศ ระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับเพศ และระหว่างตัวแปรระดับชั้นกับระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านกับเพศที่มีต่อความสามารถในการอ่าน

จากผลการวิจัยข้อ 1 – 4 ทำให้สามารถสรุปภาพรวมเกี่ยวกับพัฒนาการความสามารถในการอ่านได้ว่า นักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 มีพัฒนาการความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลางและสูง มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ปริมาณในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ รวมถึงนักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชาย

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่มีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านของนักเรียน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านระหว่าง 22.54 - 23.68 ซึ่งต่ำกว่าครึ่งของคะแนนเต็มจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ 50 คะแนน จากผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพัชร พงษ์ตัน (2544: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน จากการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับความเข้าใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดของกรมวิชาการ โดยความสามารถในการอ่านขั้นความเข้าใจข้อเท็จจริงของนักเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ส่วนความสามารถในการอ่านขั้นตีความ และขั้นประเมินค่าอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพรรัตน์ สุวรรณรัตน์ (2542:146) ที่ได้แสดงทัศนะว่า ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนยังไม่ได้พัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนอย่างเต็มรูปแบบ นักเรียนส่วนใหญ่จึงใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ไม่เต็มที่ ครูผู้สอนมุ่งเน้นเนื้อหามากกว่าสัมฤทธิ์ผล นักเรียนจึงมีความสามารถในการอ่าน ความสามารถทางการคิดการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลในการอ่านค่อนข้างต่ำ

จากข้อความข้างต้นสอดคล้องกับนงเยาว์ แข่งเพ็ญแข (2537: 45) ซึ่งได้เสนอแนะแนวคิดที่ว่า สิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนควรกระทำในการสอนอ่าน คือ การวินิจฉัยปัญหาการอ่านของนักเรียนว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพียงพอกับระดับชั้นที่เรียนหรือไม่ ปัญหาที่นักเรียนกำลังประสบในการอ่านคืออะไร จะแก้ไขปัญหานั้นที่เกิเกิดขึ้นนั้นอย่างไร ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะสามารถเกิดขึ้นได้นั้นขึ้นอยู่กับ การวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง ทันที และต่อเนื่องของครูผู้สอนเป็นสำคัญ ซึ่งในประเด็นนี้ นับเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากการวัดและประเมินผลการอ่านของนักเรียนในปัจจุบันยังขาดความต่อเนื่อง และมีข้อจำกัดด้านเวลาจึงทำให้ถูกละเลยไป นอกจากนี้ผลการศึกษาของกรมวิชาการ (2544: บทคัดย่อ) ยังพบว่า อุปสรรคสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ก็คือ นักเรียนมีการบ้านมาก ต้องช่วยทำงานบ้าน อ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ห้องสมุดไม่มีหนังสือที่ต้องการอ่าน และเวลาเปิดให้บริการของห้องสมุดจำกัดเกินไป ทั้งนี้เหตุผลที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสามารถในการอ่านไม่ดีเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความพร้อมทางครอบครัว นักเรียนจำเป็นต้องช่วยเหลืองานทางบ้าน และใช้เวลาในช่วงวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ รวมถึงช่วงปิดภาคเรียนหารายได้พิเศษ โดยทำงานในไร่ สับปะรด หรือโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักในท้องถิ่น ดังนั้นเวลาที่นักเรียนจะทุ่มเทให้

ให้กับการอ่านจึงมีน้อย ประกอบกับโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม) ห้องสมุดจึงมีขนาดค่อนข้างเล็ก หนังสือก็มีจำนวนน้อย และหนังสือส่วนใหญ่ก็มีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษามากกว่า ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพของนักเรียนมากกว่าการมุ่งเน้นพัฒนาความสามารถด้านวิชาการของนักเรียน

2. ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้น ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียร์เจต์ (ทึคณา แซมมณี และคนอื่นๆ, 2540: 14 ; citing Piaget, 1964) ที่กล่าวว่า พัฒนาการทางสติปัญญาของคนมีลักษณะเดียวกันในช่วงอายุเท่ากัน และแตกต่างกันในช่วงอายุต่างกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ เอลลิส (หรรษา นิลวิเชียร, อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และ ปราณี ทองคำ, 2547: 48; citing Ellis, 1986) ที่ว่า ความแตกต่างของผู้เรียนภาษาเป็นผลเนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นคือ อายุ ความถนัด รูปแบบสติปัญญา แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ ดังนั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จึงมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน และมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านแตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูงและปานกลาง มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของชวัลพร หอมวงษ์ (2541: บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่ใช้เทคนิคเมตาคอกนิชันในการอ่านมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านด้วยวิธีปกติ และจากผลการศึกษาของ มอคทารี และรีชาร์ด (Mokhtari and Reichard, 2002: 253 – 254) พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่างกัน มีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านแตกต่างกัน และมีการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบ และแบบแก้ปัญหาแตกต่างกัน รวมถึงผลการศึกษาของวอง (สมจิตร์ ทรัพย์อัประไมย, 2540: 31 ; อ้างอิงจาก Wong, 1986: 9 – 29) พบว่า เด็กเล็กหรือผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ไม่ใช้ยุทธศาสตร์ในการอ่าน และไม่มีความสามารถในการถอดรหัส มองไม่เห็นปัญหาที่ทำให้ตนไม่เข้าใจ และไม่สามารถแก้ปัญหาในการอ่านได้

ทั้งนี้บุคคลที่มีความสามารถในการอ่านสูงนั้น จำเป็นต้องใช้ความคิดระดับสูงควบคู่ไปด้วย ดังนั้นแนวคิดการสอนอ่านโดยใช้ความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านมีพัฒนาการอ่านที่ดีขึ้น โดยนักอ่านที่ประสบความสำเร็จ จำเป็นจะต้องมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน เมื่อนักเรียนมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านแล้ว ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น เนื่องจากการที่ผู้อ่านมีความตระหนักรู้ในกระบวนการ

คิดของตนเองในขณะที่อ่าน และรู้จักใช้ยุทธศาสตร์เสริมเป็นเครื่องมือในการอ่านจะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้

จากข้อค้นพบดังกล่าว ส่วนหนึ่งสะท้อนวิธีการสอนของครูได้ดี กล่าวคือ โดยปกติครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จะได้รับผิดชอบการสอนในสาระการเรียนรู้ที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามา ทำให้ขาดความเชี่ยวชาญ ประกอบกับรูปแบบการสอนอ่านที่ไม่ได้เน้นพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับสูง อาทิ การอ่านขั้นตีความ การอ่านขั้นประเมินค่า เป็นต้น แต่มุ่งเน้นแค่เพียงให้นักเรียนอ่านออก อ่านถูก ไม่ใช่อ่านเพื่อรู้หรือเข้าใจ และไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความตระหนักภูมิmanในยุทธศาสตร์การอ่านเท่าที่ควร แต่เมื่อพิจารณาเหตุผลของการใช้รูปแบบการสอนดังกล่าว อาจสืบเนื่องมาจากบริบทพื้นฐานด้านความสามารถของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รวมถึงข้อจำกัดด้านเวลา เนื่องจากการฝึกฝนนักเรียนให้มีความสามารถในการอ่าน รู้จักนำยุทธศาสตร์การอ่านมาใช้ั้น จำเป็นต้องอาศัยเวลา รวมถึงต้องอาศัยความร่วมมือจากครูในทุกระดับชั้นเพื่อการฝึกฝนที่ต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียน

ความตระหนักภูมิmanในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความตระหนักภูมิmanในยุทธศาสตร์การอ่านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกตามยุทธศาสตร์การอ่าน 3 แบบ คือ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบรู้รอบ ยุทธศาสตร์การอ่านแบบแก้ปัญหา และยุทธศาสตร์การอ่านแบบสนับสนุน ปรากฏว่า นักเรียนมีความตระหนักภูมิmanในยุทธศาสตร์การอ่านทุกแบบอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น ทั้งนี้ข้อจำกัดเรื่องเวลานับเป็นปัญหาสำคัญของการพัฒนาความตระหนักภูมิmanในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียน เนื่องจากการเรียนการสอนในปัจจุบันมีเนื้อหาวิชามาก ทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาพอที่จะฝึกฝนทักษะการอ่านให้กับนักเรียนโดยการนำยุทธศาสตร์การอ่านต่างๆ มาใช้ได้อย่างเต็มรูปแบบ ผนวกกับการขาดการบูรณาการที่ดีในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียนทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางสถานศึกษา และครูผู้สอนจะต้องสอดแทรกกิจกรรมการอ่านให้นักเรียนได้ปฏิบัติโดยใช้ยุทธศาสตร์การอ่านที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง พบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟิลลิปส์ และคณะ (Phillips; et al. 2002: 11 – 12) ที่พบว่าเพศและระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับแนวคิดของปารีชาติ ชนม์ทวี (2546: 52-53) ที่ว่า พัฒนาการของเด็กวัยรุ่นจะมีความแตกต่างทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และสังคม พัฒนาการที่แตกต่างกันของวัยรุ่นชายกับวัยรุ่นหญิง ทำให้ความพร้อมทางการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตภา เนติบัณฑิต และคนอื่นๆ (2544: 47) ที่ว่านักเรียนหญิงมียุทธวิธีในการอ่านที่หลากหลายกว่านักเรียนชายและสอดคล้องกับผลการศึกษาของประไพรี เทพธรรานนท์

และคนอื่นๆ (จิตภา เติบบัณฑิตและคนอื่นๆ. 2544: 47; อ้างอิงจาก ประพีร์ เทพรานนท์และคนอื่นๆ. 2543) เกี่ยวกับการดูแลตนเองของนักเรียน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการดูแลตนเองด้านการเรียนและด้านสุขภาพสูงกว่านักเรียนชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการจัดบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ การกำหนดการยืมหนังสือจากห้องสมุดด้วยตนเอง รวมถึงการอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง ซึ่งจากข้อค้นพบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนชายยังมีได้มีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน และความสนใจในการอ่านเท่าที่ควร ซึ่งลักษณะเช่นนี้สนับสนุนให้นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนชาย ดังนั้นนักเรียนชายควรได้รับการส่งเสริมให้ได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านซึ่งตรงกับความสนใจ และความต้องการเพิ่มมากขึ้น

จากการรวบรวมข้อมูลส่วนหนึ่งของผู้วิจัยโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบางส่วน หลังจากที่ทำแบบทดสอบและแบบวัดแล้ว พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจเรื่องราวหรือเนื้อหาในการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงคือ การเลือกเนื้อหาของบทอ่านให้ตรงหรือเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนไม่รู้สึกว่าคุณเองกำลังถูกบังคับให้อ่าน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการอ่าน ได้อ่านอย่างมีความสุข อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน และเมื่อได้ฝึกฝนทักษะการอ่านบ่อยๆ ก็จะเป็นการเพิ่มพูนความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากพบว่า พัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นที่สูงขึ้น แต่เมื่อพิจารณาคะแนนความสามารถในการอ่านโดยเฉลี่ยของนักเรียนทั้งโดยรวม และจำแนกตามระดับชั้น พบว่าส่วนใหญ่ยังต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 50 คะแนน จึงควรนำข้อค้นพบนี้ไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยสอดแทรกกิจกรรมการอ่าน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ทั้งนี้การพัฒนาความสามารถในการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้นควรมีการประสานความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียน

1.2 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านปานกลาง และสูงมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านต่ำ จึงควรมีการเพิ่มพูนความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียนผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านในการเรียนรู้ต่างๆ โดยเน้นการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักนำยุทธศาสตร์การอ่านมาใช้ในการปฏิบัติกรอ่าน ควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนการคิด เพื่อเพิ่มพูนความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นต้นไปยังระดับชั้นที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่การมี

ความสามารถในการอ่านที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านควรเป็นเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนเหมาะสมกับช่วงวัย และมีความหมายต่อตัวนักเรียน ซึ่งสิ่งที่ครูผู้สอนควรตระหนักอีกประการหนึ่ง ก็คือ นักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ความสนใจในเนื้อหาที่อ่านแตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายมาให้นักเรียนอ่านอย่างต่อเนื่อง หรือเลือกเนื้อหาที่นักเรียนมีความสนใจตรงกันมากที่สุดมาใช้ในการอ่าน รวมถึงควรมีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

1.3 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนหญิง จึงควรมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชายผ่านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีสถานการณ์ หรือเนื้อหาตรงกับความสนใจของนักเรียนชายมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงการอ่านอย่างมีความสุขของนักเรียนควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้นักเรียนนำยุทธศาสตร์การอ่านต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติกรอ่านอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ เป็นแนวทางในการศึกษาปรากฏการณ์ที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนในหลากหลายรูปแบบ อาทิ การวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง โดยเน้นการพัฒนาความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านของนักเรียนไปพร้อมๆ กัน และเพิ่มเติมการศึกษากับกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านในกลุ่มสูงและต่ำที่ชัดเจน เพื่อตรวจสอบว่าความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านมีประสิทธิภาพเพียงไรในการพัฒนากลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำ และจากข้อค้นพบที่ว่า การมีความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านสูง จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงน่าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการฟัง ซึ่งเป็นทักษะในการรับสารเช่นเดียวกับทักษะการอ่าน เพื่อศึกษาดูว่าความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่านจะช่วยพัฒนาความสามารถในการฟังได้เช่นเดียวกับทักษะการอ่านหรือไม่ อย่างไร

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาและติดตามพัฒนาการความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ตั้งแต่ระดับต้นไปยังระดับชั้นที่สูงขึ้น โดยใช้วิธีการวิจัยที่เป็นการศึกษาพัฒนาการในลักษณะการศึกษาภาคตามยาว (longitudinal study)

2.3 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาความสามารถในการอ่านของนักเรียนในแต่ละด้าน เช่น ความสามารถในการอ่านตีความ ความสามารถในการอ่านประเมินค่า เพื่อให้สามารถเข้าใจสภาพปัญหาที่แท้จริง และนอกจากนี้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนยังน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นๆ เช่น การส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ หมั่นวาจา. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางสมองด้านความรู้และความเข้าใจทางภาษาตามทฤษฎีโครงสร้างทางสมองของกิลฟอร์ดกับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ ๕: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรุงเทพมหานคร. (2539, กรกฎาคม - ธันวาคม). ปัจจัยในการส่งเสริมให้เด็กเป็นเด็กยุคใหม่. ข่าวสารห้องสมุดประชาชน. 11(16) : 35
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- กิ่งเพชร ป้องแก้ว. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญาโดยการใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณิดา นิจรังกุล. (2546, กันยายน - ธันวาคม). คุณลักษณะ ยุทธศาสตร์การสอน และปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารสงขลานครินทร์. 9(3) : 296 - 297.
- จรรยา ฉินศิริเศรษฐ. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ ๕: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตภา เนติบัณฑิต; และคนอื่นๆ. (2544, กันยายน - ธันวาคม). แรงจูงใจในการอ่านและยุทธวิธีที่ใช้ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 16(3): 43 - 49.
- จิราพร สุจริต. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีเพื่อการสื่อสารของคิธ จอห์นสัน กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ ๕: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2546, มกราคม - มิถุนายน). การอ่านและการสร้างความสามารถในการอ่าน. วารสารสารสนเทศ. 4 (1) : 1 - 16.

- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2540). การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบเลือกตอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยที่มีรูปแบบต่างกัน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชินะพัฒน์ ชื่นแจ่ม. (2542). ผลของการใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของไวกอตสกี ที่มีต่อทักษะทางภาษาไทยและการกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา แชมมณี และคนอื่นๆ. (2540). การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 26(1) : 14
- ธวัชพร หอมวงษ์. (2541). การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านโดยใช้เทคนิคเมต้าคอกนิชั่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข. (2537, กรกฎาคม - กันยายน). การวินิจฉัยความสามารถในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา. สารพัฒนาหลักสูตร. 13(118) : 44 – 49.
- นพดล บัวสาย. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการ์ตูนกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทิยา ตันศรีเจริญ. (2546, มีนาคม). เส้นทางสู่นักอ่าน. วารสารปฏิรูป. 6 (59) : 26.
- นิคม ดังคะพิภพ. (2543). สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา : มโนทัศน์และการประยุกต์ การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม และการออกแบบการวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- นิลวรรณ สิทธิอาษา. (2539). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ ชนม์ทวี. (2546, กันยายน - ธันวาคม). การใช้วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา จังหวัดชุมพร. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 18(3) : 51 – 62.
- เปลื้อง ณ นคร. (2538). ศิลปะแห่งการอ่าน. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

- พรรัตน์ สุวรรณรัตน์. (2542, กรกฎาคม - ธันวาคม). การศึกษาทักษะการคิดเพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม). 20 (2) : 144 -151.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พิมพ์พร พงษ์คน. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาไทย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). เมตาคอกนิชันในวิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์จำกัด.
- พิมพ์พา วิทโยพารโกวิท. (2539). การเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน ที่เรียนโดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ผสมผสานการอธิบายโดยตรง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูริภัทร ทิศร. (2543, กรกฎาคม). การอ่านมีประโยชน์โปรดมารักการอ่าน. วารสารวิชาการ. 3(7): 11.
- มยุรี ศรีชัย. (2538). เทคนิคการสุมกลุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพฯ: วี.เจ. พรินติ้ง.
- แมนมาส ขวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ยุพิน โภณฑา. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางปัญญากับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาานิพนธ์ ค.ม. (การวัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวลักษณ์ สุวรรณแห. (2546, กันยายน - ธันวาคม). เด็กกับการอ่าน. วารสารวิทยบริการ. 14(3): 43 – 46.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วรรณิ์ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณิ์รณ เหมชะญาติ. (2547, มีนาคม - มิถุนายน). รักการอ่าน : วรรณกรรม. วารสารครุศาสตร์. 32(3) : 14 – 15.
- วิชากร,กรม. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียน และการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545ก). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 : แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545ข). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 : คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2544). รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2543 / 2544 : ปฏิรูปการศึกษาอย่างไร เพื่อใคร เพื่ออะไร?. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2540). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: ดันอ้อแกรมมี.
- ศุภลักษณ์ ลินธนา. (2545). การศึกษาการคิดอภิमानโดยใช้แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น : การวิเคราะห์พหุ.ปริญญาโท กศ.ด. (การวัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตร ทรัพย์อ้อมไผ่. (2540). ผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชันที่มีต่อเมตาคอกนิชันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมุทร เข็มเขาวนิช. (2540). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุเทียบ ละอองทอง. (2545). การพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์ เมตาคอกนิชันสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิชาสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุริทอง ศรีสะอาด . (2546, มกราคม - ธันวาคม). การอ่านเพื่อบริการ. *วารสารสารนิเทศ* . 10 (1-2): 28.
- สุวดี ภูประดิษฐ์. (2546). *การอ่านในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย และภาษา ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ.
- หรรษา นิลวิเชียร, อัจฉรา ชรรมาภรณ์ และปราณี ทองคำ. (2547, มกราคม - เมษายน). ผลของ รูปแบบการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิดในวิชาภาษาไทยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารสงขลานครินทร์*. 10(1): 45 – 62.
- อัคริภรณ์ จิวสกุล. (2541). *การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา และ ความตระหนักในเมตาคognitionชั้นที่มีผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อารีรักษ์ สืบถิ่น. (2535). *ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักในเมตาคognitionชั้นกับความเข้าใจในการ อ่านภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร ตรังคสมบัติ. (2543). *ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี*. กรุงเทพฯ: ชันดำการพิมพ์.
- Ariel, A. (1992). *Education of Children and Adolescents with Learning Disabilities*. USA.: Los Angeles.
- Brown, A.L. (1980). *Learning and Development : The Problems of Compatility and Access* Champign: University of Illinois.
- Cohen, Louis; Manion, Lawrence; and Morrison, Keith. (2000). *Research Method in Education*. 5 th ed. New York: Morrison.
- Flavell, John H. (1979, October). Metacognitive and Cognitive Monitoring : A Newarea of Cognitive – Developmental Inquiry : *American Psychologist*. 34 (10): 906 – 911.
- Fortunato, I.; Hecht , D.; & Alvarez, L. (1991, September). Metacognition and Problem Solving. *Arithmetic Teacher*. 39(1) : 38 – 40.

- Harris, David P. (1969). *Testing English as a Second Language*. New York: McGraw – Hill.
- Leu, Donald J.; & Kinzey, Charles K. (1995). *Effective Reading Instruction*. 3rd ed.
- McLain Bridley.; & McIntoch. (1991, November - December). Value of a scale used to measure metacognitive reading awareness. *Journal of Educational Research*. 85(2): 81 – 87.
- Miller, Wilma H. (1990). *Reading Comprehension Activities Kit*. New York: The Center for Applied Research in Education.
- Mokhtari, Kouider.; & Reichard, Carla A. (2002, June). Assessing Students' Metacognitive Awareness of Reading Strategies. *Journal of Educational Psychology*. 94(2): 249 – 259.
- Oxford, R. (1990). *Language Learning Strategies : What every teacher should know*. Boston : Heinle and Heinle.
- Phillips, Linda M.; et al. (2002, March). Relative Reading Achievement : A longitudinal Study of 187 Children From First Through Sixth Grades. *Journal of Educational Psychology*. 94(1) : 3 – 13.
- Schickedanz, Judith A.; et al. (1990). *Strategies for Teaching Young Children*. 3rd ed. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Tickoo, Makhan L. (1995). *Reading and Writing : Theory into Practice*. Sherson Publishing House Pte Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความตระหนักรู้ภูมิมานในยุทธศาสตร์การอ่าน

ตาราง 14 ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.33	.26	26	.57	.46
2	.50	.20	27	.53	.33
3	.80	.27	28	.20	.34
4	.57	.35	29	.53	.42
5	.40	.26	30	.63	.48
6	.73	.30	31	.53	.32
7	.50	.22	32	.16	.21
8	.60	.26	33	.60	.35
9	.43	.38	34	.40	.39
10	.53	.22	35	.53	.34
11	.80	.42	36	.43	.27
12	.63	.25	37	.27	.22
13	.47	.24	38	.60	.27
14	.57	.32	39	.40	.24
15	.70	.29	40	.50	.28
16	.30	.31	41	.50	.17
17	.60	.42	42	.19	.21
18	.43	.34	43	.60	.32
19	.80	.43	44	.40	.26
20	.77	.38	45	.27	.23
21	.37	.28	46	.63	.42
22	.63	.38	47	.37	.21
23	.53	.28	48	.50	.32
24	.23	.17	49	.43	.27
25	.47	.28	50	.47	.42

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความตระหนักภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน

ข้อ	r	ยุทธศาสตร์ การอ่าน	ข้อ	r	ยุทธศาสตร์ การอ่าน
1	.47	แบบรู้รอบ	16	.60	แบบแก้ปัญหา
2	.53	แบบสนับสนุน	17	.49	แบบรู้รอบ
3	.65	แบบรู้รอบ	18	.51	แบบแก้ปัญหา
4	.39	แบบรู้รอบ	19	.63	แบบรู้รอบ
5	.43	แบบสนับสนุน	20	.21	แบบสนับสนุน
6	.52	แบบสนับสนุน	21	.52	แบบแก้ปัญหา
7	.51	แบบรู้รอบ	22	.43	แบบรู้รอบ
8	.49	แบบแก้ปัญหา	23	.51	แบบรู้รอบ
9	.53	แบบสนับสนุน	24	.58	แบบสนับสนุน
10	.36	แบบรู้รอบ	25	.58	แบบรู้รอบ
11	.54	แบบแก้ปัญหา	26	.51	แบบรู้รอบ
12	.37	แบบสนับสนุน	27	.66	แบบแก้ปัญหา
13	.55	แบบแก้ปัญหา	28	.50	แบบสนับสนุน
14	.50	แบบรู้รอบ	29	.57	แบบรู้รอบ
15	.37	แบบสนับสนุน	30	.55	แบบแก้ปัญหา

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านฉบับนี้ หากแต่จะเสนอผลเป็นภาพรวมในเขตพื้นที่การศึกษาประจำวงศัรช์นั้ เขต 2 เท่านั้น

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักเรียนทุกคน ให้ทำแบบทดสอบนี้อย่างเต็มความสามารถ โดยผลจากการทำแบบทดสอบของนักเรียน จะนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนต่อไปโดยไม่มีกัการนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรายบุคคล หรือโรงเรียน ในการทำแบบทดสอบนี้มีลักษณะและข้อกำหนดดังนี้

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งสิ้น 50 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 60 นาที
2. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก วัดความสามารถในการอ่าน โดยแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์มาให้ให้นักเรียนอ่านก่อน นักเรียนจะต้องพิจารณาจับใจความให้ดี ซึ่งตัวเลือกในแต่ละข้อนั้น มีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว ดังนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาหาตัวเลือกที่ถูกที่สุดแล้วตอบลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้ โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องที่ตรงกับตัวเลือกที่เห็นว่าถูก
3. อย่าเสียเวลาในการทำข้อสอบข้อใดข้อหนึ่งมากเกินไป ถ้าคิดไม่ออกให้เว้นไว้แล้วข้ามไปทำข้ออื่นก่อน แล้วค่อยกลับมาทำข้อที่เว้นไว้ทีหลัง
4. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบทดสอบ ถ้ามีข้อสงสัยประการใดให้สอบถามผู้ดำเนินการสอบ
5. หลังจากทำแบบทดสอบแล้ว ให้นำแบบทดสอบส่งคืนผู้ดำเนินการสอบพร้อมกับกระดาษคำตอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

คำชี้แจง ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในข้อ 1 - 5 ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายใดในการเขียนเด่นชัดที่สุด

ก. สั่งสอน	ข. แนะนำ
ค. เชิญชวน	ง. ชี้แจง
จ. ชื่นชม	

1. “ถ้าอยากจะเป็นหมอ ต้องรู้ว่าตนเองคือความหวังของคนไข้ จะละเลยไม่ได้ ถ้าอยากรวยอย่างเดียว หรือเพราะเรียนเก่งอย่างเดียว ควรไปทำอาชีพอื่นเสียเลย เพราะการรับผิดชอบต่อชีวิตคนเป็นภาระที่หนักมาก จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ การรับผิดชอบอย่างเต็มที่และจริงจังนั้นแหละคือการเป็นหมอดี ลูกต้องเป็นหมอดี”
2. “เครื่องตีมน้ำอัดลมก่อนข้างออกฤทธิ์เป็นกรดกัดกร่อนเคลือบฟัน ทำให้ฟันผุได้ ควรจะใช้หลอดดูดเมื่อเวลาดื่มกิน จะช่วยป้องกันได้มาก ยิ่งหากอมหลอดดูดไว้สักๆ จะช่วยลดฟันผุให้น้อยลงได้เพราะโซดาจะได้สัมผัสฟันน้อยที่สุด”
3. “เธอเป็นนักกีฬาที่ทำให้ความฝันของคนไทยทั้งประเทศ เป็นจริงขึ้นมาอีกครั้ง”
4. “การตัดไม้ทำลายป่า การใช้พลังงานเชื้อเพลิงอย่างฟุ่มเฟือย ล้วนเป็นสาเหตุในการทำลายสภาพแวดล้อม แล้วจะยังมีอากาศบริสุทธิ์หลงเหลืออีกหรือ เรามาช่วยกันปกป้องชีวิตและรักษาสภาพแวดล้อมเสียแต่วันนี้”
5. “แม่ไม่ได้ใส่นายเรื่องทำงานแแต่กนะ แต่กลัวเศษแก้วจะบาดเท้านายต่างหาก”
6. คำขวัญข้อใดมีลักษณะของการเป็นคำสั่ง

ก. หนึ่งเสียง หนึ่งชีวิต ไม่คิดขาย	ข. ใช้สิทธิ์อย่าผิดพลาด กากบาทในช่องขวา
ค. ได้เลือกผู้แทนทั้งที เลือกคนดีเข้าสภา	ง. ขายเสียง ขายสิทธิ์ เหมือนขายชีวิต ขายชาติ

7. “ข้าเป็นลูกชวานากก็จริง แต่ลูกข้าต้องเป็นนายพล”

ข้อความดังกล่าวแสดงว่าผู้พูดมีลักษณะนิสัยอย่างไร

ก. ขยัน	ข. เพ้อฝัน
ค. มุ่งมั่น	ง. พยายาม

8. “ภาษาเป็นมรดกและเป็นวัฒนธรรมของชาติเพราะเป็นการแสดงออกให้ชาติอื่นรับรู้ เราทุกคนจึงควรช่วยกันรักษาไว้”

ข้อความข้างต้นกล่าวถึงข้อใด

ก. การสื่อภาษา	ข. มรดกทางภาษา
ค. ความเป็นมาของภาษา	ง. ความสำคัญของภาษา

9. “ดอกหญ้าที่โอนอ่อนเมื่อต้องลม มองดูสวยสง่า มีค่ายิ่งกว่าดอกกุหลาบที่ปักอยู่ในแจกันทอง มีเสียงน้ำตก เสียงนกร้องที่มีชีวิตเสรีอยู่ในที่ที่สัตว์ควรจะอยู่ ทุกสิ่งทุกอย่างที่นั่นเป็นไปอย่างที่จะเป็น ไม่ใช่อย่างที่มีมันจำเป็นต้องเป็น”

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีลักษณะนิสัยอย่างไร

ก. รักธรรมชาติ	ข. รักความอิสระ
ค. รักเสียงดนตรี	ง. รักความสะดวกสบาย

10. “คนเราชอบกลัวผี กลัวทั้งที่ไม่รู้จริงว่าผีมีจริงหรือไม่ เหมือนการกลัวอนาคตที่ไม่อาจรู้ล่วงหน้าได้ ต่อให้เป็นหมอดูที่เก่งกาจก็ไม่อาจรู้ชะตาล่วงหน้าได้ครบถ้วน”

สาระสำคัญของข้อความข้างต้นคือข้อใด

- คนที่กลัวผีมักจะเป็นคนกลัวอนาคต
- คนเราไม่สามารถรู้ดวงชะตาได้ล่วงหน้า
- คนเรามักจะกลัวอนาคตที่ไม่อาจรู้ล่วงหน้าได้
- คนเรามักจะกลัวในเรื่องที่ตนไม่สามารถคาดเดาได้

15. “ตัวเลข 25 ประกอบไปด้วยตัวเลข 2 เป็นตัวแทนของพระจันทร์ และเลข 5 เป็นตัวแทนของพระพฤหัสบดี ซึ่งดาวดวงนั้นเป็นคู่ศัตรูกัน ตามหลักโหราศาสตร์ดาวที่เป็นคู่ศัตรูกันมักบั่นทอนพลังในด้านที่ดีลงไป เกิดความขัดแย้ง ความยุ่งยากในทุกๆ อย่าง จึงว่ากันไปจะเป็นช่วงหักเหของชีวิตถึงกับต้องทำบุญสะเดาะเคราะห์ เพื่อให้พ้นภัยที่เชื่อว่าเป็นภัยแห่งอาถรรพ์ได้อย่างปลอดภัย”

จากข้อความข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องใด

ก. โชคกลาง	ข. ศาสนา
ค. ความเชื่อ	ง. โสยศาสตร์

16. “บ้านเรามีสงครามต่อต้านยาเสพติด สงครามปราบคอร์รัปชัน แต่สิงคโปร์กำลังมีสงครามต่อต้านความอ้วน เด็กที่เข้าข่ายเป็นเด็กอ้วนจะถูกจับเข้าโปรแกรมลดน้ำหนักพิเศษ เวลาพักจากชั่วโมงเรียนเด็กอ้วนอย่าหวังว่าจะได้วิ่งเล่นเฮฮาไปกับเพื่อนๆ เพราะจะโดนคุณครูจับออกกำลังกายเรียกเหงื่ออย่างหนัก เมื่อไรที่น้ำหนักลดลงมาอยู่ในเกณฑ์ปกติ เมื่อนั้นเด็กๆ ถึงจะออกจากโปรแกรมลดความอ้วนนี้ได้”

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับเรื่องใด

ก. เยาวชน	ข. สาธารณสุข
ค. การศึกษา	ง. การออกกำลังกาย

17. “ผมเคยเห็นเด็กที่ได้คะแนน 3.96 แล้วซึมเศร้า เพราะไม่ได้ 4.00 เคยเห็นคนที่มีบ้าน 7 หลัง รถ 4 คัน รายได้ปีละ 3 ล้าน คิดอยากฆ่าตัวตาย เพราะเดิมเคยได้ 10 ล้าน ถ้าลองเดาคำพูดที่คนเหล่านี้พูดกับตนเอง คงจะโหดร้ายน่าดู”

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนต้องการชี้ให้อ่านตระหนักถึงเรื่องใดมากที่สุด

ก. ความมุ่งมั่น	ข. การรู้จักพอ
ค. ความสำเร็จในชีวิต	ง. การรู้จักควบคุมอารมณ์

18. “ไทรต้นนี้ มันโตของมันเองได้ โดยไม่มีใครมารดน้ำพรุนดินให้”

จากข้อความข้างต้น มีเนื้อหาตรงกับสำนวนใด

ก. ปากกัดตีนถีบ	ข. หนักเอา เบาสู้
ค. รักรักษาตัวรอดเป็นยอดดี	ง. ดนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน

19. “เวลา เป็นสมบัติฟรีๆ ที่ใครก็มีอยู่เท่าๆ กัน แต่ทว่าเวลากลับมีมูลค่าแตกต่างกันลิบลับระหว่างคนต่างระดับ เวลาห้าหรือสิบนาที่สำหรับนักธุรกิจใหญ่อาจมีมูลค่าร้อยล้านพันล้าน ตรงกันข้ามกับเวลาของคนอีกมากมาย ที่หนึ่งชั่วโมงหรือหลาย ๆ ชั่วโมง กลับผ่านไปอย่างไม่มีคุณค่าเลยสักหนึ่งบาท”

จากข้อความข้างต้น มีความเด่นชัดในด้านใดมากที่สุด

- ก. การอ้างเหตุผลที่น่าเชื่อถือ
- ข. การใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา
- ค. การใช้ถ้อยคำที่สละสลวย กินใจ
- ง. การยกตัวอย่างเปรียบเทียบที่ชัดเจน

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 21

“อาหารเป็นสิ่งหล่อเลี้ยงและบำรุงร่างกาย แต่คุณเชื่อไหมคนไทยเสียชีวิตจากโรคเกี่ยวกับอาหารการกิน ถึง 7 คนต่อชั่วโมง คิดเป็น 61,000 คนต่อปี ในขณะที่จำนวนผู้เสียชีวิตต่ออุบัติเหตุมีเพียง 43,000 คนต่อปี โรคที่ว่านั้นส่วนหนึ่งมาจากพฤติกรรมการกินอาหารไม่ถูกต้องจนก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น โรคอ้วน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ มะเร็ง ฯลฯ และที่เหลือเป็นความเจ็บป่วยเรื้อรังจากสารพิษตกค้างในอาหาร นี่กำลังเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกที่บั่นทอนสุขภาพประชากรให้อ่อนแอลงไปทุกที”

20. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีเจตนาในการเขียนอย่างไร

- ก. ชี้ให้เห็นสถิติการเสียชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน
- ข. เตือนใจให้รู้จักควบคุมปริมาณการบริโภคอาหาร
- ค. แนะนำให้รู้จักโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ที่เกิดจากอาหาร
- ง. ชี้ให้ตระหนักถึงโรคที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง

21. จากข้อความข้างต้น เนื้อความมีความเด่นชัดในด้านใดมากที่สุด

- ก. การใช้ถ้อยคำที่สละสลวย กินใจ
- ข. การใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา
- ค. เลือกใช้คำที่สร้างจินตนาการได้ดี
- ง. การอ้างเหตุผลประกอบที่น่าเชื่อถือ

22. “การกะพริบตาเป็นกลไกตามธรรมชาติ ที่ช่วยให้ดวงตาของเราเกิดความชุ่มชื้น ยิ่งไปกว่านั้น การกะพริบตายังช่วยปิดกวาดทำความสะอาดดวงตาจากฝุ่นละออง คล้ายๆ กับการที่เราต้องเปิดที่ ปิดน้ำฝนหน้ากระจกรถเพื่อปิดน้ำฝน หรือเพื่อเช็ดฝุ่นที่ขุ่นมัวออกไป จะได้มองเห็นอะไรๆ ได้ ชัดขึ้น นั่นแหละ ฉะนั้นหากอยากให้ดวงตาใสสะอาดดี เราก็ ควรจะกะพริบตาให้บ่อยขึ้นสัก 2 ครั้ง ต่อ 10 วินาที หรือวันหนึ่งแค่ 17,280 ครั้ง เท่านั้นเอง”

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. การดูแลรักษาดวงตา	ข. สาเหตุของการกะพริบตา
ค. ประโยชน์ของการกะพริบตา	ง. วิธีการกะพริบตาที่ถูกต้อง

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23 - 24

“คนเรานั้นจะต้องเติบโตป็นปายด้วยลำแข้งของตัวเองค่อยเป็นค่อยไป โดยอาศัยแบบอย่าง หรือแนวทางของผู้ที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว จงเติบโตแบบมะพร้าว คือมีทั้งน้ำและมีเนื้อพร้อม พอหล่นจากต้นก็ไม่แตก อยาโตแบบลูกโป่ง คือโตเร็วก็แตกเร็ว อยาอาศัยบารมีของพ่อแม่ทำให้ ตัวเองเติบโต”

23. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนกล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

ก. ความกตัญญูรู้คุณ	ข. การรู้จักพึ่งพาตนเอง
ค. แนวทางสู่ความสำเร็จ	ง. การดำเนินรอยตามผู้ใหญ่

24. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ก. ให้กำลังใจ	ข. แนะนำให้ปฏิบัติ
ค. ชี้แจงให้เข้าใจ	ง. เตือนใจให้คิดตาม

25. “แม้แต่ต้นหญ้า ดอกไม้ นกกา ยังให้ประโยชน์แก่มนุษย์ เราเกิดมาชาติหนึ่งควรจะให้สิ่งมีค่าแก่ แผ่นดินไว้บ้าง”

จากข้อความข้างต้น แนวคิดสำคัญคือข้อใด

ก. ทุกชีวิตมีคุณค่า	ข. ทุกสิ่งล้วนเอื้อประโยชน์ต่อกัน
ค. เกิดเป็นคนต้องรู้คุณค่าแผ่นดิน	ง. คนเราควรรู้จักทำประโยชน์แก่บ้านเมือง

26. ศัพท์ที่เราเรียกติดปากว่า “ไพร่” หรือ “ผู้ดี” หาได้วัดกันด้วยความมั่งคั่งสมบูรณ์หรือการมีตระกูลไม่ แต่ความหมายอันแท้จริงอยู่ที่คุณธรรมและจรรยาบรรณที่ตนเอง ผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรม มีจรรยาบรรณที่ดี ถึงหากจะเป็นคนจนก็ได้ชื่อว่า “ผู้ดี” ส่วนที่มีจรรยาบรรณทราม แม้จะเป็นลูกพระยาหรือจะมั่งคั่งสมบูรณ์สักปานใดก็ได้ชื่อว่า “ไพร่”

จากข้อความข้างต้น บุคคลใดในข้อใดเป็นบุคคลที่ถือได้ว่าเป็น “ผู้ดี”

- ก. ธนาเป็นคนเก่ง ภูมิฐาน และสูงศักดิ์
- ข. อธิปมีฐานะยากจนจึงต้องขยันทำมาหากิน
- ค. สราลีพยายามทำตัวเรียบร้อยเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น
- ง. วรินทร์พูดจาสุภาพอ่อนหวานไม่ว่าจะคุยกับใครก็ตาม

คำชี้แจง อ่านข้อความข้างต้น แล้วตอบคำถามข้อ 27 - 28

“พุทธิพงษ์เดินกลับมาที่แก้อีตัวเดิม ฝนสาดเข้ามาทางหน้าต่างที่เปิดทิ้งไว้ จนพื้นห้องเริ่มเปียกนอง...ชายหนุ่มมองดูน้ำบนพื้นเงิบๆ หากน้ำเหล่านี้ตกลงบนพื้นดินก็คงเป็นสิ่งที่มีความยิ่งกว่าที่ถูกปล่อยทิ้งอยู่บนพื้นตึก เพื่อรอเวลาที่จะถูกเช็ดทิ้งไป...ตัวของเขาเองก็คงจะเหมือนกับน้ำฝนบนพื้นตึกซึ่งถูกทอดทิ้งอย่างน่าเสียดายและปวดร้าว หลายครั้งหลายหนที่เขานึกจะลุกขึ้นจากแก้อีตัวนี้และเดินออกไปให้พ้นจากตึกหลังนี้ ไปสู่ที่แห่งใดแห่งหนึ่งที่มีคนเห็นคุณค่าและเขารู้สึกภูมิใจในคุณค่าของตัวเอง”

27. จากข้อความนี้เขารู้สึกอย่างไร

ก. โมโห	ข. ท้อแท้
ค. เสียใจ	ง. ผิดหวัง

28. ผู้เขียนต้องการแสดงทัศนะในเรื่องใดเด่นชัดที่สุด

- ก. มนุษย์ทุกคนต้องการการยอมรับนับถือ
- ข. การทำงานย่อมเกิดอุปสรรคและปัญหา
- ค. ควรใช้ความสามารถของคนให้เหมาะสมกับงาน
- ง. การทำงานควรมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29 – 30

“งานพรีตตีเป็นช่วงเวลาที่เราจะกอบโกยได้ แต่ควรจะมีงานประจำที่มั่นคงด้วย จากประสบการณ์ของตัวเองยังเสียดายอยู่เลย ถ้าย้อนเวลากลับไปได้ คงไปเรียนภาษา หรือไปสอบเป็นแอร์ฯ จะว่าไปงานพรีตตีเป็นงานที่ไม่มั่นคง บางเดือนงานเต็ม แต่บางเดือนอาจไม่มีเลยก็ได้ แล้วมันมีอายุของการทำงาน ทำไม่ได้ตลอดไป ยิ่งถ้าไม่รับผิดชอบ งานก็ยิ่งหมดวาระเร็ว อย่างงานที่ได้ตอนนี้เป็นลูกค้าเก่าทั้งนั้น ถ้าจะให้ไปคัดตัวกับเด็กใหม่ๆ กับลูกค้าใหม่ๆ มันก็คงไม่ได้ คือเรารู้ตัวเราเอง”

29. จากข้อความข้างต้น ผู้กล่าวมีลักษณะนิสัยอย่างไรเด่นชัดที่สุด

ก. อดทน	ข. ตั้งใจจริง
ค. ทะเยอทะยาน	ง. รู้จักประมาณตน

30. จากข้อความข้างต้น สรุปสาระสำคัญได้อย่างไร

- พรีตตีเป็นอาชีพที่ไม่ยั่งยืนแน่นอน
- พรีตตีเป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนสูง
- พรีตตีเป็นอาชีพที่ผู้หญิงหลายคนใฝ่ฝัน
- อาชีพพรีตตีเป็นบันไดสู่ความสำเร็จในอาชีพอื่นๆ

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 31 - 32

“ตกลงชายผู้นั้นถูกเขียน 5 ที เพราะบังอาจไปกินมะม่วงของเจ้านายซึ่งกาจิกหล่นลงมา อันที่จริง ถ้าเจ้านายจริงๆ ทราบ ก็คงไม่ถือสาหาความเอาโทษอะไรในเรื่องมะม่วงใบเดียว แต่ผู้ควบคุมเขาก็ต้องรักษาระเบียบ เขาต้องทำโทษให้เป็นตัวอย่าง เพื่อให้ทุกคนจำไว้ว่าของเจ้านายกินไม่ได้ ไม่ใช่ความผิดของผู้กิน ไม่ใช่ความผิดของผู้ควบคุม แต่มันเป็นเรื่องของระเบียบซึ่งเนื่องมาจากระบอบ ระบอบการปกครองในเวลานั้นเป็นระบอบเทวดาปกครองสัตว์ เทวดาอาจมีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ แต่หากอสูรที่เป็นลูกมือของเทวดา ต้องรักษาระเบียบให้ตรงตามระบอบไว้เสมอ”

31. จากข้อความข้างต้น คำว่า “อสูร” หมายถึงข้อใด

ก. สัตว์	ข. เจ้านาย
ค. ผู้ควบคุม	ง. ชายผู้กินมะม่วง

32. จากข้อความข้างต้น สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยในอดีตตามข้อใดมากที่สุด

- เป็นสังคมที่ขาดความเมตตา กรุณา
- เป็นสังคมที่มีการแบ่งชนชั้นชัดเจน
- เป็นสังคมที่มีกฎระเบียบที่เคร่งครัด
- เป็นสังคมที่ให้ความสำคัญด้านวัตถุมากกว่าจิตใจ

33. “ สมมติว่าโลกของเราซื้อขายกันได้ โลกทุกวันนี้ต้องราคาถูกกว่าเมื่อ 100 ปีที่แล้วแน่นอน เพราะปัจจุบันโลกร้อนขึ้น น้ำจืดเหลือน้อยลง สัตว์หลายชนิดสูญพันธุ์ไปแล้ว และผู้คนก็ใจร้ายกว่าเดิม ยิ่งอายุของโลกเพิ่มขึ้นราคาโลกก็ลดน้อยลง คงไม่ต้องบอกนะว่า สิ่งใดที่ทำให้โลกราคาคงต่ำลง”

จากข้อความข้างต้น “สิ่งที่ทำให้โลกราคาคงต่ำลง” ตามทัศนะของผู้เขียนคือข้อใด

ก. สัตว์	ข. เวลา
ค. มนุษย์	ง. เทคโนโลยี

34. “ เครื่องสำอางที่ใช้รอบดวงตามีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความโดดเด่นให้ใบหน้าโดยการแต่งเติมสีสันรอบบริเวณตั้งแต่คิ้ว ขอบตา ขนตา และผิวหนังทั้งบน -ล่างดวงตา สินค้าเหล่านี้จึงควรจะปลอดภัยต่อผู้ใช้ ในขณะที่เดียวกันผู้ใช้ก็ต้องรู้วิธีใช้และการเก็บรักษาในสถานที่ และระยะเวลาที่เหมาะสม”

จากข้อความข้างต้นให้สาระสำคัญตามข้อใด

ก. วิธีการใช้เครื่องสำอาง	ข. ข้อควรระวังในการใช้เครื่องสำอาง
ค. อันตรายจากเครื่องสำอาง	ง. ผลข้างเคียงที่เกิดจากการใช้เครื่องสำอาง

35. “คนไทยส่วนใหญ่มีนิสัยชอบใช้ แต่ไม่ชอบคิด คือ ชอบใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อความสะดวกสบายโดยไม่ต้องทำอะไรด้วยตนเอง เช่น คอมพิวเตอร์ บางคนคอยติดตามว่า เมื่อไรจะออกรุ่นใหม่จะได้เปลี่ยนเพื่อไม่ให้ล้าสมัย มีน้อยคนที่จะมองถึงความคุ้มค่าในการซื้อเทคโนโลยีที่มีราคาเหล่านี้มาใช้ บางคนมีค่านิยมว่าจะต้องมีเครื่องประดับบ้านชิ้นนี้ เพื่อแสดงฐานะหรือให้ลูกได้เล่นเกม โดยไม่ได้ให้คำแนะนำหรือวิธีการนำไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ นี่ก็คือ “การสูญเปล่าทางปัญญา”

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านตระหนักถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

ก. เทคโนโลยีมีทั้งคุณและโทษ
ข. เทคโนโลยีไม่ใช่เพียงเครื่องประดับบ้าน
ค. เทคโนโลยีเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกของมนุษย์
ง. เทคโนโลยีจะมีประโยชน์มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับผู้ใช้เป็นสำคัญ

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 36 - 37

นกแอ่นกินรังอพยพมาอยู่ในเมืองปากพนังครั้งแรกเมื่อหลายสิบปีที่แล้ว มันเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ตามกาลเวลา จากที่เคยอาศัยในตึกเก่าใกล้ตลาดเทศบาล ก็ขยายวงกว้างไปทั่วเมือง และตลอดฝั่งแม่น้ำปากพนัง ตามการปรากฏตัวของอาคารหน้าตาประหลาดที่เรียกกันติดปากว่า "คอนโดนิก" สถาปัตยกรรมชิ้นนี้ไม่เพียงเป็นทัศนอุจาด แต่ยังสร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวปากพนังมากมาย จนเกิดคำถามขึ้นว่า...คนจะอยู่อย่างไร ในวันที่คอนโดนิกครองเมือง

36. จากข้อความข้างต้น สะท้อนปัญหาในด้านใดเด่นชัดที่สุด

ก. สังคม	ข. เศรษฐกิจ
ค. วัฒนธรรม	ง. สิ่งแวดล้อม

37. จากข้อความข้างต้น ข้อใดบ่งบอกถึงข้อคิดเห็นของผู้เขียนเด่นชัดที่สุด

ก. คอนโดนิกเป็นสิ่งก่อสร้างหน้าตาประหลาดที่ก่อความเดือดร้อน
ข. ในระยะแรกนกแอ่นกินรังอพยพมาอยู่บริเวณใกล้ตลาดเทศบาล
ค. เมืองปากพนังมีการสร้างอาคารเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของนกแอ่นกินรัง
ง. เวลาผ่านไปนกแอ่นกินรังอพยพเข้ามาอยู่ในเมืองปากพนังจำนวนมากขึ้น

38. "ถ้าในอดีตไม่ขยัน ปัจจุบันไม่ขวนขวาย ในอนาคตก็ไม่ต้องทำนาย"

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายตามข้อใด

ก. ชักจูง	ข. ชี้แจง
ค. ให้ข้อคิด	ง. ให้กำลังใจ

39. "...เมื่อวันที่ชีวิตเดินเข้ามาถึงจุดเปลี่ยน จนบางครั้งไม่ทันได้ตระเตรียมหัวใจ...เมื่อมีเข้ามาก็มีเลิกไป มีสุขสม มีผิดหวัง หัวเราะ หรือหัวน้ไหล เกิดขึ้นได้ทุกวัน อยู่ที่เรียนรู้ อยู่ที่ยอมรับมันตามความคิดสติเราให้ทัน อยู่กับสิ่งที่มี ไม่ใช่สิ่งที่ฝัน และทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุด..."

ผู้แต่งบทเพลงนี้ต้องการนำเสนอในเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. ความสุขและความทุกข์	ข. ความสมหวังและความผิดหวัง
ค. ความฝันและความเป็นจริง	ง. ความเปลี่ยนแปลงและการยอมรับ

40. “อย่าทำน้ำตา ให้เป็นมหาสมุทร แม้ความรักถึงวันสิ้นสุด แต่ชีวิตต้องเดินต่อไป โลกคงไม่เหลือแต่สีดำ ...พຽ່ງนี้เธอยังต้องหายใจ พຽ່ງนี้เธอต้องอยู่ไหว... ฟ้าของเธอจะงามเหมือนเก่า ถ้าเธอมองด้วยตาเปล่า โดยไม่ผ่านม่านของน้ำตา”

จากข้อความข้างต้น “อย่าทำน้ำตา ให้เป็นมหาสมุทร” หมายความว่าอย่างไร

- ก. อย่างมงามกับความรัก
- ข. อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว
- ค. อย่าทำเรื่องง่ายเป็นเรื่องยาก
- ง. อย่าทำเรื่องเล็กเป็นเรื่องใหญ่

41. “วิธีการลดน้ำหนักเพื่อให้ได้ผลดีคือต้องระมัดระวังเรื่องการรับประทานอาหาร คือ กินแต่อิ่มไม่เสียดายอาหารเหลือ ไม่กินจุบกินจิบแต่กินเป็นเวลา ไม่ปล่อยให้รู้สึกหิวเป็นเวลานาน ลดขนมหวานจัดและน้ำอัดลม แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือต้องออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ”

ข้อความข้างต้น ควรตั้งชื่อเรื่องตามข้อใด

- ก. การลดน้ำหนักที่ถูกวิธี
- ข. การกินอาหารเพื่อลดน้ำหนัก
- ค. การออกกำลังกายเพื่อลดน้ำหนัก
- ง. การควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนัก

42. “บันไดเวียนเป็นสัญลักษณ์ของสาวนที่เจาะตัวบ้าน ถือว่าไม่เป็นมงคลในทางฮวงจุ้ย ซึ่งตรงที่แผ่นที่เหยียบบันไดแต่ละชั้นจะมีความกว้างไม่เท่ากัน จึงทำให้เดินขึ้นลงไม่สะดวก และอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ส่วนข้อดีคือ ช่วยประหยัดพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะนิยมทำไว้นอกบ้านมากกว่า”

ข้อความข้างต้นเป็นการเขียนในลักษณะใด

- ก. การเขียนโต้แย้ง
- ข. การเขียนอธิบาย
- ค. การเขียนบรรยาย
- ง. การเขียนแสดงความคิดเห็น

43. “ไซ้ไก่มีสารหลายชนิด ที่มีคุณค่าต่อการเจริญเติบโต ป้องกันโรคโลหิตจาง และปากนกกระจอก สร้างกระดูกและฟัน บำรุงสายตา เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้และการจดจำ”

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายใดในการเขียนเด่นชัดที่สุด

- ก. แนะนำการเลือกซื้อไซ้ไก่
- ข. อธิบายถึงประโยชน์ของไซ้ไก่
- ค. เตือนให้รู้จักเลือกรับประทานไซ้ไก่
- ง. เชิญชวนให้หันมาบริโภคไซ้ไก่

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 44 - 45

“เป็นผู้นำก็ต้องทำนำเรื่องถูก	ผู้เป็นลูกก็ต้องทำตามพ่อแม่
แจกแม่ปุสอนลูกให้ถูกแท้	โยปุแม่เดินคดเคี้ยวเลี้ยวไปมา
เป็นคนไทยพูดไทยได้ไม่ถูก	ตัว ร ล กล้าพูดไม่ถูกท่า
เหมือนแม่ปุสอนลูกเดินเพลินยาตรา	แม่ปุพาเดินเฉไฉไม่ตรงทาง”

44. จากคำประพันธ์ข้างต้น เน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ
ก. การเป็นผู้ตามที่ดี	ข. การเป็นแบบอย่างที่ดี
ค. การเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่	ง. การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
45. คำวิจารณ์ข้อใดเหมาะสมกับคำประพันธ์ข้างต้นมากที่สุด
ก. เลือกใช้คำสร้างจินตนาการได้ดี
ข. แสดงยกตัวอย่างพร้อมสอดแทรกแง่คิด
ค. ใช้ถ้อยคำได้สละสลวยถูกต้องตามโครงสร้าง
ง. บรรยายให้เห็นภาพได้ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 46 - 47

“ แม้มิได้เป็นขามูไร	ก็จงภูมิใจเป็นสมุนเขา
แม้มิได้เป็นดอกซากุระ	ก็มิได้รังเกียจที่จะเป็นดอกไม้อื่น
แม้มิได้เป็นถนน	ก็จงพอใจที่จะเป็นบาทวิถี
แม้มิได้เป็นดวงตะวัน	ก็จงยินดีที่จะเป็นดารา
อันว่าภูเขาไฟฟูจินั้นสวย	แต่ภูเขาอื่นๆ ก็มีได้ด้อยค่า
ไม่ว่าจะเป็นอะไร	จงพอใจและเป็นให้ดีที่สุด ”

46. ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้คือข้อใด
ก. จงรู้จักเจียมตัว	ข. จงยินดีในสิ่งที่ตนมี ดนเป็น
ค. จงอย่ายอมแพ้ต่อโชคชะตา	ง. จงรู้จักปรับตัวเพื่อความอยู่รอด
47. จากข้อความข้างต้น “ อันว่าภูเขาไฟฟูจินั้นสวย แต่ภูเขาอื่นๆ ก็มีได้ด้อยค่า”
- ข้อความนี้มีความหมายโดยนัยว่าอย่างไร
ก. ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน	ข. มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าในตนเอง
ค. มนุษย์ทุกคนต้องมุ่งหวังในสิ่งที่ดีที่สุด	ง. มนุษย์ทุกคนเกิดมาด้วยความมั่งคั่งในจิตใจ

ภาคผนวก ค

แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ ชาย หญิง
2. ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1
 มัธยมศึกษาปีที่ 2
 มัธยมศึกษาปีที่ 3
3. อายุ ต่ำกว่า 12 ปี 6 เดือน
 12 ปี 6 เดือน - 13 ปี 5 เดือน
 13 ปี 6 เดือน - 14 ปี 5 เดือน
 14 ปี 6 เดือน - 15 ปี 5 เดือน
 มากกว่า 15 ปี 5 เดือน
4. โรงเรียน.....

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิานในยุทธศาสตร์การอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ และพิจารณาว่านักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความนั้นๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องว่างทางขวามือของข้อความเพียงช่องเดียว

ทำเป็นประจำ	หมายถึง	ในการอ่านทุกครั้งทำทุกครั้ง
ทำบ่อยๆ	หมายถึง	ในการอ่าน 10 ครั้ง ทำ 7 - 9 ครั้ง
ทำค่อนข้างบ่อย	หมายถึง	ในการอ่าน 10 ครั้ง ทำ 4 - 6 ครั้ง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	ในการอ่าน 10 ครั้ง ทำ 1 - 3 ครั้ง
ไม่เคยทำเลย	หมายถึง	ในการอ่านทุกครั้งไม่เคยทำเลย

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
0	ข้าพเจ้าเตรียมปากกาและกระดาษมาเพื่อขีดเขียนในขณะที่อ่าน			\checkmark		

แบบวัดความตระหนักรู้ภิกษานในยุทธศาสตร์การอ่าน

ข้อ	ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆครั้ง	ไม่เคยทำเลย
1	ข้าพเจ้าตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านทุกครั้ง					
2	ข้าพเจ้าจดบันทึกขณะอ่าน เพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน					
3	ข้าพเจ้าคิดถึงสิ่งที่ตนรู้ เพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน					
4	ข้าพเจ้าดูคร่าวๆ ก่อนว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ก่อนการอ่านทุกครั้ง					
5	ข้าพเจ้าอ่านออกเสียงเพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจ เมื่อเรื่องที่อ่านเริ่มยากขึ้น					
6	ข้าพเจ้าเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน					
7	ข้าพเจ้าคำนึงถึงเนื้อหาที่อ่านว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่					
8	ข้าพเจ้าอ่านช้าๆ อย่างตั้งใจ เพื่อให้มั่นใจว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน					
9	ข้าพเจ้าอภิปรายเรื่องที่อ่านกับผู้อื่น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง					
10	ข้าพเจ้าพินิจลักษณะของเรื่องที่อ่านเป็นครั้งแรก เช่น ความยาวของเนื้อเรื่อง และการจัดระบบเนื้อเรื่อง					
11	ข้าพเจ้าพยายามนำตนเองกลับสู่การอ่านเมื่อสูญเสียสมาธิในบางครั้ง					
12	ข้าพเจ้าขีดเส้นใต้หรือวงกลมข้อความในเรื่องที่อ่าน เพื่อช่วยให้จำได้ง่ายขึ้น					
13	ข้าพเจ้าปรับอัตราความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน					

ข้อ	ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
14	ข้าพเจ้าสามารถพิจารณาได้ว่าเนื้อหาส่วนใดควรอ่านอย่างละเอียด และส่วนใดที่ไม่ต้องสนใจ					
15	ข้าพเจ้านำสื่ออ้างอิงต่างๆ เช่น พจนานุกรม มาช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน					
16	ข้าพเจ้าตั้งใจอ่านมากขึ้น เมื่อเรื่องที่อ่านเริ่มยากขึ้น					
17	ข้าพเจ้าใช้ตาราง ตัวเลข และภาพประกอบที่ปรากฏในเรื่อง เพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน					
18	ข้าพเจ้าหยุดอ่านเป็นระยะๆ เพื่อทบทวนสิ่งที่อ่าน					
19	ข้าพเจ้าใช้บริบทของเนื้อหา เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในการอ่านให้ดีขึ้น					
20	ข้าพเจ้าถอดความเรื่องที่อ่านโดยเขียนสาระสำคัญด้วยสำนวนของข้าพเจ้าเอง เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน					
21	ข้าพเจ้าพยายามสร้างภาพหรือจินตนาการ ข้อมูล เพื่อช่วยให้จำในสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น					
22	ข้าพเจ้าใช้ลักษณะการพิมพ์ข้อความ เช่น ตัวหนา ตัวเอน ในการบ่งบอกข้อมูลสำคัญของเรื่องที่อ่าน					
23	ข้าพเจ้าวิเคราะห์ และประเมินข้อมูลที่นำเสนอในเรื่องที่อ่านอย่างจริงจัง					
24	ข้าพเจ้าอ่านย้อนไปย้อนมาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาสาระต่างๆ ในเรื่องที่อ่าน					

ข้อ	ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
25	ข้าพเจ้าตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเอง เมื่อพบข้อมูลที่ขัดแย้งกัน					
26	ข้าพเจ้าพยายามเดาว่า เนื้อหาในเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ในขณะที่กำลังอ่าน					
27	ข้าพเจ้าอ่านซ้ำเพื่อเพิ่มความเข้าใจ เมื่อเรื่องที่อ่านเริ่มยากขึ้น					
28	ข้าพเจ้าตั้งคำถามถามตนเอง เพื่อหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน					
29	ข้าพเจ้าตรวจสอบว่าการเดาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านของข้าพเจ้าถูกต้องหรือไม่					
30	ข้าพเจ้าพยายามเดาความหมายของคำหรือวลีที่ข้าพเจ้าไม่รู้มาก่อน					

ภาคผนวก ง

รายงานผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาคูณภาพของแบบทดสอบ

รายงานผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาคุณภาพเครื่องมือ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

1. รศ. นิภา ศรีไพโรจน์	อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ. สุวดี ภูประดิษฐ์	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ อารีย์พร อรรถวุฒิกุล	ศึกษานิเทศน์ 9
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
4. อาจารย์ พรทิพย์ ชงไชย	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 3
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

แบบวัดความตระหนักรู้ภูมิงานในยุทธศาสตร์การอ่าน

อาจารย์ อัชยา ภาदानุพงศ์	อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
|--------------------------|--|

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวสุวรรณา ปัญจมหาศิริ
วันเดือนปีเกิด	3 พฤศจิกายน 2519
สถานที่เกิด	อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	717/1 หมู่ 1 ซอยเทศบาล 14 กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) ตำบลศาลาลัย กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2542	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา สถาบันราชภัฏนครปฐม
พ.ศ.2548	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ